

*Stichting Pensioenfonds
Zorg en Welzijn*
**STATUTEN EN
REGLEMENTEN 2016**

PENSIOENFONDS

ZORG & WELZIJN

Statuten en reglementen

Inhoud

Statuten	5
Reglement voor de commissie van beroep	23
Reglement commissie van bezwaar	29
Uitvoeringsreglement	35
Pensioenreglement	53
Bijlagen	105
Overzicht van cijfers en bedragen geldend bij de toepassing van het pensioenreglement	123

Wijzigingen

In deze uitgave is een aantal wijzigingen aangebracht ten opzichte van de uitgave van 2015.

Statuten 2016

Met ingang van 1 januari 2016 zijn de statuten als volgt gewijzigd.

- De reeds bestaande bevoegdheid van het bestuur van PFZW om de pensioenregeling niet alleen uit te voeren, maar ook inhoudelijk vast te stellen is meer expliciet in de statutaire doelstelling omschreven om duidelijk te maken op welke wijze PFZW voldoet aan artikel 102a Pensioenwet ('Doelstellingen en uitgangspunten').

Reglement voor de commissie van beroep 2016

Met ingang van 1 januari 2016 is het reglement voor de commissie van beroep als volgt gewijzigd.

- Gelet op de wijziging van bepalingen in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering over geschillen-beslechting is de (verouderde) terminologie in het reglement in die zin aangepast dat de commissie niet langer oordeelt als goede 'mannen' naar billijkheid, maar als goede 'personen' naar billijkheid.

Pensioenreglement 2016

Met ingang van 1 januari 2016 is het pensioenreglement PFZW als volgt inhoudelijk gewijzigd.

- Er is een Regeling netto-ouderdomspensioen geïntroduceerd voor deelnemers met een inkomen hoger dan € 101.519 (bedrag 2016).
- De Regeling nettopartnerpensioen is aangepast en vanaf 2016 tevens opengesteld voor nieuwe deelnemers of deelnemers die als gevolg van hun gewijzigde persoonlijke situatie zijn gaan voldoen aan de toetredingscriteria.
- Regeling B is nagenoeg uitgewerkt en om die reden grotendeels uit het pensioenreglement gehaald.
- De aanvraagtermijn voor een vrijwillige voortzetting is verlengd van zes naar negen maanden.
- Aanpassing aan het vervallen van de (wettelijke) termijn van zes maanden (na begin deelneming) voor het indienen van een verzoek tot waardeoverdracht.
- De Regeling Gemoedsbezwaarden is aangepast aan de situatie dat deelnemers alsnog gemoedsbezwaard worden.
- De contantewaardefactoren worden niet meer gefixeerd voor een periode van vijf jaar voor de pensioenleeftijd.
- Hoofdstuk 9 is aangepast aan invoering van de Wet Pensioencommunicatie.

Ook zijn sommige bepalingen geactualiseerd en zijn de cijfers en bedragen aangepast aan de cijfers en bedragen zoals die gelden in 2016.

Met ingang van 1 juli 2016 is het pensioenreglement PFZW als volgt inhoudelijk gewijzigd.

- De Regeling nettopartnerpensioen is aangepast in die zin dat het verzekerde jaar gaat lopen van mei tot mei in plaats van per kalenderjaar (deze wijziging heeft terugwerkende kracht tot 1 januari 2016).
- Omwille van de transparantie zijn de kosten en actuariële grondslagen die gelden voor nettopensioen zoveel mogelijk opgenomen in bijlage f.

Uitvoeringsreglement 2016

Met ingang van 1 januari 2016 is het uitvoeringsreglement PFZW als volgt inhoudelijk gewijzigd.

- Er is een Regeling netto-ouderdompensioen geïntroduceerd voor deelnemers met een inkomen hoger dan € 101.519 (bedrag 2016).
- De Regeling nettopartnerpensioen is aangepast en vanaf 2016 tevens opengesteld voor nieuwe deelnemers of deelnemers die als gevolg van hun gewijzigde persoonlijke situatie zijn gaan voldoen aan de toetredingscriteria.
- De aanvraagtermijn voor een vrijwillige voortzetting is verlengd van zes naar negen maanden.

Ook zijn sommige bepalingen geactualiseerd en zijn de cijfers en bedragen aangepast aan de cijfers en bedragen zoals die gelden in 2016.

Bovenstaande en andere wijzigingen in statuten en reglementen zijn per artikel weergegeven met een blaadje voor het artikel.

Voor de meest actuele versie van deze statuten en reglementen verwijzen wij u naar www.pfzw.nl.

Statuten

Statuten

Inhoud

Artikel	Onderwerp	Pagina
1	Naam en zetel	7
2	Begripsbepalingen	7
3	Doel, middelen en werkwijze	7
4	Werkings sfeer	7
5	Aangesloten werkgevers en deelnemers	8
6	Samenstelling en benoeming van het bestuur	9
7	Taken en bevoegdheden	10
8	Beleid	10
9	Uitvoering van het fondsbeleid	11
10	Vertegenwoordiging en procuratie	11
11	Commissies	11
12	Samenstelling van de commissie algemene zaken	11
13	Vergaderingen van het bestuur	11
14	Samenstelling en benoeming van de raad van toezicht	12
15	Taken en bevoegdheden van de raad van toezicht	13
16	Bijzondere vereisten aan de leden van het bestuur en de leden van de raad van toezicht	14
17	Samenstelling en benoeming van de Pensioenraad	15
18	Taken en bevoegdheden van de Pensioenraad	16
19	Vacatiegelden en reis- en verblijfkosten	18
20	Geheimhoudingsplicht	18
21	Gedragscode	18
22	Actuariële en bedrijfstechnische nota en verklaring beleggingsbeginselen	19
23	Externe certificerend actuaris en actuarieel adviseur	19
24	Medisch adviseur	19
25	Accountant	19
26	Boekjaar	19
27	Rekening en verantwoording van het bestuur	19
28	Overeenkomsten met pensioenuitvoerders	20
29	Het pensioenreglement	20
30	Het uitvoeringsreglement	20
31	Wijziging van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, de actuariële en bedrijfstechnische nota en het reglement voor de Pensioenraad	21
32	Informatieverstrekking	21
33	Beroep en bezwaar	21
34	Liquidatie	21
35	Bepalingen geldend bij de oprichting van het fonds	22
36	Inwerkingtreding	22

Artikel 1 Naam en zetel

1. De stichting draagt de naam 'Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn'.
2. De stichting is gevestigd te Utrecht.
3. De in de leden 1 en 2 genoemde stichting kan zich in het maatschappelijk verkeer ook presenteren onder de volgende naam:
  - 'Pensioenfonds Zorg en Welzijn'.

Artikel 2 Begripsbepalingen

In deze statuten en de daarop gebaseerde reglementen wordt verstaan onder:

- a. het fonds: de in artikel 1 genoemde stichting;
- b. de werkgever: de rechtspersoon, de maatschap, de vennootschap onder firma, de commanditaire vennootschap of de natuurlijke persoon, werkzaam op het in artikel 4 bedoelde gebied met werknemers in zijn dienst;
- c. de werknemer: ieder die een arbeidsovereenkomst volgens burgerlijk recht heeft met een werkgever respectievelijk aan een werkgever verbonden is tot het persoonlijk verrichten van arbeid, waaronder begrepen de als werkgever optredende natuurlijke persoon als bedoeld onder b. Hierbij wordt degene, die uitsluitend op afroep werkt, geacht gedurende de gehele kalendermaand een arbeidsovereenkomst te hebben, indien hij in die kalendermaand heeft gewerkt en geen arbeidsovereenkomst te hebben in een kalendermaand waarin hij niet heeft gewerkt. De werknemer die over een periode geen recht heeft op betaling van het salaris, het in artikel 7:628 Burgerlijk Wetboek bedoelde deel van zijn salaris, dan wel van ziekengeld ingevolge de Ziektewet anders dan op grond van de nawerkingsbepalingen van de Ziektewet, wordt geacht in die periode geen arbeidsovereenkomst te hebben;
- d. pensioengerechtigde: persoon van wie op grond van het pensioenreglement een pensioen is ingegaan;
- e. werkgeverszijde: de vertegenwoordigers van werkgeversorganisaties in het bestuur;
- f. werknemerszijde: de vertegenwoordigers van werknemersorganisaties en pensioengerechtigden in het bestuur;
- g. De Nederlandsche Bank: De Nederlandsche Bank N.V.

Artikel 3 Doel, middelen en werkwijze

1. Het fonds heeft ten doel werknemers, gewezen werknemers en hun nagelaten betrekkingen te beschermen tegen geldelijke gevolgen van ouderdom, invaliditeit en overlijden. Het fonds beoogt niet het maken van winst.
2. Het fonds tracht dit doel te bereiken door:
  - a. het uitvoeren van door het bestuur inhoudelijk vastgestelde pensioenregelingen;
  - b. het volgens de bij het pensioenreglement te stellen regelen innen van geldelijke bijdragen van de aangesloten werkgevers als bedoeld in het eerste lid van artikel 5, deze gelden te beleggen en te beheren en daaruit, volgens regelen, eveneens vastgesteld bij vorenbedoeld pensioenreglement, uitkeringen toe te kennen bij ouderdom, invaliditeit en overlijden;
  - c. volgens door het bestuur nader te stellen regelen aangesloten werkgevers en deelnemers de mogelijkheid te bieden tot het sluiten van overeenkomsten met betrekking tot een aanvulling op de rechten op pensioen volgens het pensioenreglement, en
  - d. het aanwenden van andere wettige middelen.
3. Het fonds werkt volgens een actuariële en bedrijfstechnische nota betreffende het te voeren beleid, waarin de financiële opzet van het fonds en de grondslagen waarop het rust zijn omschreven.
4. Het fonds kan aan werkgevers en sectoren waarvan de aansluiting eindigt een vergoeding vragen ter hoogte van de financiële lasten die voor het fonds ontstaan door de beëindiging van een aansluiting.

Artikel 4 Werkingsfeer

1. Het fonds werkt op het gebied van de gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen. Dat gebied omvat diensten in de vorm van lichamelijke, geestelijke of sociale zorg of hulp.

2. Onder het in het eerste lid bedoelde gebied worden in ieder geval begrepen de bedrijfsactiviteiten:
  - a. Gezondheidszorg.
  - b. Verpleging, verzorging en begeleiding inclusief woondiensten.
  - c. Welzijn en maatschappelijke dienstverlening.
  - d. Cultuur, sport en verblijfsrecreatie.
  - e. Religie, uitsluitend voor zover er banden bestaan tussen deze werkgevers en de voorlopers van het fonds.
3. Het fonds werkt voorts voor werkgevers buiten de in het eerste en tweede lid omschreven werkingssfeer:
  - a. indien deze werkgevers voortkomen uit één of meer verplicht aangesloten werkgevers, en nagenoeg uitsluitend werken voor de oprichtende werkgevers of andere werkgevers binnen de in het eerste en tweede lid omschreven werkingssfeer; of
  - b. indien er sprake is van een groepsverhouding tussen de werkgever die zich wil aansluiten en een andere werkgever die binnen de in het eerste en tweede lid omschreven werkingssfeer valt; of
  - c. indien deze zijn aangesloten omdat zij ten tijde van de aansluiting vielen onder een op dat moment geldende werkingssfeer van het fonds; of
  - d. indien deze werkgevers ondersteunende diensten verlenen die exclusief voorwaardenscheppend zijn voor de sector.

Artikel 5

Aangesloten werkgevers en deelnemers

1. Aangesloten werkgever is de werkgever die:
  - a. krachtens artikel 3 van de 'Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000' verplicht is tot naleving van het bij of krachtens deze statuten en het pensioenreglement bepaalde; of
  - b. op zijn verzoek als zodanig door het bestuur is toegelaten.
2. De toelating als werkgever ingevolge het bepaalde in het eerste lid onder b is alleen mogelijk indien de werkgever:
  - a. diensten verleent die binnen de werkingssfeer vallen als omschreven in het eerste en tweede lid van artikel 4 en voldoet aan het bepaalde in het derde lid van dit artikel; of
  - b. diensten verleent die buiten de werkingssfeer vallen als omschreven in het eerste en tweede lid van artikel 4 maar vrijwillig kan toetreden ingevolge het bepaalde in het derde lid sub a, b of d van artikel 4 en voldoet aan het bepaalde in het derde lid van dit artikel; of
  - c. diensten verleent die buiten de werkingssfeer vallen als omschreven in het eerste en tweede lid van artikel 4 maar vrijwillig kan toetreden ingevolge het bepaalde in het derde lid sub c van artikel 4.
3. De ingevolge het tweede lid sub a en b toegelaten werkgever past toe:
  - een collectieve arbeidsovereenkomst uit de sector; of
  - een collectieve arbeidsovereenkomst op ondernemingsniveau overeengekomen met een representatieve werknemersorganisatie betrokken bij de verplichtstelling van het pensioenfonds; of
  - een arbeidsvoorwaardenregeling overeengekomen met:
    - a. een representatieve werknemersorganisatie betrokken bij de verplichtstelling van het fonds; of
    - b. een personeelsvertegenwoordiging in welke in ieder geval een personeelslid zitting heeft die is voorgedragen door een representatieve werknemersorganisatie zoals bedoeld onder a.
4. Deelnemer is de werknemer die:
  - a. verplicht is tot deelneming in het fonds krachtens artikel 3 van de 'Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000'; of
  - b. op door het bestuur te stellen voorwaarden als deelnemer is toegelaten.
5. De toelating als deelnemer ingevolge het bepaalde in het vierde lid onder b is alleen mogelijk indien de aangesloten werkgever voor alle aan hem verbonden werknemers, die tot eenzelfde groep behoren, om toelating verzoekt.

Artikel 6

Samenstelling en benoeming van het bestuur

1. Het fonds wordt bestuurd door een paritair bestuur van twaalf leden, voor de ene helft bestaande uit de werkgeverszijde en voor de andere helft bestaande uit de werknemerszijde. Het bestuur benoemt:
  - a. één lid, voorgedragen door de NVZ vereniging van ziekenhuizen;
  - b. twee leden, voorgedragen door ActiZ, organisatie van zorgondernemers;
  - c. één lid, voorgedragen door de Maatschappelijk Ondernemers Groep;
  - d. één lid, voorgedragen door de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland;
  - e. één lid, voorgedragen door de Vereniging Geestelijke Gezondheidszorg Nederland;
  - f. twee leden, voorgedragen door FNV (FNV Zorg en Welzijn);
  - g. één lid, voorgedragen door CNV Connectief (CNV Zorg en Welzijn);
  - h. één lid, voorgedragen door NU '91;
  - i. één lid, voorgedragen door de Federatie van Beroepsorganisaties in de zorg en daaraan gerelateerd onderwijs en onderzoek;
  - j. één lid, voorgedragen door de pensioengerechtigden, zoals bedoeld in het tweede lid, waardoor deze organisaties in het bestuur worden vertegenwoordigd.

Indien het bestuur buiten zijn midden een voorzitter benoemt, bestaat het bestuur uit een lid meer.
2. De benoeming van de vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden geschiedt door het bestuur, na het houden van een verkiezing. De uitkomst van deze verkiezing is een bindende voordracht door pensioengerechtigden. De verkiezing van de vertegenwoordiger van pensioengerechtigden vindt plaats met inachtneming van deze statuten en het Reglement verkiezing van een vertegenwoordiger van pensioengerechtigden in het bestuur van PFZW.
3. De voorgenomen benoeming van een lid van het bestuur wordt voorgelegd aan de raad van toezicht. De raad van toezicht toetst de voorgenomen benoeming aan de profielschets.
4. Het bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter, een secretaris en een plaatsvervangend secretaris. De functies van voorzitter en plaatsvervangend voorzitter, respectievelijk secretaris en plaatsvervangend secretaris worden afwisselend, telkens voor de duur van vier jaren, vervuld door vertegenwoordigers van de werkgevers respectievelijk vertegenwoordigers van de werknemers.
5. Het bestuur is bevoegd buiten zijn midden een voorzitter te benoemen, die niet behoort tot de werkgevers- of werknemerszijde. Indien het bestuur een voorzitter buiten zijn midden benoemt, is het in het vorige lid bepaalde alleen van toepassing op de plaatsvervangend voorzitter, de secretaris en de plaatsvervangend secretaris. De voorzitter, die buiten het bestuur is benoemd, heeft dezelfde bevoegdheden als de in het tweede lid genoemde leden van het bestuur, tenzij in deze statuten anders is bepaald.
6. Indien de voorzitter verhinderd is een hem ingevolge deze statuten opgelegde taak te verrichten treedt de plaatsvervangend voorzitter in zijn plaats op. Hetzelfde geldt bij verhindering van de secretaris ten aanzien van de plaatsvervangend secretaris.
7. De leden van het bestuur en de voorzitter die buiten het bestuur is benoemd, worden benoemd voor vier jaren. De leden van het bestuur en de voorzitter zijn na afloop van deze periode opnieuw benoembaar, waarbij echter een maximale zittingsperiode van twaalf jaren in acht dient te worden genomen, te rekenen vanaf de datum van eerste benoeming. Rekening houdend met deze termijn treden zij af volgens een door het bestuur vastgesteld rooster van aftreden.
8. Het bestuur is bevoegd om op grond van gewichtige redenen af te wijken van lid 7, voor zover het de maximale zittingsperiode van twaalf jaren betreft.
9. Het lidmaatschap van een lid van het bestuur eindigt:
  - a. door afloop van zijn zittingsperiode;
  - b. vóór de afloop van zijn zittingsperiode door vrijwillig aftreden of overlijden;
  - c. door een bestuursbesluit, indien de organisatie die hem heeft voorgedragen, een daartoe strekkend met redenen omkleed, schriftelijk verzoek bij het bestuur indient;
  - d. door een bestuursbesluit ingeval van – naar het redelijk oordeel van het bestuur – disfunctioneren;

- e. door een bestuursbesluit in geval zijn aanblijven – naar het redelijk oordeel van het bestuur – risico's voor het fonds oplevert.

Indien het bestuur besluit een bestuurslid te ontslaan, wordt vooraf de raad van toezicht gehoord. Indien het bestuurslid is voorgedragen door een organisatie, vraagt het bestuur de desbetreffende organisatie om een ander bestuurslid voor te dragen. De organisatie die een te vervangen lid heeft voorgedragen voorziet zo spoedig mogelijk in de vacature.

Indien het lidmaatschap van de vertegenwoordiger van pensioengerechtigden eindigt, dient het bestuur verkiezingen te houden, zoals bedoeld in het tweede lid.

10. Het nieuw benoemde lid heeft zitting voor de tijd, die het te vervangen lid nog had te vervullen en is na afloop van deze periode terstond benoembaar.
11. In afwijking van het bovenstaande geldt dat het fonds tijdelijk wordt bestuurd door een bestuur van veertien leden, voor de helft bestaande uit de werkgeverszijde en voor de andere helft bestaande uit de werknemerszijde. Het bestuur bepaalt welke van de voordragende organisaties het dertiende, onderscheidenlijk veertiende bestuurslid voordraagt, met dien verstande dat het bestuurslid van de werkgeverszijde wordt voorgedragen door een organisatie van werkgevers en de vertegenwoordiger van de werknemerszijde wordt voorgedragen door een organisatie van werknemers.

Artikel 7

Taken en bevoegdheden

1. Het bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van de statuten en de reglementen van het fonds. Daarbij zorgt het bestuur ervoor dat alle belanghebbenden zich op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.
2. De beschikbare gelden van het fonds worden door het bestuur belegd met inachtneming van redelijke eisen van liquiditeit en rendement en met inachtneming van een zo juist mogelijke risico-verdeling.
3. Terzake van de bewaring van de bezittingen van het fonds zorgt het bestuur voor de nodige waarborgen ter voorkoming van vermogensschade.
4. Het bestuur is bevoegd tot alle daden van beheer en beschikking binnen de kring van de doelstelling van het fonds, waaronder begrepen het sluiten van overeenkomsten tot het kopen, verkrijgen, vervreemden of bezwaren van registergoederen.
5. Met uitzondering van de na te melden bevoegdheden, kan het bestuur bevoegdheden geheel of gedeeltelijk delegeren aan één of meer medewerkers van het fonds of aan één of meer door het bestuur aangewezen commissies. Van deze delegatiebevoegdheid zijn uitgezonderd:
  - a. de benoeming van de directeur van het bestuursbureau, de actuariel adviseur, de certificerend actuaaris, de accountant, de medisch adviseur, de externe leden van de bestuurscommissie investments, de leden van de raad van toezicht, van de commissie van beroep en de commissie van bezwaar;
  - b. de wijziging van de statuten en reglementen van het fonds;
  - c. het uitbrengen van het jaarverslag; en
  - d. het verrichten van alle overige rechtshandelingen die ingevolge wet of statuten bij uitsluiting aan het bestuur zijn opgedragen.

Degenen aan wie bevoegdheden zijn gedelegeerd, zijn voor de uitoefening van die bevoegdheden verantwoording schuldig aan het bestuur.

Artikel 8

Beleid

De personen die het beleid van het fonds bepalen of mede bepalen, richten zich bij de vervulling van hun taak naar de belangen van de bij het pensioenfonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, de pensioengerechtigden en de werkgevers en zorgen ervoor dat deze zich door hen op evenwichtige wijze vertegenwoordigd voelen.

Artikel 9**Uitvoering van het fondsbeleid**

1. Het bestuur kan de uitvoering van het fondsbeleid uitbesteden.
2. Het bestuur voorkomt dat er sprake is van personele unies tussen beleidsbepalers en medebeleidsbepalers van het fonds enerzijds en personen verbonden aan organisaties aan welke het bestuur de uitvoering van het fondsbeleid heeft uitbesteed anderzijds.

Artikel 10**Vertegenwoordiging en procuratie**

1. Het fonds wordt in en buiten rechte door het bestuur vertegenwoordigd.
2. Het fonds wordt bovendien, onverminderd lid 3, in en buiten rechte vertegenwoordigd door de uit het midden van het bestuur gekozen voorzitter en de secretaris van het bestuur gezamenlijk.
3. Bij benoeming van een voorzitter buiten het bestuur wordt het fonds in en buiten rechte vertegenwoordigd door de voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en de secretaris. Bij afwezigheid van de voorzitter, die buiten het bestuur is benoemd, wordt het fonds vertegenwoordigd door de plaatsvervangend voorzitter en de secretaris. Bij afwezigheid van de plaatsvervangend voorzitter treedt een door het bestuur aangewezen bestuurslid in zijn plaats op, dat tot de werkgeverszijde behoort, indien de plaatsvervangend voorzitter een vertegenwoordiger van de werkgevers is, respectievelijk tot de werknemerszijde behoort, indien de plaatsvervangend voorzitter een vertegenwoordiger van de werknemers is. Op overeenkomstige wijze wordt gehandeld indien bij afwezigheid van de secretaris ook zijn plaatsvervanger afwezig is.
4. De tot vertegenwoordiging bevoegden kunnen rechtsgeldig, zowel aan een of meer werknemers van het fonds als aan derden, een schriftelijke volmacht of procuratie tot vertegenwoordiging geven en intrekken.

Artikel 11**Commissies**

1. Het bestuur wordt ondersteund door de volgende commissies:
  - commissie algemene zaken;
  - pensioencommissie;
  - bestuurscommissie investments;
  - audit committee;
  - commissie van beroep;
  - commissie van bezwaar.
2. Het bestuur kan naast de in het eerste lid genoemde commissies nog andere commissies instellen.
3. De samenstelling en de taken en verantwoordelijkheden van deze commissies staan, voor zover niet in deze statuten opgenomen, beschreven in door het bestuur vast te stellen reglementen.
4. Het bestuur kan besluiten dat externe deskundigen deel uit maken van een commissie.

Artikel 12**Samenstelling van de commissie algemene zaken**

De voorzitter en de secretaris van het bestuur hebben zitting in de commissie algemene zaken, die tot taak heeft de vergaderingen van het bestuur voor te bereiden.

Bij benoeming van een voorzitter buiten het bestuur, hebben zitting in de commissie algemene zaken de voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en de secretaris.

Artikel 13**Vergaderingen van het bestuur**

1. Het bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter of ten minste drie andere leden van het bestuur dit gewent achten, doch ten minste twee maal per jaar.
2. De oproeping voor een vergadering van het bestuur geschiedt in opdracht van de voorzitter respectievelijk van de in het vorige lid genoemde leden, schriftelijk en op een termijn van ten minste veertien dagen. In spoedeisende gevallen ter beoordeling van de voorzitter kan van deze voorwaarden worden afgeweken.
3. De oproeping vermeldt het tijdstip, de plaats van de vergadering en de te behandelen onderwerpen.

4. In een vergadering, die niet met inachtneming van het in de voorgaande leden bepaalde is bijeengeroepen, kunnen slechts besluiten worden genomen indien alle leden van het bestuur aanwezig zijn en geen der aanwezigen daartegen bezwaar maakt.
5. De vergadering van het bestuur wordt geleid door de voorzitter. Indien de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter afwezig zijn kiezen de aanwezige leden voor die vergadering uit hun midden een voorzitter.
6. Tenzij de statuten anders bepalen kunnen in een vergadering besluiten genomen worden indien ten minste de helft van het aantal leden aanwezig is en van de aanwezige leden ten minste één lid tot de werkgeverszijde behoort en één lid tot de werknemerszijde behoort.
7. In spoedeisende gevallen ter beoordeling van de voorzitter kan het bestuur schriftelijk een besluit nemen, tenzij door één of meer van de leden van het bestuur binnen de daarvoor door de voorzitter te stellen termijn hiertegen bezwaar wordt gemaakt.
Een dergelijk besluit wordt in de notulen van de eerstvolgende vergadering vastgelegd.
8. De leden van het bestuur hebben ieder één stem indien de werkgeverszijde en werknemerszijde in gelijken getale aanwezig zijn. Zijn de werkgeverszijde en werknemerszijde in ongelijke getale aanwezig, dan brengt ieder van de vertegenwoordigers van de werkgevers, onderscheidenlijk van de werknemers, evenveel stemmen uit als er van de andere groep vertegenwoordigers aanwezig zijn.
De voorzitter die buiten het midden van het bestuur is benoemd heeft geen stemrecht.
9. Tenzij de statuten anders bepalen, worden besluiten genomen bij volstreekte meerderheid van stemmen. De stemming ter vergadering geschiedt mondeling, tenzij een derde van het aantal aanwezige leden van het bestuur verzoekt de stemming schriftelijk te doen plaatsvinden.
Een schriftelijke stemming geschiedt bij gesloten en ongetekende briefjes. Blanco stemmen en stemmen van onwaarde worden als niet uitgebracht beschouwd.
10. Bij staking van stemmen over zaken wordt het nemen van een besluit uitgesteld tot een volgende vergadering. Indien bij een stemming over één persoon de stemmen staken of indien bij een stemming over twee personen niemand de volstreekte meerderheid verkrijgt, vindt een herstemming plaats. Indien bij een stemming over meer dan twee personen niemand de volstreekte meerderheid verkrijgt, vindt een herstemming plaats tussen de twee personen die de meeste stemmen verkregen respectievelijk tussen de meer dan twee personen die de meeste en tevens een gelijk aantal stemmen verkregen of tussen degene die de meeste stemmen verkreeg en de twee of meer personen, die het daaropvolgende, gelijke aantal stemmen verkregen. Indien bij een herstemming over twee of meer personen opnieuw niemand de volstreekte meerderheid verkrijgt, beslist het lot.
11. Indien in een vergadering geen besluiten zijn genomen omdat niet voldaan werd aan het bepaalde in het zesde lid, wordt niet eerder dan twee weken na de eerste vergadering een tweede vergadering bijeengeroepen. Indien in de tweede vergadering wederom niet voldaan wordt aan het bepaalde in het zesde lid kunnen besluiten worden genomen over de onderwerpen van de eerste vergadering met ten minste twee derde van de uitgebrachte stemmen, mits van de aanwezige leden ten minste één lid tot de werkgeverszijde behoort en één lid tot de werknemerszijde behoort.
12. Ieder bestuurslid is bevoegd een deskundige te raadplegen, alsmede zich krachtens een bestuursbesluit, waarbij ten minste één vierde van de bestuursleden zich daarvoor heeft uitgesproken, ter vergadering door een deskundige te laten bijstaan.
13. Van de vergaderingen van het bestuur worden notulen gehouden welke, na goedkeuring door het bestuur, door de voorzitter en de secretaris worden ondertekend.

Artikel 14

Samenstelling en benoeming van de raad van toezicht

1. Het fonds heeft een raad van toezicht, als genoemd in artikel 103 van de Pensioenwet.
2. De raad van toezicht bestaat uit ten minste drie natuurlijke, onafhankelijke personen. De raad van toezicht wordt benoemd door het bestuur, na een bindende voordracht door de Pensioenraad.
3. De raad van toezicht heeft een voorzitter, die door het bestuur als zodanig is benoemd.

4. De leden van de raad van toezicht worden benoemd voor vier jaren. De leden van de raad van toezicht zijn na afloop van deze periode opnieuw benoembaar, waarbij echter een maximale zittingsperiode van acht jaren in acht genomen dient te worden, te rekenen vanaf de datum van eerste benoeming. Rekening houdend met deze termijn treden zij af volgens een door het bestuur vastgesteld rooster van aftreden.
5. Het bestuur is bevoegd om op grond van gewichtige redenen af te wijken van lid 4, door de maximale zittingsperiode van acht jaren te verlengen.
6. Het lidmaatschap van de raad van toezicht eindigt:
  - a. door afloop van de zittingsperiode,
  - b. vóór de afloop van zijn zittingsperiode door vrijwillig aftreden of overlijden,
  - c. door een bestuursbesluit ingeval van – naar het redelijk oordeel van het bestuur – disfunctioneren,
  - d. door een bestuursbesluit in geval zijn aanblijven – naar het redelijk oordeel van het bestuur – risico's voor het fonds oplevert.

Indien het bestuur besluit een lid van de raad van toezicht te ontslaan, dient de raad van toezicht te worden gehoord. De Pensioenraad dient in de gelegenheid te worden gesteld om bindend advies uit te brengen op grond van artikel 18 lid 3 sub n van de statuten.
7. Het nieuw benoemde lid heeft zitting voor de tijd als bedoeld in het vierde lid.

Artikel 15

Taken en bevoegdheden van de raad van toezicht

1. De raad van toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het fonds. De raad van toezicht is ten minste belast met het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De raad van toezicht staat het bestuur met raad terzijde.
2. Het bestuur van het fonds legt de benoeming van een lid van het bestuur voor aan de raad van toezicht. De raad van toezicht kan de benoeming van een lid van het bestuur beletten, indien deze niet voldoet aan de profielschets.
3. Het bestuur legt ter goedkeuring voor aan de raad van toezicht elk voorgenomen besluit tot:
  - a. vaststelling van het jaarverslag en de jaarrekening;
  - b. vaststelling van de profielschets voor bestuurders;
  - c. vaststelling van het beleid inzake beloning, met uitzondering van de beloningen van de raad van toezicht;
  - d. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het fonds of de overname van verplichtingen door het fonds;
  - e. liquidatie, fusie of splitsing van het fonds;
  - f. omzetting van het fonds in een andere rechtsvorm, als bedoeld in artikel 2:18 van het Burgerlijk Wetboek.
4. Indien de raad van toezicht geen goedkeuring verleent aan een besluit zoals bedoeld in het derde lid, neemt het bestuur een nieuw besluit, waarin de overwegingen van de raad van toezicht worden betrokken.
5. De goedkeuring van de raad van toezicht op het voorgenomen besluit tot vaststelling van het jaarverslag en de jaarrekening strekt tevens tot décharge van de bestuurders.
6. De raad van toezicht meldt disfunctioneren van het bestuur of leden van het bestuur aan de Pensioenraad en het bestuur. Indien het bestuur of leden van het bestuur naar aanleiding van de melding niet binnen een redelijke termijn naar tevredenheid van de raad van toezicht handelt of handelen, meldt de raad van toezicht disfunctioneren van het bestuur of leden van het bestuur aan De Nederlandsche Bank.
7. De raad van toezicht kan leden van het bestuur schorsen of ontslaan wegens disfunctioneren.

8. In ieder geval is sprake van disfunctioneren indien het bestuur een besluit als bedoeld in lid 3 heeft genomen zonder goedkeuring van de raad van toezicht en het bestuur niet aannemelijk maakt dat de beslissing om zonder goedkeuring tot dit besluit over te gaan nodig was in het belang van de deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, pensioengerechtigden en de werkgevers dan wel dit besluit voortvloeit uit een aanwijzing van de toezichthouder, een last onder dwangsom of rechtstreeks voortvloeit uit een wettelijk voorschrift.
9. Indien de raad van toezicht heeft besloten om het bestuur te schorsen wordt gedurende de periode van schorsing voorzien in een – eventueel beperkt in omvang – tijdelijk bestuur. De raad van toezicht verzoekt daartoe de in artikel 6 lid 1 a tot en met i van de statuten genoemde organisaties vertegenwoordigers, niet zijnde personen die ingevolge de vorige zin zijn afgetreden, voor te dragen en te benoemen. Daarnaast worden er zo spoedig mogelijk verkiezingen gehouden zoals bedoeld in artikel 6 lid 2 van de statuten ter benoeming van het bestuurslid zoals bedoeld in artikel 6 lid 1 onder j van de statuten. Na de benoeming van dit nieuwe bestuur zijn de bepalingen van artikel 6 lid 1 tot en met 10 van de statuten van overeenkomstige toepassing.
Indien het niet mogelijk blijkt om op korte termijn weer een volledig bestuur te laten benoemen, kan de Pensioenraad overeenkomstig artikel 2:299 van het Burgerlijk Wetboek de rechtbank verzoeken om een tijdelijke voorziening te treffen.
10. Indien de raad van toezicht heeft besloten om het bestuur geheel te laten aftreden wordt zo spoedig mogelijk een nieuw bestuur benoemd. De raad van toezicht verzoekt daartoe de in artikel 6 lid 1 a tot en met i van de statuten genoemde organisaties vertegenwoordigers, niet zijnde personen die ingevolge de vorige zin zijn afgetreden, voor te dragen en te benoemen. Daarnaast worden er zo spoedig mogelijk verkiezingen gehouden zoals bedoeld in artikel 6 lid 2 van de statuten ter benoeming van het bestuurslid zoals bedoeld in artikel 6 lid 1 onder j van de statuten. Na de benoeming van dit nieuwe bestuur zijn de bepalingen van artikel 6 lid 1 tot en met 10 van de statuten van overeenkomstige toepassing.
Indien het niet mogelijk blijkt om op korte termijn weer een volledig bestuur te laten benoemen, kan de Pensioenraad overeenkomstig artikel 2:299 van het Burgerlijk Wetboek de rechtbank verzoeken om een tijdelijke voorziening te treffen.
11. Conform artikel 219 van de Pensioenwet kan de raad van toezicht als deze van oordeel is dat het bestuur disfunctioneert, zich wenden tot de Ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam met het verzoek:
  - a. een onderzoek door een of meer onafhankelijke onderzoekers te bevelen naar het beleid van en de gang van zaken van het fonds;
  - b. het functioneren van het bestuur als zodanig te toetsen.
 De raad van toezicht kan dit enquêteverzoek indienen nadat hij zijn bezwaren schriftelijk aan het bestuur en de Pensioenraad kenbaar heeft gemaakt en het bestuur een redelijke termijn heeft gegeven de bezwaren te onderzoeken en maatregelen te treffen.
12. Het bestuur verstrekt de raad van toezicht schriftelijk de informatie die hij redelijkerwijs voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
13. Het bestuur vergadert ten minste tweemaal per jaar met de raad van toezicht.
14. De raad van toezicht legt verantwoording af over de uitvoering van taken en bevoegdheden aan de Pensioenraad. De raad van toezicht legt verantwoording af in het jaarverslag.

Artikel 16

Bijzondere vereisten aan de leden van het bestuur en de leden van de raad van toezicht

1. Het bestuur draagt er zorg voor dat de geschiktheid van de personen die het beleid van het fonds bepalen of mede bepalen voldoende is met het oog op de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers.
2. Het bestuur stelt een geschiktheidsplan vast waarin de eisen die aan bestuursleden worden gesteld, zijn vastgelegd en waarin is aangegeven hoe de geschiktheid wordt bevorderd en gehandhaafd.
3. Het bestuur evalueert jaarlijks het functioneren van het bestuur als geheel en van de individuele bestuursleden en stelt ten behoeve van die periodieke evaluatie een procedure vast.

4. Het bestuur stelt een profielschets voor zijn omvang en samenstelling vast, rekening houdend met het profiel van het fonds en de daaruit voortvloeiende eisen ten aanzien van geschiktheid en specifieke deskundigheid op vitale deelgebieden. Het bestuur kan weigeren een kandidaat te benoemen, indien deze niet aan de profielschets voldoet.
5. De raad van toezicht stelt een profielschets voor zijn omvang en samenstelling vast, rekening houdend met het profiel van het fonds en de daaruit voortvloeiende eisen ten aanzien van geschiktheid en specifieke deskundigheid op vitale deelgebieden. Het bestuur kan weigeren een kandidaat te benoemen, indien deze niet aan de profielschets voldoet.
6. Leden van het bestuur en leden van de raad van toezicht zijn niet benoembaar tot leden van een ander orgaan van het fonds dan het orgaan waar zij tot lid benoemd zijn.
7. De leden van het bestuur en de leden van de raad van toezicht dragen zorg voor voldoende tijd om hun functie naar behoren te kunnen uitoefenen.
8. Het bestuur brengt elke wijziging in de personele samenstelling van hen die het beleid van het fonds bepalen of mede bepalen vooraf ter kennis aan De Nederlandsche Bank.
9. Een wijziging als bedoeld in het achtste lid wordt niet doorgevoerd indien De Nederlandsche Bank binnen zes weken na ontvangst van de melding, of, indien De Nederlandsche Bank om nadere gegevens of inlichtingen heeft verzocht, binnen zes weken na ontvangst van die gegevens of inlichtingen, aan het bestuur bekend maakt dat zij niet met de voorgenomen wijziging instemt.

Artikel 17

Samenstelling en benoeming van de Pensioenraad

1. De Pensioenraad Zorg en Welzijn (hierna te noemen: Pensioenraad) is een verantwoordingsorgaan in de zin van artikel 115 Pensioenwet.
2. De Pensioenraad kent zes en dertig zetels verdeeld over de geledingen actieve deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers. De geleding van de vertegenwoordigers van werkgevers heeft twaalf zetels. De overige zetels worden naar evenredigheid verdeeld over de geledingen van de vertegenwoordigers van de deelnemers en de vertegenwoordigers van pensioengerechtigden op basis van hun onderlinge getalsverhouding.
3. De geleding van vertegenwoordigers van actieve deelnemers wordt benoemd door:
  - a. FNV (FNV Zorg en Welzijn)
  - b. CNV Connectief (CNV Zorg en Welzijn)
  - c. NU'91;
  - d. de Federatie van Beroepsorganisaties in de zorg en daaraan gerelateerd onderwijs en onderzoek (FBZ),
naar evenredigheid van het aantal leden dat de genoemde organisaties hebben, dat actief deelnemer is in de pensioenregeling van het fonds.
De geleding van vertegenwoordigers van pensioengerechtigden, wordt benoemd door een of meer van de voornoemde organisaties, door de Belangenvereniging Pensioengerechtigden PFZW en de Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen, naar evenredigheid van het aantal leden dat de genoemde organisaties hebben, dat pensioengerechtigde is bij het fonds.
De geleding van de vertegenwoordigers van werkgevers bestaat uit twaalf personen, waarvan worden benoemd:
    - a. vier door ActiZ, organisatie van zorgondernemers;
    - b. twee door de NVZ vereniging van ziekenhuizen;
    - c. twee door de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland;
    - d. twee door de Vereniging Geestelijke Gezondheidszorg Nederland;
    - e. twee door de Maatschappelijk Ondernemers Groep.
4. Gelet op het evenredigheidsvereiste in het derde lid van artikel 17 bepaalt het bestuur eenmaal in de twee jaar of de bestaande verdeling van zetels op grond van het derde lid, in aanmerking genomen de onderlinge getalsverhoudingen van de benoemende organisaties, wijziging behoeft. Als peildatum voor het bepalen van de onderlinge getalsverhoudingen wordt gehanteerd een januari van een kalenderjaar, voor de eerste maal op een januari tweeduizend zestien. Indien een nieuwe zetelverdeling noodzakelijk is dan wordt deze per een juli van het kalenderjaar waarin de peildatum ligt doorgevoerd.

5. De Pensioenraad is bevoegd buiten zijn midden een onafhankelijke voorzitter te benoemen. Indien de Pensioenraad daarvoor kiest, bestaat de Pensioenraad uit één lid meer.
6. De in het derde lid genoemde organisaties kunnen ter vervanging van de door die organisaties benoemde leden per geleding één plaatsvervanger benoemen. Hetgeen in deze statuten is bepaald ten aanzien van de leden van de Pensioenraad is eveneens van toepassing op de plaatsvervangers.
7. De leden van de Pensioenraad worden benoemd voor twee jaren. Zij zijn na afloop van deze periode vijfmaal opnieuw benoembaar. De maximale zittingsperiode is twaalf jaar. De organisatie die een te vervangen lid heeft benoemd voorziet zo spoedig mogelijk in een tussentijdse vacature. Het nieuw benoemde lid heeft zitting voor de tijd die het te vervangen lid nog had te vervullen en is na afloop van deze periode terstond benoembaar.
8. Het lidmaatschap van een lid van de Pensioenraad eindigt vóór de afloop van de zittingsperiode door vrijwillig aftreden, overlijden of indien de organisatie die hem heeft voorgedragen besluit de benoeming in te trekken. De benoemende organisatie dient het aftreden of overlijden van een lid schriftelijk aan het fonds mede te delen.
9. De organisatie die een te vervangen lid heeft benoemd voorziet zo spoedig mogelijk in de tussentijdse vacature.
10. Bij stemmingen kunnen twee geledingen binnen de Pensioenraad de derde geleding niet overrulen tenzij de derde geleding daar geen bezwaar tegen maakt.

Artikel 18

Taken en bevoegdheden van de Pensioenraad

1. De Pensioenraad heeft de bevoegdheid (ten minste eenmaal per jaar) om:
  - a. een oordeel te geven over het handelen van het bestuur op basis van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het interne toezicht;
  - b. een oordeel te geven over het gevoerde beleid, de wijze waarop het beleid is uitgevoerd en over de beleidskeuzes voor de toekomst. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop, bekend gemaakt en in het jaarverslag van het fonds opgenomen.
2. Het bestuur legt ter goedkeuring voor aan de Pensioenraad elk voorgenomen besluit tot:
  - wijziging van de statuten;
  - vaststelling en wijziging van de reglementen van het fonds, met uitzondering van het pensioenreglement en het uitvoeringsreglement;

Een besluit tot onthouding van goedkeuring kan door de Pensioenraad slechts worden genomen in een vergadering waarin ten minste driekwart van het totaal aantal leden van de Pensioenraad aanwezig is en ten minste driekwart van het aantal uitgebrachte stemmen vóór het besluit tot het onthouden van goedkeuring is.

Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, wordt binnen twee weken een nieuwe vergadering van de Pensioenraad uitgeschreven. In die vergadering kan de Pensioenraad het besluit tot onthouden van goedkeuring nemen met ten minste driekwart van het geldig aantal uitgebrachte stemmen, ongeacht het aantal aanwezige leden.
3. De Pensioenraad wordt in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over elk door een daartoe bevoegd orgaan van het fonds voorgenomen besluit tot:
  - a. het nemen van maatregelen van algemene strekking;
  - b. gehele of gedeeltelijke overdracht van verplichtingen van het fonds of overname van verplichtingen door het fonds;
  - c. wijziging van het pensioenreglement en het uitvoeringsreglement;
  - d. het wijzigen van de hoogte van ingegane pensioenen als de financiële toestand van het fonds daartoe aanleiding geeft;
  - e. het verlenen van toeslagen hoe ook genaamd of het aanbrengen van wijzigingen daarin (voor zover deze niet leiden tot wijziging van de statuten en/of reglementen);
  - f. het vaststellen of wijzigen van de actuariële en bedrijfstechnische nota (inclusief het vaststellen of wijzigen van het indexeringsbeleid);
  - g. het vaststellen of wijzigen van het premiebeleid;

- h. het vaststellen of wijzigen van het beleggingsbeleid (inclusief de uitgangspunten van het asset-liability model);
  - i. vaststelling van het herstelplan;
  - j. het vaststellen of wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
  - k. het vaststellen of wijzigen van de begroting;
  - l. het vaststellen of wijzigen van het beleid met betrekking tot maatschappelijk verantwoord beleggen;
  - m. het vaststellen en wijzigen van het reglement van de Pensioenraad;
  - n. de vorm, inrichting en samenstelling van de raad van toezicht en de vaststelling van de profiel-schets voor de leden van de raad van toezicht;
  - o. het wijzigen van het beleid ten aanzien van het verantwoordingsorgaan;
  - p. het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
  - q. het benoemen van de externe accountant;
  - r. het benoemen van de externe certificerend actuaaris;
  - s. het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;
  - t. het omzetten van het fonds naar een andere rechtsvorm;
  - u. fusie, liquidatie en andere voornemens die de identiteit of het karakter van het pensioenfonds wijzigen;
  - v. vaststelling en wijziging van de vergoedingsregeling voor bestuursleden en de leden van de raad van toezicht;
  - w. melding van de raad van toezicht van het disfunctioneren van het bestuur aan De Nederlandsche Bank;
  - x. het vaststellen van het jaarverslag en de jaarrekening.
4. De Pensioenraad adviseert het bestuur desgevraagd of uit eigen beweging over aangelegenheden die het fonds betreffen.
5. Het bestuur deelt de Pensioenraad zo spoedig mogelijk schriftelijk mede of het bestuur het advies niet of gedeeltelijk zal opvolgen. Dit doet het bestuur onder opgave van redenen. Indien het bestuur de Pensioenraad niet in de gelegenheid heeft gesteld om een advies uit te brengen, het advies van de Pensioenraad niet of gedeeltelijk opvolgt of als er nadien feiten en omstandigheden bekend zijn geworden die aanleiding hadden kunnen geven tot een ander advies, kan de Pensioenraad tegen het besluit van het bestuur in beroep bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam conform artikel 217 van de Pensioenwet.
6. De Pensioenraad heeft de volgende rechten:
- a. het recht op overleg met het bestuur;
  - b. het recht op overleg met de raad van toezicht;
  - c. het recht op overleg met de externe accountant en de externe certificerend actuaaris;
  - d. het recht op de informatie die de Pensioenraad voor de uitoefening van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft, in het bijzonder over:
    - de verplichting tot het opstellen van een herstelplan;
    - de aanstelling van een bewindvoerder;
    - de beëindiging van een situatie van bewindvoering;
 deze informatie wordt schriftelijk verstrekt;
  - e. het recht op een binnen een redelijke termijn gegeven schriftelijke en beargumenteerde reactie op het oordeel dat het heeft gegeven over het door het bestuur uitgevoerde beleid.
7. Het advies of de goedkeuring van de Pensioenraad moet op zodanig tijdstip worden gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn voor de in de leden 3 en 4 genoemde voorgenomen besluiten van het bestuur.
- Bij het vragen van het advies aan de Pensioenraad verstrekt het bestuur een overzicht van de beweegredenen voor het voorgenomen besluit alsmede van de gevolgen die het voorgenomen besluit naar verwachting zal hebben voor de belanghebbenden bij het fonds. Het voorgaande is van overeenkomstige toepassing op besluiten van de raad van toezicht waarover de Pensioenraad in de gelegenheid moet worden gesteld om advies over uit te brengen.

8. Conform artikel 219 Pensioenwet kan de Pensioenraad, als deze van oordeel is dat het bestuur disfunctioneert, zich wenden tot de Ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam met het verzoek:

- a. een onderzoek door een of meer onafhankelijke onderzoekers te bevelen naar het beleid van en de gang van zaken van het pensioenfonds;
- b. het functioneren van het bestuur als zodanig te toetsen.

De Pensioenraad kan dit enquêteverzoek indienen nadat hij zijn bezwaren schriftelijk aan het bestuur en de raad van toezicht kenbaar heeft gemaakt en het bestuur een redelijke termijn heeft gegeven de bezwaren te onderzoeken en maatregelen te treffen.

De Pensioenraad kan het besluit tot een enquêteverzoek slechts nemen in een vergadering waarin ten minste driekwart van het totaal aantal leden van de Pensioenraad aanwezig is en ten minste driekwart van het aantal uitgebrachte stemmen vóór dit voorstel is.

Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, wordt binnen twee weken een nieuwe vergadering van de Pensioenraad uitgeschreven. In die vergadering kan de Pensioenraad het besluit tot een enquêteverzoek nemen met ten minste driekwart van het geldig aantal uitgebrachte stemmen, ongeacht het aantal aanwezige leden.

9. De Pensioenraad en het bestuur komen ten minste drie maal per jaar in vergadering bijeen. Tijdens deze vergaderingen worden de aangelegenheden aan de orde gesteld waarover het bestuur of de Pensioenraad overleg wenselijk acht.

De vergaderingen van de Pensioenraad met het bestuur worden geleid door de (onafhankelijke) voorzitter van de Pensioenraad. Bij afwezigheid van de voorzitter van de Pensioenraad kiest de Pensioenraad uit zijn midden een vervangende voorzitter. De procedure daartoe is vastgelegd in het reglement van de Pensioenraad.

10. Op uitnodiging van de voorzitter van de Pensioenraad hebben tot de eigen vergaderingen van de Pensioenraad tevens toegang tot de vergadering en het recht om daar het woord te voeren:

- a. de leden van het bestuur;
- b. de actuarieel adviseur en de accountant als bedoeld in de artikelen 23 en 25;
- c. anderen, daartoe door de voorzitter van de Pensioenraad uitgenodigd.

11. De kosten van het voeren van rechtsgedingen door de Pensioenraad komen ten laste van het fonds, indien zij redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van de Pensioenraad en het fonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld. In rechtsgedingen tussen het fonds en de Pensioenraad kan de Pensioenraad niet in de proceskosten worden veroordeeld.

Artikel 19

Vacatiegelden en reis- en verblijfkosten

De leden van het bestuur en van de overige organen van het fonds ontvangen reis- en verblijfkosten en eventueel andere vergoedingen volgens door het bestuur vast te stellen regels.

Artikel 20

Geheimhoudingsplicht

De leden van het bestuur en van de overige organen van het fonds zijn verplicht geheim te houden hetgeen hun in deze functie ter kennis is gekomen en waarvan de geheimhoudingsplicht uit de aard der zaak voortvloeit of waarvoor hun voorzitter geheimhoudingsplicht heeft opgelegd.

Artikel 21

Gedragcode

Het bestuur draagt er zorg voor dat voor bestuurders, de leden van de raad van toezicht, de externe leden van de commissies en de medewerkers van het fonds een gedragscode wordt opgesteld, waarin voorschriften worden gegeven ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige informatie.

Artikel 22**Actuariële en bedrijfstechnische nota en verklaring beleggingsbeginselen**

1. Het bestuur stelt ter uitvoering van de verplichting daartoe op grond van artikel 145 van de Pensioenwet, een actuariële en bedrijfstechnische nota vast, die mede omvat een verklaring inzake beleggingsbeginselen.
2. Het bestuur legt de in het eerste lid bedoelde nota alsmede iedere wijziging daarvan onverwijld over aan De Nederlandsche Bank.

Artikel 23**Externe certificerend actuaris en actuariële adviseur**

1. Het bestuur benoemt en ontslaat een externe certificerend actuaris en een actuariële adviseur. Het bestuur is bevoegd meer actuariële adviseurs te benoemen. Bij benoeming van meer dan één actuariële adviseur zijn de bepalingen in deze statuten en het pensioenreglement betreffende de actuariële adviseur op elk der actuariële adviseurs van toepassing. Bij benoeming van meer dan één actuariële adviseur kan het bestuur hun taakverdeling vaststellen.
2. De externe certificerend actuaris is onafhankelijk van het pensioenfonds en verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds dan het afgeven van een verklaring over de juistheid van de op de balans en rekening van baten en lasten voorkomende actuariële posten en het afgeven van een bevestiging dat het pensioenfonds voldaan heeft aan hetgeen in de Pensioenwet is bepaald ter zake van het financieel toetsingskader. Hiertoe stelt de externe certificerend actuaris jaarlijks het actuariële verslag, bedoeld in artikel 27 op voorzien van de actuariële verklaring.
3. De actuariële adviseur is belast met het geven van advies aan het bestuur over de actuariële grondslagen waarop de uitvoering berust van hetgeen bepaald is in het pensioenreglement met betrekking tot de te verlenen pensioenen. Tevens is de actuariële adviseur belast met de samenstelling van de wetenschappelijke balans en verlies- en winstrekening.

Artikel 24**Medisch adviseur**

1. Het bestuur kan één of meer medisch adviseur(s) benoemen en ontslaan. Bij benoeming van meer dan één medisch adviseur zijn de bepalingen in deze statuten en het pensioenreglement betreffende de medisch adviseur op elk der medisch adviseurs van toepassing. Bij benoeming van meer dan één medisch adviseur kan het bestuur hun taakverdeling vaststellen.
2. De medisch adviseur is belast met het desgevraagd uitbrengen aan het bestuur van advies terzake van de gezondheidstoestand van deelnemers.

Artikel 25**Accountant**

1. Het bestuur benoemt en ontslaat een accountant. Het bestuur is bevoegd meerdere accountants te benoemen. Bij benoeming van meer dan één accountant zijn de bepalingen in deze statuten en het pensioenreglement betreffende de accountant op elk der accountants van toepassing. Bij benoeming van meer dan één accountant kan het bestuur hun taakverdeling vaststellen.
2. De accountant is belast met de controle van de administratie van het fonds, met het jaarlijks uitbrengen van een rapport over de financiële toestand van het fonds en met de controle van het door het bestuur uit te brengen verslag, bedoeld in artikel 27.

Artikel 26**Boekjaar**

Het boekjaar van het fonds valt samen met het kalenderjaar.

Artikel 27**Rekening en verantwoording van het bestuur**

1. Jaarlijks na afloop van het boekjaar stelt het bestuur, na advies te hebben ingewonnen van de Pensioenraad op grond van artikel 18 lid 3 sub x van de statuten, een balans en een rekening van lasten en baten vast, en een verslag over de toestand van het fonds op en legt dit besluit ter goedkeuring voor aan de raad van toezicht op grond van artikel 15 lid 3 sub a van de statuten.

2. Het bestuur legt aan De Nederlandsche Bank jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar een jaarrekening, een jaarverslag en overige gegevens over het verstrekte boekjaar over, waarin een volledig beeld van de financiële toestand van het fonds gegeven wordt en waaruit ten genoegen van De Nederlandsche Bank blijkt dat wordt voldaan aan het bepaalde bij en krachtens de Pensioenwet en dat de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden voldoende gewaarborgd geacht kunnen worden.
3. De jaarrekening moet zijn voorzien van een verklaring omtrent de getrouwheid, ondertekend door een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
4. Het bestuur legt aan De Nederlandsche Bank bovendien jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar een actuair verslag betreffende het fonds over, voorzien van de verklaring van de externe certificerende actuaaris.
5. Het bestuur draagt er zorg voor dat de aangesloten werkgevers, de deelnemers en de pensioengerechtigden van het verslag, eventueel van een samenvatting van het verslag, kennis kunnen nemen.

Artikel 28**Overeenkomsten met pensioenuitvoerders**

1. Het bestuur is bevoegd overeenkomsten te sluiten met andere pensioenuitvoerders, welke ten doel hebben om bij overgang van alle deelnemers of een bepaalde groep van deelnemers van het andere pensioenfonds naar het fonds:
  - a. de verplichtingen van de andere pensioenuitvoerder jegens deze deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden die behoord hebben tot dezelfde groep deelnemers die overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden over te nemen; of
  - b. aan deze deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden die behoord hebben tot dezelfde groep deelnemers die overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, aanspraken en rechten op pensioen te verlenen volgens het pensioenreglement van het fonds.
2. Het bestuur kan in verband met het in het vorige lid bepaalde afwijken van de bepalingen in de statuten en de reglementen.
3. Het bestuur is bevoegd met andere pensioeninstanties zoals bedoeld in artikel 71 van de Pensioenwet alsmede met de betrokken werkgever indien dit noodzakelijk zal zijn, overeenkomsten te sluiten, welke ten doel hebben om bij verandering van pensioeninstantie reservewaarden over te dragen dan wel in te nemen.
4. Het bepaalde in het derde lid is van overeenkomstige toepassing op buitenlandse pensioeninstanties indien en voor zover De Nederlandsche Bank de daartoe noodzakelijke ontheffing heeft verleend.
5. Het bestuur is bevoegd overeenkomsten aan te gaan met anderen zoals pensioenfondsen, levensverzekeringsmaatschappijen, uitvoeringsorganisatie werknemersverzekeringen en de Sociale Verzekeringsbank, welke ten doel hebben regelingen te treffen voor coördinatie van werkzaamheden welke zowel tot de taak van het fonds als tot die van een of meer andere partijen bij de overeenkomst behoren.

Artikel 29**Het pensioenreglement**

1. Het bestuur stelt, gehoord de actuair adviseur, het pensioenreglement vast.
2. Het pensioenreglement kan meer dan één pensioenregeling bevatten.
3. Het pensioenreglement treedt in werking op een door het bestuur te bepalen datum.
4. Het pensioenreglement mag geen bepalingen bevatten die met deze statuten in strijd zijn.

Artikel 30**Het uitvoeringsreglement**

1. Het bestuur stelt, gehoord de actuair adviseur, het uitvoeringsreglement vast.
2. Het uitvoeringsreglement treedt in werking op de door het bestuur te bepalen datum.
3. Het uitvoeringsreglement mag geen bepalingen bevatten die met deze statuten in strijd zijn.

Artikel 31**Wijziging van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, de actuariële en bedrijfstechnische nota en het reglement voor de Pensioenraad**

1. Wijziging van de statuten en het reglement voor de Pensioenraad geschiedt door het bestuur, na goedkeuring van de Pensioenraad.
2. Wijziging van het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement en de actuariële en bedrijfstechnische nota geschiedt door het bestuur, gehoord het advies van de Pensioenraad.
3. De tekst van een voorstel tot wijziging wordt vóór de vergadering van het bestuur waarin het voorstel behandeld zal worden, schriftelijk ter kennis gebracht van het bestuur.
4. In spoedeisende gevallen ter beoordeling van de voorzitter kan het bestuur schriftelijk een besluit nemen over de schriftelijk voorgelegde tekst van een voorstel tot wijziging, tenzij door één of meer leden van het bestuur binnen de daarvoor door de voorzitter te stellen termijn hiertegen bezwaar wordt gemaakt.
5. Een besluit tot wijziging van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, de actuariële en bedrijfstechnische nota of het reglement voor de Pensioenraad wordt genomen met een meerderheid van ten minste twee derde van het aantal stemmen dat door de leden van het bestuur kan worden uitgebracht.
6. Indien in een vergadering geen besluit tot wijziging is genomen omdat niet voldaan werd aan het bepaalde in het vierde lid wordt niet eerder dan twee weken na de eerste vergadering een tweede vergadering bijeengeroepen. Indien in de tweede vergadering wederom niet wordt voldaan aan het bepaalde in het vierde lid kan een besluit worden genomen over de betreffende wijziging met ten minste twee derde van de geldig uitgebrachte stemmen, mits van de aanwezige leden ten minste één lid vertegenwoordiger van de werkgevers is en één lid vertegenwoordiger van de werknemers.
7. Een wijziging van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, de actuariële en bedrijfstechnische nota of het reglement voor de Pensioenraad treedt in werking op de door het bestuur bepaalde datum.

Artikel 32**Informatieverstrekking**

Het bestuur draagt zorg voor een goede informatieverstrekking aan aangesloten werkgevers, (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden. Het bestuur draagt er tevens zorg voor dat de informatieverstrekking voldoet aan de eisen van de Pensioenwet.

Artikel 33**Beroep en bezwaar**

1. Van de besluiten van het bestuur, niet zijnde besluiten van algemene strekking, staat voor de betrokken werkgever, deelnemer, gewezen deelnemer, hun rechtverrijgende of een ander die rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen, beroep open bij de commissie van beroep.
2. In afwijking van het in lid 1 bepaalde kan tegen besluiten inzake vrijstelling van de verplichte deelneming bezwaar worden gemaakt bij de commissie van bezwaar.
3. De samenstelling, taak en bevoegdheid van de commissie van beroep worden geregeld in het reglement voor de commissie van beroep, dat door het bestuur wordt vastgesteld. De samenstelling, taak en bevoegdheid van de commissie van bezwaar worden geregeld in het reglement voor de commissie van bezwaar, dat door het bestuur wordt vastgesteld.
4. Het bepaalde in het tweede en derde lid van artikel 29 en in artikel 31 is ten aanzien van het reglement voor de commissie van beroep en het reglement van de commissie van bezwaar van overeenkomstige toepassing.

Artikel 34**Liquidatie**

1. Liquidatie van het fonds geschiedt door het bestuur.
2. Een voorstel tot liquidatie van het fonds wordt vóór de vergadering waarin het voorstel zal worden behandeld, schriftelijk en gemotiveerd ter kennis gebracht van het bestuur.

3. Een besluit tot liquidatie van het fonds kan slechts genomen worden in een uitdrukkelijk daartoe bijeengeroepen vergadering van het bestuur, waarin ten minste drie vierde van het aantal leden aanwezig is, met een meerderheid van ten minste twee derde van het aantal stemmen dat door de leden van het bestuur kan worden uitgebracht.
4. De afwikkeling geschiedt door het bestuur. Het bestuur is bevoegd door coöptatie in vacatures te voorzien.
5. Het bestuur stelt de rechten van de deelnemers en hun nabestaanden vast op basis van de bepalingen van het pensioenreglement. Hierbij worden zo mogelijk de bepalingen van het pensioenreglement over de rechten bij tussentijds eindigen van het deelnemerschap nagevolgd en komen voorts in aanmerking de rechten die verworven zouden zijn indien het fonds niet was ontbonden. Bij een eventueel tekort worden de ten tijde van de liquidatie bestaande rechten van de deelnemers, de gewezen deelnemers en hun nagelaten betrekkingen naar evenredigheid verminderd. Het bestuur is bevoegd de reeds ingegane pensioenen geheel of gedeeltelijk van deze vermindering uit te sluiten. Het bestuur is voorts verplicht de volgens het bepaalde in dit lid vastgestelde pensioenverplichtingen van het fonds over te dragen aan een ander pensioenfonds waarop de Pensioenwet van toepassing is.
6. Indien na toepassing van het bepaalde in het vorige lid een overschot overblijft, wordt dit zoveel mogelijk besteed in overeenstemming met het doel van het fonds.
7. De slotrekening van de liquidatie behoeft de goedkeuring van het bestuur.

Artikel 35**Bepalingen geldend bij de oprichting van het fonds**

1. Het fonds is opgericht door de Stichting Nationale Ziekenhuisraad, de Algemene Bond van Ambtenaren, de Katholieke Bond van Overheidspersoneel en de Nederlandse Christelijke Bond van Overheidspersoneel.
2. De statuten zijn voor de eerste maal vastgesteld door de in het vorige lid genoemde organisaties.
3. Het eerste boekjaar van het fonds loopt van de datum van oprichting tot en met éénendertig december negentienhonderd zeventig.
4. De eerste zittingsperiode van het bestuur eindigt op éénendertig december negentienhonderd éénenzeventig.

Artikel 36**Inwerkingtreding**

Het fonds vangt zijn werkzaamheden aan op één juli negentienhonderd negenenzestig.¹⁾

¹⁾ De statuten zijn laatstelijk gewijzigd bij notariële akte van 21 december 2015.

Reglement voor de commissie van beroep

Reglement voor de commissie van beroep

Inhoud

Artikel	Onderwerp	Pagina
1	Begripsbepalingen	25
2	Samenstelling en benoeming van de commissie van beroep	25
3	Secretaris	25
4	Geheimhoudingsplicht en vergoedingen	26
5	Bevoegdheid van de commissie van beroep	26
6	Aanhangig maken van een geschil	26
7-9	Behandeling van het geschil	26
10	Beslissing van de commissie van beroep	27
11	Inhoud van de beslissing	27
12	Kosten	28

Artikel 1 Begripsbepalingen

De in de statuten, het pensioenreglement en het uitvoeringsreglement gebruikte begripsbepalingen worden geacht deel uit te maken van dit reglement.

Artikel 2 Samenstelling en benoeming van de commissie van beroep

1. De commissie van beroep bestaat uit een voorzitter en twee leden.
2. Het bestuur benoemt de voorzitter en de leden van de commissie van beroep, alsmede voor ieder van de leden een plaatsvervanger. Bij afwezigheid van de voorzitter treedt het lid van de commissie van beroep dat het langste zitting heeft in de commissie, als plaatsvervangend voorzitter op. De voorzitter, de leden en hun plaatsvervangers mogen geen persoonlijk belang bij de partijen in het geschil hebben.
3. De voorzitter, de leden van de commissie van beroep en hun plaatsvervangers worden benoemd voor een periode van 4 jaren en kunnen na afloop van hun eerste zittingsperiode éénmaal worden herbenoemd voor een nieuwe zittingsperiode van vier jaren. Het bestuur is bevoegd om op grond van gewichtige redenen af te wijken van de maximale zittingsperiode van 8 jaren. Voor de leden van de commissie van wie de huidige zittingsperiode eindigt op 8 december 2000 en die reeds langer dan 8 jaren hebben deelgenomen in de commissie geldt een overgangsregeling. Deze overgangsregeling houdt in dat de laatste zittingsperiode ingaat op 8 december 2000 en eindigt op 8 december 2004.
4. Gedurende hun zittingsperiode kunnen de voorzitter, de leden van de commissie van beroep en hun plaatsvervangers, anders dan op eigen verzoek, door het bestuur van hun functie ontheven worden wegens dwingende reden. Een dergelijk besluit moet met redenen omkleed zijn. Een dwingende reden is aanwezig, wanneer de voorzitter, een lid van de commissie van beroep of een plaatsvervanger
  - a. uit hoofde van ziekten of gebreken blijvend ongeschikt is zijn functie te vervullen;
  - b. een ambt of betrekking aanvaardt waardoor naar het oordeel van het bestuur de onafhankelijkheid, vereist voor de vervulling van de functie, in gevaar kan komen;
  - c. bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens misdrijf is veroordeeld, dan wel bij een dergelijke uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft;
  - d. bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak onder curatele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard, surséance van betaling heeft verkregen of wegens schulden is gegijzeld;
  - e. het Nederlanderschap of het actief en passief kiesrecht verliest.
5. Indien de voorzitter, een lid van de commissie van beroep of een plaatsvervanger defungeert anders dan door ontheffing van zijn functie wegens dwingende reden, blijft hij bevoegd op te treden in geschillen, waarin de mondelinge behandeling reeds heeft plaatsgevonden.

Artikel 3 Secretaris

1. Het bestuur benoemt juristen tot secretaris en plaatsvervangend secretaris(sen) die niet tevens voorzitter, lid van de commissie van beroep of plaatsvervanger mogen zijn. Het bestuur is bevoegd hen te allen tijde van hun functie te ontheffen.
2. Het bepaalde in het tweede lid van artikel 2 en in artikel 4 is tevens van toepassing op de secretaris en plaatsvervangend secretaris(sen).

Artikel 4**Geheimhoudingsplicht en vergoedingen**

1. De voorzitter, de leden van de commissie van beroep en hun plaatsvervangers zijn verplicht hetgeen hun in deze functie ter kennis is gekomen niet verder bekend te maken dan voor de behandeling van het geschil noodzakelijk is.
2. De voorzitter, de leden van de commissie van beroep en hun plaatsvervangers ontvangen reis- en verblijfkosten en eventueel andere vergoedingen volgens door het bestuur vastgestelde regels.

Artikel 5**Bevoegdheid van de commissie van beroep**

Met inachtneming van de bepalingen van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement en dit reglement is de commissie van beroep bevoegd tot het doen van uitspraak in geschillen tussen een aangesloten instelling, een deelnemer, een gewezen deelnemer, hun rechtverkrijgende of een ander die naar het oordeel van de commissie rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen en het fonds inzake de besluiten van het bestuur, niet zijnde besluiten van algemene strekking. In afwijking van het in de vorige volzin bepaalde staat geen beroep open bij de commissie van beroep inzake besluiten over aanvragen voor vrijstelling van verplichte deelneming in het fonds.

Artikel 6**Aanhangig maken van een geschil**

1. De partij die het geschil aanhangig wil maken dient een door of namens hem ondertekend beroepschrift in bij de secretaris, die ter zake van het geschil domicilie kiest ten kantore van het fonds.
2. Het beroepschrift moet bevatten:
  - a. de naam en het adres van de partij die het geschil aanhangig maakt en eventueel van zijn vertegenwoordiger;
  - b. een dagtekening;
  - c. een zo volledig mogelijke aanduiding van het bestuursbesluit waarover het geschil gaat;
  - d. de motieven op grond waarvan het bestuursbesluit door de partij die het geschil aanhangig maakt onjuist wordt geacht.
3. Het beroepschrift moet worden ingediend binnen een termijn van twee maanden nadat het betreffende bestuursbesluit schriftelijk ter kennis is gebracht van de partij die het geschil aanhangig maakt. De commissie van beroep kan in bijzondere gevallen, ter beoordeling van de commissie, deze termijn verlengen.

Artikel 7**Behandeling van het geschil**

1. De secretaris zendt zo spoedig mogelijk een afschrift van het beroepschrift aan de voorzitter, de leden van de commissie van beroep en het fonds.
2. Het fonds is verplicht een afschrift van het bestuursbesluit waartegen het beroepschrift is gericht en eventueel daarbij behorende stukken aan de secretaris te zenden, hetgeen kan geschieden bij de toezending van het verweerschrift als bedoeld in het derde lid. De in dit lid bedoelde stukken worden door de secretaris zo spoedig mogelijk gezonden aan de voorzitter en de leden van de commissie van beroep.
3. Het fonds is bevoegd binnen twee maanden na ontvangst van het beroepschrift een verweerschrift in te dienen bij de secretaris. De voorzitter van de commissie van beroep is bevoegd deze termijn te verlengen. De secretaris zendt het verweerschrift zo spoedig mogelijk aan de voorzitter en de leden van de commissie van beroep en aan de partij die het geschil aanhangig maakte.
4. De partij die het geschil aanhangig maakte en het fonds zijn bevoegd schriftelijk te verklaren van schriftelijke toelichting of verweer af te zien.

- Artikel 8**
1. Na ontvangst van het verweerschrift of van de schriftelijke verklaring dat van schriftelijk verweer wordt afgezien, doch uiterlijk na het verstrijken van de termijn voor het indienen van een verweerschrift bepaalt de voorzitter het tijdstip en de plaats van de vergadering waarin het geschil behandeld zal worden, behoudens het bepaalde in het vierde lid van dit artikel.
  2. De partij die het geschil aanhangig maakte en het fonds worden per aangetekend schrijven opgeroepen om ter vergadering te verschijnen.
  3. Een in dit artikel bedoelde vergadering is niet openbaar.
  4. De commissie van beroep is bevoegd om in naar haar eenparig oordeel eenvoudige geschillen uitspraak te doen op basis van de overgelegde stukken zonder dat een mondelinge behandeling plaatsvindt.

- Artikel 9**
1. De commissie van beroep bepaalt de wijze waarop met inachtneming van de bepalingen van dit reglement het geschil wordt behandeld.
  2. De commissie hoort de partijen die ter vergadering verschenen zijn, tenzij het bepaalde in het vierde lid van artikel 8 van toepassing is.
  3. Partijen zijn verplicht de commissie van beroep alle inlichtingen te verschaffen, die de commissie voor de behandeling van het geschil nodig acht.
  4. Partijen kunnen ter vergadering zich door een schriftelijk gemachtigde doen vertegenwoordigen of door raadslieden doen bijstaan en – voor zover de commissie van beroep zulks gewenst acht voor de beslissing van het geschil – getuigen en/of deskundigen doen verschijnen.
  5. Partijen zijn verplicht ten minste drie dagen voor de vergadering aan de secretaris en aan de tegenpartij schriftelijk mededeling te doen van de naam, de woonplaats en de hoedanigheid van de getuigen en/of deskundigen die zij willen doen horen. De commissie van beroep is bevoegd in bijzondere gevallen, ter beoordeling van de commissie, deze termijn te bekorten.
  6. De commissie van beroep is bevoegd andere getuigen en/of deskundigen dan bedoeld in het vorige lid op te roepen en te horen.
  7. Getuigen en deskundigen worden afzonderlijk gehoord in tegenwoordigheid van partijen of hun vertegenwoordigers en de raadslieden, die ter vergadering verschenen zijn.

Artikel 10

Beslissing van de commissie van beroep

1. De commissie van beroep oordeelt als goede personen, naar billijkheid.
2. De commissie kan slechts een besluit nemen in een vergadering waarin de voorzitter en de twee leden of hun plaatsvervangers aanwezig zijn.
3. De commissie neemt haar beslissingen bij meerderheid van stemmen. De beslissing moet met redenen omkleed zijn en door de voorzitter en de secretaris worden ondertekend.
4. De secretaris zendt een gewaarmerkt exemplaar van de beslissing aan de partijen in het geschil.
5. De beslissing van de commissie van beroep is voor partijen bindend.

Artikel 11

Inhoud van de beslissing

1. De beslissing van de commissie van beroep kan inhouden:
  - a. dat de commissie zich onbevoegd verklaart;
  - b. dat de commissie de partij die het geschil aanhangig maakte niet ontvankelijk verklaart;
  - c. dat het bestuursbesluit al dan niet op dezelfde gronden wordt bevestigd;
  - d. dat het bestuursbesluit wordt vernietigd.
2. Indien het bestuursbesluit wordt vernietigd, kan de commissie van beroep:
  - a. in haar beslissing doen, wat naar haar mening het bestuur had behoren te doen, in welk geval de beslissing geldt als een bestuursbesluit;
  - b. een beslissing nemen over bepaalde in geschil zijnde punten en het bestuur opdragen om zo spoedig mogelijk, met inachtneming van deze beslissing, de zaak opnieuw te behandelen en af te doen.

Artikel 12

Kosten

De commissie van beroep stelt bij haar beslissing een regeling vast omtrent het dragen van de kosten van het geding, met dien verstande dat door het fonds steeds de navolgende kosten zullen worden gedragen:

- a. de administratie- en vergaderkosten van het geding;
- b. de reis- en verblijfkosten en de vergoedingen, bedoeld in het tweede lid van artikel 4.

Reglement commissie van bezwaar

Reglement commissie van bezwaar

Inhoud

Artikel	Onderwerp	Pagina
1	Begripsbepalingen.....	31
2	Samenstelling en benoeming van de commissie.....	31
3	Bevoegdheid van de commissie.....	31
4	Indiening bezwaarschrift.....	31
5	Vormvereisten bezwaarschrift.....	31
6	Niet ontvankelijk verklaring.....	31
7	Tijdstip indiening.....	32
8	Hoorprocedure.....	32
9	Afzien van horen van belanghebbenden.....	32
10	Mogelijkheid van machtiging.....	32
11	Inhoud van het besluit van de commissie.....	32
12	Vormvereisten besluit commissie.....	33
13	Geheimhoudingsplicht.....	33
14	Kosten.....	33
15	Niet voorziene gevallen.....	33

Artikel 1**Begripsbepalingen**

In dit reglement wordt verstaan onder:

- Bestuur: bestuur van Pensioenfonds Zorg en Welzijn;
- Besluit: een schriftelijke beslissing van Pensioenfonds Zorg en Welzijn
  - op een aanvraag voor vrijstelling van verplichte deelneming in het fonds,
  - op een aanvraag voor vrijstelling in verband met gemoedsbezwaren en
  - inzake kosten gerelateerd aan genoemde beslissingen,met inbegrip van het niet in behandeling nemen, het niet tijdig beslissen op, of het schriftelijk afwijzen van een aanvraag daarvan;
- Belanghebbende: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit van het pensioenfonds is betrokken;
- Commissie: de commissie van bezwaar die een door een belanghebbende ingediend bezwaarschrift tegen een besluit heroverweegt;
- AWB: Algemene Wet Bestuursrecht;
- Bezwaarschrift: het op schrift gestelde bezwaar van een belanghebbende tegen een besluit.

De in de statuten en het pensioenreglement van het fonds gebruikte begripsbepalingen worden geacht deel uit te maken van dit reglement.

Artikel 2**Samenstelling en benoeming van de commissie**

1. De commissie bestaat uit een voorzitter, twee leden en een plaatsvervangend voorzitter en twee plaatsvervangend leden.
2. Het bestuur benoemt de voorzitter, de leden, de plaatsvervangend voorzitter en de plaatsvervangend leden van de commissie.
3. De voorzitter en de leden van de commissie alsmede hun plaatsvervangers worden benoemd voor een periode van vier jaren en kunnen na afloop van hun zittingsperiode worden herbenoemd voor een nieuwe zittingsperiode van vier jaren.

Artikel 3**Bevoegdheid van de commissie**

Met inachtneming van de AWB en de bepalingen van de statuten en reglementen van het pensioenfonds is de commissie bevoegd tot heroverweging van een besluit indien hiertegen door een belanghebbende een bezwaarschrift is ingediend.

Artikel 4**Indiening bezwaarschrift**

Het bezwaarschrift wordt door een belanghebbende ingediend binnen zes weken na de dag waarop het besluit door het bestuur op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt.

Artikel 5**Vormvereisten bezwaarschrift**

Het bezwaarschrift wordt ondertekend, en bevat tenminste:

1. de naam en het adres van de indiener;
2. de dagtekening;
3. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht;
4. de gronden van het bezwaar.

Artikel 6**Niet ontvankelijk verklaring**

Indien niet is voldaan aan artikel 4 en 5 kan de commissie het bezwaarschrift niet ontvankelijk verklaren, mits de indiener van het bezwaarschrift in de gelegenheid is gesteld het verzuim te herstellen binnen een hem daartoe gestelde termijn.

Artikel 7**Tijdstip indiening**

1. Het bezwaarschrift is tijdig ingediend wanneer het voor het einde van de toepasselijke, in artikel 4 genoemde, termijn is ontvangen.
2. Bij verzending per post is het bezwaarschrift tijdig ingediend, indien het voor het einde van de termijn per post is bezorgd.
3. Ten aanzien van een na afloop van de termijn ingediend bezwaarschrift blijft niet-ontvankelijk-verklaring op grond daarvan achterwege, indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de indiener ervan in verzuim is geweest.

Artikel 8**Hoorprocedure**

1. De commissie stelt de belanghebbende(n) in de gelegenheid te worden gehoord.
2. De commissie stelt tevens het bestuur, dan wel de mandataris die namens het bestuur het besluit heeft gegeven, in de gelegenheid te worden gehoord.
3. De zittingen van de commissie zijn besloten.

Artikel 9**Afzien van horen van belanghebbenden**

Van het horen van belanghebbende(n) kan worden afgezien, indien:

1. het bezwaarschrift kennelijk niet ontvankelijk is;
2. het bezwaarschrift kennelijk ongegrond is;
3. de belanghebbenden hebben verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord, dan wel;
4. door het bestuur aan het bezwaarschrift volledig tegemoet is gekomen en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen worden geschaad.

Artikel 10**Mogelijkheid van machtiging**

De indiener van het bezwaarschrift die wordt gehoord, kan zich laten bijstaan door een raadsman.

De indiener van het bezwaarschrift kan zich ter zitting laten vertegenwoordigen door een schriftelijk gemachtigde.

Artikel 11**Inhoud van het besluit van de commissie**

1. Het besluit van de commissie kan inhouden:
  - a. dat de commissie zich onbevoegd verklaart;
  - b. dat de commissie de indiener van het bezwaarschrift niet ontvankelijk verklaart;
  - c. dat het besluit al dan niet op dezelfde gronden wordt bevestigd;
  - d. dat het besluit wordt vernietigd.
2. Indien het besluit wordt vernietigd, kan de commissie:
  - a. in haar besluit doen, wat naar haar mening het bestuur in eerste aanleg had behoren te doen, in welk geval het besluit van de commissie van bezwaar geldt als een bestuursbesluit of
  - b. een besluit nemen over bepaalde in geschil zijnde punten en het bestuur opdragen om zo spoedig mogelijk, met inachtneming van dit besluit, de zaak opnieuw te behandelen en af te doen,
  - c. een advies geven over bepaalde in geschil zijnde punten en het bestuur opdragen om zo spoedig mogelijk, met inachtneming van dit advies, de zaak opnieuw te behandelen en af te doen.

Artikel 12**Vormvereisten besluit commissie**

Het besluit op het bezwaarschrift dient te berusten op een deugdelijke motivering, die bij de bekendmaking van het besluit wordt vermeld. Daarbij dient, in geval van het horen van belanghebbende(n) is afgezien, tevens te worden aangegeven op welke grond dat is geschied.

1. De commissie beslist op het bezwaarschrift binnen de wettelijke beslistermijn van zes weken. De commissie kan het besluit voor ten hoogste vier weken verdagen. Van zowel het besluit op het bezwaarschrift als eventuele verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan aan belanghebbende(n) en aan het bestuur.
2. De termijn waarbinnen de commissie dient te beslissen wordt opgeschort met ingang van de dag waarop de indiener verzocht is een verzuim te herstellen, tot de dag waarop het verzuim is hersteld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
3. Verder uitstel is mogelijk voor zover de indiener daarmee instemt en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad of ermee instemmen.

Artikel 13**Geheimhoudingsplicht**

De voorzitter en de leden van de commissie zijn verplicht hetgeen hen in deze functie ter kennis is gekomen niet verder bekend te maken dan voor de behandeling van het geschil noodzakelijk.

Artikel 14**Kosten**

De commissie stelt bij haar besluit een regeling vast omtrent het dragen van de kosten van het geding, met dien verstande dat door het pensioenfonds steeds de navolgende kosten zullen worden gedragen:

- de administratie- en vergaderkosten van de commissie.

Artikel 15**Niet voorziene gevallen**

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de voorzitter van de commissie.

Dit reglement treedt in werking per 1 januari 2010.

Uitvoeringsreglement

Uitvoeringsreglement

Inhoud	Pagina
Lijst met afkortingen	38
Hoofdstuk1 Algemene Bepalingen	39
Artikel 1.1 Werkingsfeer	39
Artikel 1.2 Begrippen	39
Hoofdstuk 2 Aansluiting en vrijstelling	40
Paragraaf 1 Aangesloten werkgever	40
Artikel 2.1 Aangesloten werkgever	40
Artikel 2.2 Verplicht aangesloten werkgever.....	40
Artikel 2.3 Contractueel aangesloten werkgever.....	40
Artikel 2.4 Beëindiging aansluiting, vergoeding en collectieve waardeoverdracht	40
Paragraaf 2 Vrijstelling van verplichte deelneming	40
Artikel 2.5 Verplichte vrijstellingsgronden	40
Artikel 2.6 Vrijstelling om andere redenen	41
Artikel 2.7 Vrijstelling wegens fusie, splitsing en doorstart	41
Artikel 2.8 Voorwaarden en intrekking vrijstelling	42
Artikel 2.9 Vrijstelling werkgever wegens gemoedsbezwaarden	42
Hoofdstuk 3 Gegevens- en informatieverstrekking	43
Paragraaf 1 Gegevensverstrekking door aangesloten werkgever aan het pensioenfonds	43
Artikel 3.1 Aanmelding werknemer	43
Artikel 3.2 Mutaties doorgeven	43
Artikel 3.3 Afmelding werknemer	43
Artikel 3.4 Algemene bepalingen informatieverstrekking	43
Artikel 3.5 Bevoegdheid tot ambtshalve vaststelling	43
Artikel 3.6 Onjuiste informatie en vrijwaring	43
Artikel 3.7 Wijze van gegevensverstrekking	44
Artikel 3.8 Privacy	44
Paragraaf 2 Informatieverstrekking door het pensioenfonds	44
Artikel 3.9 Informatie aan aangesloten werkgever	44
Artikel 3.10 Vervallen	44
Artikel 3.11 Wettelijke informatieverplichtingen aan deelnemer en overige belanghebbenden	44
Artikel 3.12 Standaard dataset statistische gegevens	44
Artikel 3.13 Aanvullende statistische gegevens	45
Artikel 3.14 Gegevens ten behoeve van sociale fondsen	45
Artikel 3.15 Privacy.....	46

Hoofdstuk 4	Premie en vermogenspositie	47
Paragraaf 1	Premie	47
Artikel 4.1	Premiebetaling voor de verplichte pensioenregeling	47
Artikel 4.2	Wijze van premiebetaling	47
Paragraaf 2	Vermogenspositie	48
Artikel 4.3	Besluitvorming vermogensoverschotten	48
Artikel 4.4	Maatregelen bij een herstelplan	48
Hoofdstuk 5	Leidraad voor indexeren en verlagen	49
Artikel 5.1	Voorwaardelijke indexering	49
Artikel 5.2	Afwijkende indexering voor de Regeling vrijwillige aanvullende pensioenmodules	49
Artikel 5.3	Verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten	50
Artikel 5.4	Compenseren van gemiste indexering of verlaging	50
Hoofdstuk 6	Vrijwillige regelingen	51
Artikel 6.1	Vrijwillige voortzetting	51
Artikel 6.2	Regeling netto-ouderdomspensioen	51
Artikel 6.3	Regeling nettopartnerpensioen	51
Hoofdstuk 7	Slotbepalingen en overgangsbepaling	52
Paragraaf 1	Inwerkingtreding, wijzigingsbevoegdheid en overgangsbepaling	52
Artikel 7.1	Inwerkingtreding	52
Artikel 7.2	Overgangsbepaling	52
Artikel 7.3	Nadere regels	52
Artikel 7.4	Wijzigingsbevoegdheid uitvoeringsreglement	52
Artikel 7.5	Wijzigingsbevoegdheid pensioenreglement	52
Artikel 7.6	Hardheidsclausule	52
Paragraaf 2	Overige bepalingen	52
Artikel 7.7	Geschillen	52
Artikel 7.8	Ontbinding van het pensioenfonds	52

Lijst met afkortingen

In dit uitvoeringsreglement worden de hieronder opgenomen afkortingen gehanteerd:

ABTN	Actuariële en bedrijfstechnische nota
BW	Burgerlijk Wetboek
Pensioenreglement	Pensioenreglement Pensioenfonds Zorg en Welzijn
Wet Bpf 2000	Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000
Vrijstellingsbesluit	Vrijstellingsbesluit Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000
Regeling	Regeling Gemoedsbezwaarden Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000
Gemoedsbezwaarden	

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1

Werkingsfeer

1. Het uitvoeringsreglement is van toepassing op de rechtsverhouding tussen het Pensioenfonds Zorg en Welzijn en de aangesloten werkgever.
2. De begrippen die in de statuten van het Pensioenfonds Zorg en Welzijn worden gebruikt gelden ook voor het uitvoeringsreglement.

Artikel 1.2

Begrippen

In het uitvoeringsreglement worden onderstaande begrippen gebruikt.

- **ABTN:**
actuariële en bedrijfstechnische nota van het pensioenfonds.
- **Afsplitsing:**
afsplitsing als bedoeld in artikel 2:334a lid 3 BW.
- **Beleidsdekkingsgraad:**
de gemiddelde dekkingsgraad van de 12 maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling.
- **Dekkingsgraad:**
de verhouding tussen het vermogen betreffende de bij het pensioenfonds ondergebrachte pensioenregeling of pensioenregelingen en de technische voorzieningen van het pensioenfonds.
- **Doorstart:**
voortzetting van de activiteiten van een gefailleerde werkgever als bedoeld in artikel 7e lid 1 Vrijstellingsbesluit.
- **Fusie:**
fusie als bedoeld in artikel 1 lid 1 onder d Vrijstellingsbesluit.
- **Nettopensioen:**
pensioen als bedoeld in de Regeling netto-ouderdompensioen en de Regeling nettopartnerpensioen.
- **Pensioenaanspraak:**
recht op een pensioen dat nog niet is ingegaan.
- **Pensioenfonds:**
Pensioenfonds Zorg en Welzijn.
- **Pensioenkapitaal:**
het bedrag dat ter beschikking komt voor de aankoop van nettopensioen bij de verkoop van de beleggingen tegen de dan geldende waarde.
- **Pensioenrecht:**
recht op een pensioen dat is ingegaan.
- **Pensioenreglement:**
pensioenreglement van het pensioenfonds.
- **Statuten:**
statuten van het pensioenfonds.
- **Uitvoeringsovereenkomst:**
de overeenkomst tussen een contractueel aangesloten werkgever en het pensioenfonds die strekt tot uitvoering van de pensioenovereenkomst tussen deze werkgever en zijn werknemers.
- **Vrijwillige aanvullende pensioenmodule:**
pensioenmodule als bedoeld in hoofdstuk 2, paragraaf 6 van het pensioenreglement.
- **Zuivere splitsing:**
zuivere splitsing als bedoeld in artikel 7d lid 1 onder a Vrijstellingsbesluit.

Hoofdstuk 2 Aansluiting en vrijstelling

Paragraaf 1 **Aangesloten werkgever**

Artikel 2.1 **Aangesloten werkgever**

Een werkgever kan verplicht of contractueel bij het pensioenfonds zijn aangesloten.

Artikel 2.2 **Verplicht aangesloten werkgever**

De verplicht aangesloten werkgever is de werkgever die volgens een besluit van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op basis van artikel 4 Wet Bpf 2000 verplicht is de statuten en reglementen van het pensioenfonds na te leven. De werkgever die verplicht is aangesloten, wordt nader omschreven in bijlage a bij het pensioenreglement.

Artikel 2.3 **Contractueel aangesloten werkgever**

1. De contractueel aangesloten werkgever is de werkgever die niet verplicht is aangesloten en waarmee het pensioenfonds een uitvoeringsovereenkomst heeft gesloten over de deelneming in de pensioenregeling van alle of bepaalde groepen werknemers. De contractueel aangesloten werkgever is verplicht de statuten en reglementen van het pensioenfonds na te leven.
2. De contractuele aansluitingsperiode bedraagt tien jaar. Deze periode kan steeds met tien jaar worden verlengd.
3. Het pensioenfonds kan in de uitvoeringsovereenkomst aanvullende en/of afwijkende voorwaarden opnemen over de contractuele aansluiting.
4. In de uitvoeringsovereenkomst worden regels gesteld over de beëindiging van de contractuele aansluiting en de gevolgen daarvan.

Artikel 2.4 **Beëindiging aansluiting, vergoeding en collectieve waardeoverdracht**

1. Het pensioenfonds is op grond van artikel 3 lid 4 van de statuten bevoegd om aan werkgevers en sectoren waarvan de aansluiting eindigt een vergoeding te vragen ter hoogte van de financiële lasten die voor het pensioenfonds ontstaan door de beëindiging van de aansluiting.
2. Het pensioenfonds verleent medewerking aan een door een werkgever gedaan verzoek tot collectieve waardeoverdracht aan een overnemende pensioenuitvoerder. De voorwaarden van artikel 83 Pensioenwet zijn van toepassing. Het pensioenfonds kan met de werkgever en de overnemende pensioenuitvoerder nadere voorwaarden overeenkomen.

Paragraaf 2 **Vrijstelling van verplichte deelneming**

Artikel 2.5 **Verplichte vrijstellingsgronden**

1. Op verzoek van de werkgever verleent het pensioenfonds op grond van het Vrijstellingsbesluit vrijstelling van de verplichting tot deelneming voor alle werknemers of een deel van de werknemers van die werkgever in verband met:
  - a. een bestaande pensioenvoorziening;
  - b. concernvorming;
  - c. een eigen collectieve arbeidsovereenkomst;
  - d. een gelijkwaardige nettopensioenregeling bij een andere pensioenuitvoerder;
  - e. een onvoldoende beleggingsrendement van het pensioenfonds.
2. Een vrijstelling in verband met een bestaande pensioenvoorziening wordt verleend als:
  - a. de werknemers van de aangesloten werkgever al deelnemen in een pensioenregeling, die ten minste zes maanden voor het moment van indienen van de aanvraag tot verplichtstelling van toepassing was;
  - b. de werkgever voor zijn werknemers al een pensioenvoorziening heeft getroffen, die al ten minste zes maanden gold voor het moment dat de verplichtstelling op hem van toepassing was.

3. Een vrijstelling in verband met concernvorming wordt verleend als de werkgever die een verzoek daartoe indient, deel uitmaakt of deel is gaan uitmaken van een concern en voldoet aan de voorwaarden die in artikel 3 Vrijstellingsbesluit zijn genoemd.
4. Een vrijstelling in verband met een eigen collectieve arbeidsovereenkomst wordt verleend, voor zover een besluit tot algemeenverbindendverklaring van bepalingen van een collectieve arbeidsovereenkomst op de werkgever niet van toepassing is of, als dat besluit wel op hem van toepassing is, voor zover hij hiervan is vrijgesteld en met de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakorganisaties een andere pensioenvoorziening is overeengekomen. Het verzoek om vrijstelling wordt mede door of namens de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakorganisaties gedaan.
5. Een vrijstelling in verband met deelname aan een gelijkwaardige nettopensioenregeling bij een andere pensioenuitvoerder wordt verleend als de pensioenregeling van de werkgever te allen tijde ten minste:
  - a. een even hoge maximaal in te leggen premie kent als de maximaal in te leggen premie in de Regeling nettopartnerpensioen van het pensioenfonds;
  - b. een even hoge bijdrage van de werkgever in de premie kent als de bijdrage van de werkgever in de premie in de Regeling nettopartnerpensioen van het pensioenfonds; en
  - c. dezelfde vormen van nettopensioen inhoudt als de pensioenregeling van het pensioenfonds.
6. Een vrijstelling in verband met een onvoldoende beleggingsrendement van het pensioenfonds wordt op grond van artikel 5 Vrijstellingsbesluit verleend als:
  - a. uit de performancetoets als genoemd in artikel 5 Vrijstellingsbesluit het feitelijk behaalde beleggingsrendement van het pensioenfonds in negatieve zin aanzienlijk afwijkt van de normportefeuille die het pensioenfonds heeft vastgesteld;
  - b. het pensioenfonds niet of in onvoldoende mate heeft voldaan aan het jaarlijks tijdig opstellen van een adequaat beleggingsbeleid of het jaarlijks opstellen van een normportefeuille;
  - c. het pensioenfonds bij het opnieuw vaststellen van een beleggingsbeleid of normportefeuille niet of in onvoldoende mate heeft voldaan aan de vereisten die aan deze wijziging zijn gesteld.

Artikel 2.6**Vrijstelling om andere redenen**

1. Het pensioenfonds kan op grond van artikel 6 Vrijstellingsbesluit een werkgever vrijstelling verlenen om andere redenen dan genoemd in artikel 2.5.
2. Een vrijstelling als genoemd in lid 1 wordt alleen verleend als er volgens het pensioenfonds zeer bijzondere omstandigheden zijn. Hiervan is sprake als de belangen van de werkgever zo zwaar wegen, dat het belang van het pensioenfonds om geen vrijstelling te verlenen daarvoor moet wijken.

Artikel 2.7**Vrijstelling wegens fusie, splitsing en doorstart**

1. Bij een fusie tussen werkgevers die op grond van artikel 2.5 zijn vrijgesteld van verplichte aansluiting, gelden de regels van artikel 7a Vrijstellingsbesluit.
2. Bij een fusie tussen een verplicht aangesloten werkgever en een werkgever die op grond van artikel 2.5 is vrijgesteld van de verplichte aansluiting, gelden de regels van artikel 7b Vrijstellingsbesluit.
3. Bij een fusie tussen een verplicht aangesloten werkgever, ongeacht of deze op grond van artikel 2.5 is vrijgesteld van de verplichte aansluiting, en een andere werkgever, ongeacht of deze is vrijgesteld van de verplichte aansluiting in een ander bedrijfstakpensioenfonds, gelden de regels van artikel 7c Vrijstellingsbesluit.
4. Bij een splitsing of een afsplitsing van een werkgever, die op basis van artikel 2.5 is vrijgesteld van de verplichte aansluiting, gelden de regels van artikel 7d Vrijstellingsbesluit.
5. Bij een doorstart van een werkgever, die op basis van artikel 2.5 vrijgesteld is geweest van de verplichte aansluiting, gelden de regels van artikel 7e Vrijstellingsbesluit.

Artikel 2.8   **Voorwaarden en intrekking vrijstelling**

1. Het pensioenfonds kan aan de beslissing tot vrijstelling nadere voorschriften verbinden ter verzekering van een goede uitvoering van de Wet Bpf 2000.
2. Het pensioenfonds kan een verleende vrijstelling intrekken als de werkgever niet of niet langer voldoet aan de vrijstellingsvoorwaarden of aan de voorschriften die in lid 1 worden bedoeld.

Artikel 2.9   **Vrijstelling werkgever wegens gemoedsbezwaren**

1. De werkgever, bij wie natuurlijke personen betrokken zijn die gemoedsbezwaren hebben tegen iedere vorm van verzekering, kan op zijn verzoek door het pensioenfonds worden vrijgesteld van de verplichting tot aansluiting.
De vrijstelling van de verplicht aangesloten werkgever vindt plaats op grond van bijlage c bij het pensioenreglement.
2. Het pensioenfonds trekt de verleende vrijstelling in:
  - a. op verzoek van de werkgever aan wie de vrijstelling is verleend;
  - b. als naar het oordeel van het pensioenfonds de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend niet langer bestaan.
3. Het pensioenfonds is bevoegd een vrijstelling in te trekken als de voorwaarden niet of niet voldoende worden nageleefd.
4. De vrijstelling vervalt vijf jaar na de ingangsdatum van de vrijstelling. Op verzoek van de werkgever kan het pensioenfonds een nieuwe vrijstelling verlenen.

Hoofdstuk 3 Gegevens- en informatieverstrekking

Paragraaf 1 **Gegevensverstrekking door aangesloten werkgever aan het pensioenfonds**

Artikel 3.1 **Aanmelding werknemer**

1. De aangesloten werkgever meldt de werknemer als deelnemer aan bij het pensioenfonds uiterlijk 30 dagen na de datum waarop de werknemer in dienst is getreden.
2. Bij de aanmelding levert de aangesloten werkgever de gegevens aan die het pensioenfonds nodig heeft voor de juiste uitvoering van het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement. Daartoe behoren in ieder geval:
  - a. naam, adres en woonplaats van de werknemer;
  - b. geboortedatum van de werknemer;
  - c. het burgerservicenummer van de werknemer;
  - d. de datum van indiensttreding;
  - e. de deeltijdfactor van de werknemer als bedoeld in artikel 1.9 van het pensioenreglement;
  - f. het pensioengevend salaris van de werknemer als bedoeld in artikel 1.10 van het pensioenreglement.

Artikel 3.2 **Mutaties doorgeven**

De aangesloten werkgever geeft wijzigingen van de in artikel 3.1 lid 2 bedoelde gegevens door op de wijze zoals door het pensioenfonds is aangegeven.

Artikel 3.3 **Afmelding werknemer**

De aangesloten werkgever meldt het einde van het werknemerschap direct, maar uiterlijk binnen 30 dagen na beëindiging, aan het pensioenfonds onder opgave van de datum. De aangesloten werkgever vermeldt tevens de reden van het einde van het werknemerschap voorzover dit wettelijk is toegestaan.

Artikel 3.4 **Algemene bepalingen informatieverstrekking**

1. De aangesloten werkgever verstrekt aan het pensioenfonds alle informatie die nodig is voor de juiste uitvoering van de uitvoeringsovereenkomst, het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement.
2. De aangesloten werkgever verleent het pensioenfonds toegang tot zijn administratie.
3. De verplichtingen als genoemd in de leden 1 en 2 eindigen niet door het einde van de aansluiting of de deelneming.
4. De kosten voor informatieverstrekking komen voor rekening van de aangesloten werkgever.

Artikel 3.5 **Bevoegdheid tot ambtshalve vaststelling**

1. Het pensioenfonds is bevoegd om de informatie, die nodig is voor de juiste uitvoering van de uitvoeringsovereenkomst, het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement van het pensioenfonds, ambtshalve vast te stellen.
2. Het pensioenfonds maakt alleen gebruik van de bevoegdheid die in lid 1 wordt bedoeld, als de aangesloten werkgever schriftelijk is verzocht om de informatie aan het pensioenfonds te verstrekken en de aangesloten werkgever aan dit verzoek niet of niet volledig heeft voldaan.

Artikel 3.6 **Onjuiste informatie en vrijwaring**

1. Als de aangesloten werkgever geen, onvolledige of onjuiste informatie heeft verstrekt, is het pensioenfonds bevoegd om de toegekende pensioenaanspraken en pensioenrechten te herzien, indien en voor zover als gevolg daarvan de pensioenaanspraken en pensioenrechten onjuist zijn vastgesteld.

2. Als de aangesloten werkgever geen, onvolledige of onjuiste informatie dan wel informatie op een andere wijze dan door het pensioenfonds is aangegeven heeft verstrekt, is het pensioenfonds niet gehouden tot restitutie van premie indien de aangesloten werkgever daarom verzoekt, tenzij er sprake is van omstandigheden die de werkgever disculperen.
3. De aangesloten werkgever vrijwaart het pensioenfonds voor alle financiële gevolgen die zijn ontstaan doordat hij geen, onvolledige of onjuiste informatie aan het pensioenfonds heeft verstrekt.

Artikel 3.7 **Wijze van gegevensverstrekking**

De gegevensverstrekking door de aangesloten werkgever aan het pensioenfonds vindt plaats op de wijze zoals door het pensioenfonds is aangegeven.

Artikel 3.8 **Privacy**

Het pensioenfonds houdt zich bij het verwerken van de persoonsgegevens, die door de aangesloten werkgever aan het pensioenfonds zijn verstrekt, aan de eisen van de Wet bescherming persoonsgegevens en het daarop gebaseerde privacyreglement van het pensioenfonds.

Paragraaf 2 **Informatieverstrekking door het pensioenfonds**

Artikel 3.9 **Informatie aan aangesloten werkgever**

1. Het pensioenfonds verstrekt de aangesloten werkgever bij aansluiting schriftelijke informatie over de statuten, het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement.
2. Het pensioenfonds zorgt er voor dat de aangesloten werkgever kennis kan nemen van de statuten, het uitvoeringsreglement, het pensioenreglement en het jaarverslag. Op verzoek zendt het pensioenfonds kosteloos een gedrukt exemplaar van deze documenten aan de aangesloten werkgever.
3. Het pensioenfonds informeert de aangesloten werkgever over wijzigingen in de statuten, het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement.

Artikel 3.10 **Vervallen**

Artikel 3.11 **Wettelijke informatieplichtingen aan deelnemer en overige belanghebbenden**

Het pensioenfonds informeert de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde, partner, ex-partner en andere belanghebbenden op de wijze zoals bepaald in het pensioenreglement.

Artikel 3.12 **Standaard dataset statistische gegevens**

1. Het pensioenfonds kan op verzoek een standaard dataset van statistische en vergelijkende informatie verstrekken aan:
  - een aangesloten werkgever,
  - een samenwerkingsverband van aangesloten werkgevers, of
  - werkgevers- en werknemersorganisaties, afzonderlijk of gezamenlijk, die betrokken zijn geweest bij de aanvraag van een geldende verplichtstelling bij het pensioenfonds op grond van de Wet Bpf 2000.
2. De kosten die het pensioenfonds in verband met deze informatieverstrekking maakt, worden in rekening gebracht.

Artikel 3.13

Aanvullende statistische gegevens

1. Het pensioenfonds kan op verzoek onder de volgende voorwaarden aanvullende statistische informatie verstrekken:
  - a. De informatie wordt uitsluitend verstrekt voor:
    - het aantonen van de wettelijk voorgeschreven representativiteit ten behoeve van algemeen verbindend verklaring van een CAO of ten behoeve van een verplichtstelling,
    - arbeids- en arbeidsmarktgerelateerde doeleinden, of
    - de voorbereiding van een CAO-overleg.
  - b. De door het pensioenfonds verstrekte informatie mag uitsluitend worden gebruikt voor de doeleinden waarvoor het pensioenfonds de informatie heeft verstrekt.
  - c. De door het pensioenfonds verstrekte informatie mag slechts met toestemming van het pensioenfonds aan derden worden verstrekt of ter beschikking worden gesteld.
  - d. De door het pensioenfonds verstrekte informatie mag uitsluitend voor publicatie worden gebruikt als:
    - de publicatie niet op gespannen voet staat met het beleid, standpunten en publicaties van het pensioenfonds;
    - het pensioenfonds als bron wordt vermeld; en
    - het pensioenfonds minimaal een week voor de datum van publicatie van de inhoud van de publicatie op de hoogte wordt gesteld.

Het pensioenfonds is niet verantwoordelijk voor de bewerking van de gegevens en de inhoud van de publicatie.
  - e. De kosten die het pensioenfonds in verband met deze informatieverstrekking maakt, worden in rekening gebracht.
2. Het pensioenfonds toetst of aan de voorwaarden, genoemd in lid 1 onder a, is voldaan en kan een verzoek voor aanvullende statistische informatie afwijzen.

Artikel 3.14

Gegevens ten behoeve van sociale fondsen

1. Het pensioenfonds kan op verzoek onder de volgende voorwaarden gegevens verstrekken aan sociale fondsen in de sector zorg en welzijn als genoemd in het eerste lid van artikel 1 van de statuten:
  - a. De gegevens worden uitsluitend verstrekt ten behoeve van arbeids- en arbeidsmarktgerelateerde activiteiten die op grond van een collectieve arbeidsovereenkomst door sociale fondsen worden uitgevoerd.
  - b. De door het pensioenfonds verstrekte gegevens mogen uitsluitend worden gebruikt voor de doeleinden waarvoor het pensioenfonds de gegevens heeft verstrekt.
  - c. De door het pensioenfonds ter beschikking gestelde gegevens mogen uitsluitend voor publicatie worden gebruikt als:
    - de publicatie niet op gespannen voet staat met het beleid, standpunten en publicaties van het pensioenfonds;
    - het pensioenfonds als bron wordt vermeld; en
    - het pensioenfonds minimaal een week voor de datum van publicatie van de inhoud van de publicatie op de hoogte wordt gesteld.

Het pensioenfonds is niet verantwoordelijk voor de bewerking van de gegevens en de inhoud van de publicatie.
  - d. Het pensioenfonds brengt de kosten die het voor de gegevensverstrekking maakt, in rekening bij het sociale fonds.
2. Het pensioenfonds kan een verzoek als genoemd in lid 1 afwijzen.
3. De gegevensverstrekking aan sociale fondsen vindt plaats met inachtneming van de wettelijke bepalingen van de Wet bescherming persoonsgegevens.

Artikel 3.15**Privacy**

1. Het pensioenfonds verstrekt geen persoonsgegevens van (gewezen) deelnemers, (ex-)partners en pensioengerechtigden en gegevens waarmee een aangesloten werkgever kan worden geïdentificeerd.
2. In afwijking van lid 1 verstrekt het pensioenfonds de genoemde gegevens wel als
  - a. dit is vereist op grond van enige wettelijke bepaling;
  - b. het gaat om gegevens ten behoeve van sociale fondsen zoals omschreven in artikel 3.14;
  - c. een (gewezen) deelnemer, (ex-) partner, pensioengerechtigde of werkgever een machtiging voor gegevensverstrekking aan het pensioenfonds verleent.

Hoofdstuk 4 Premie en vermogenspositie

Paragraaf 1

Premie

Artikel 4.1

Premie voor de verplichte pensioenregeling

1. Het pensioenfonds stelt de jaarlijkse premie vast op grond van het premiebeleid zoals geformuleerd in de ABTN.
2. De jaarlijkse premie voor Regeling A bedraagt een percentage van het pensioengevend salaris minus de franchise als genoemd in artikel 1.11 lid 1 van het pensioenreglement, nadat de franchise is vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.

Deze premie is met ingang van 1 januari 2016 gemaximeerd op de premie die hoort bij een pensioengevend salaris van ten hoogste € 101.519 per arbeidsovereenkomst zoals dat geldt of zou gelden bij een volledige werktijd.

Hierbij geldt dat als de deeltijdfactor groter is dan 1, de pensioenpremie niet meer kan bedragen dan de premie die behoort bij een arbeidsovereenkomst met een deeltijdfactor van 1 en een pensioengevend salaris van € 101.519

De jaarlijkse premie voor de Regeling arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt een percentage van het pensioengevend salaris minus de franchise als genoemd in artikel 1.11 lid 2 van het pensioenreglement.

De jaarlijkse premie voor de Instapregeling bedraagt:

- de jaarlijkse premie voor de Regeling A vermenigvuldigd met de voor de aangesloten werkgever in dat kalenderjaar geldende instapfactor zoals bedoeld in bijlage d van het pensioenreglement, alsmede
  - de jaarlijkse premie voor de Regeling arbeidsongeschiktheidspensioen.
3. Als het pensioenfonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten verlaagt als bedoeld in artikel 5.3, dan geldt er een extra premieopslag van 2,5%. Deze premieopslag vervalt als de pensioenaanspraken en pensioenrechten als gevolg van reguliere dan wel incidentele indexering weer op het niveau zijn van voor de verlaging.
  4. De aangesloten werkgever is de premie aan het pensioenfonds verschuldigd, ook zonder dat door het pensioenfonds een premiefactuur is opgelegd. De aangesloten werkgever betaalt de premie aan het pensioenfonds. De aangesloten werkgever kan de premie geheel of gedeeltelijk verhalen op het salaris van de deelnemer op grond van de afspraken die hierover gelden tussen werkgever en deelnemer.
  5. De premie is verschuldigd van het begin van de deelneming tot en met de dag waarop de deelneming eindigt.
  6. Er is geen premie verschuldigd over de periode dat de deelnemer recht heeft op een premievrije voortzetting.

Artikel 4.2

Wijze van premiebetaling

1. Het pensioenfonds legt per kalendermaand aan de aangesloten werkgever de premie op met een premiefactuur. De aangesloten werkgever voldoet de premie aan het pensioenfonds uiterlijk op de in de premiefactuur vermelde betaaldatum. De werkgever is in verzuim als de premie niet binnen de gestelde betaaldatum is voldaan.
2. Als de premies na de in de premiefactuur vermelde betaaldatum worden betaald, is het pensioenfonds bevoegd om rente in rekening te brengen. Deze rente is gebaseerd op de wettelijke rente als bedoeld in art. 6: 119a BW.
3. Het pensioenfonds is bevoegd om bij niet tijdige betaling over te gaan tot buitengerechtelijke dan wel gerechtelijke invordering. Het pensioenfonds houdt zich bij de vaststelling van de hoogte van de incassokosten aan de wettelijke normering van de buitengerechtelijke incassokosten.

4. Op grond van artikel 21 Wet Bpf 2000 is het pensioenfonds bevoegd om de premie, de rente als bedoeld in het tweede lid en de incassokosten bij dwangbevel in te vorderen, als de premie na aanmaning per aangetekende brief niet of niet geheel binnen 30 dagen is voldaan.
5. Het pensioenfonds is bevoegd om bij een betalingsachterstand van meer dan 4 maanden de aansluiting van een contractueel aangesloten werkgever te beëindigen. In dat geval informeert het pensioenfonds de (gewezen) werknemer van de betrokken werkgever en de ex-partner.
6. In afwijking van lid 1 is het pensioenfonds bij een aansluiting met terugwerkende kracht bevoegd een premiefactuur op te leggen die betrekking heeft op een kalenderjaar of op een gedeelte daarvan. In afwijking van lid 1 kan het pensioenfonds betaling van de premie in termijnen toestaan.
7. De rechtsoverdracht tot terugbetaling van onverschuldigd betaalde premie vervalt door verloop van tien jaren na het einde van het boekjaar waarover de premie is betaald.

Paragraaf 2   **Vermogenspositie**

Artikel 4.3   **Besluitvorming vermogenoverschotten**

De financiële positie van het pensioenfonds leidt niet tot een verplichting van het pensioenfonds tot het terugstorten van premie of het betalen van een bedrag aan de aangesloten werkgever wegens een vermogenoverschot als bedoeld in de ABTN.

Artikel 4.4   **Maatregelen bij een herstelplan**

1. Het pensioenfonds is op grond van artikel 138 Pensioenwet verplicht een herstelplan in te dienen als de beleidsdekkingsgraad per einde van een kalenderkwartaal ligt onder de grens van het vereist eigen vermogen als bedoeld in artikel 132 Pensioenwet.
2. De maatregelen die het pensioenfonds in het kader van een herstelplan kan nemen zijn een extra premieopslag zoals nader uitgewerkt in artikel 4.1 lid 3, een beperking van de indexering zoals nader uitgewerkt in artikel 5.1 en een verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten zoals nader uitgewerkt in artikel 5.3.

Hoofdstuk 5 Leidraad voor indexeren en verlagen

Artikel 5.1

Voorwaardelijke indexering

1. Het pensioenfonds heeft de ambitie om de opgebouwde pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen te indexeren op basis van de algemene ontwikkeling van de salarissen in de collectieve arbeidsovereenkomsten die gelden voor de aangesloten werkgevers in een bepaald kalenderjaar. Indexering is voorwaardelijk; er is geen recht op indexering.
2. Het pensioenfonds besluit elk jaar of, en zo ja in hoeverre, kan worden geïndexeerd gelet op de financiële situatie en de te verwachten ontwikkeling daarvan. Het pensioenfonds baseert zich hierbij op de beleidsdekkingsgraad op de laatste dag van het derde kwartaal voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de indexering plaatsvindt.
3. Het pensioenfonds kan uitsluitend indexeren als:
  - de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 110%,
  - de verleende mate van indexering naar verwachting ook in de toekomst mogelijk blijft, en
  - de indexering in overeenstemming is met het herstelplan als dat van toepassing is.
4. Het pensioenfonds indexeert de pensioenaanspraken en pensioenrechten zoals deze zijn vastgesteld tot en met 31 december van het kalenderjaar als bedoeld in lid 1 en wel per 1 januari van het kalenderjaar volgend op dat kalenderjaar.
5. Voor de indexeringsambitie is geen bestemmingsreserve gevormd. De indexering wordt gedeeltelijk gefinancierd uit premie en gedeeltelijk uit rendement.
6. Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot indexering.

Artikel 5.2

Afwijkende indexering voor de Regeling vrijwillige aanvullende pensioenmodules

1. Pensioenaanspraken op basis van de Regeling aanvullend ouderdomspensioen komen niet eerder voor indexering in aanmerking dan nadat de waarde van de units is gebruikt voor de inkoop van een aanspraak op aanvullend ouderdomspensioen of aanvullend partnerpensioen. Hetzelfde geldt zolang er sprake is van een pensioenkapitaal in de Regeling netto-ouderdomspensioen.
2. Voor aanvullend ouderdomspensioen en aanvullend partnerpensioen geldt een afwijkend indexeringspercentage in een jaar waarin het recht is ontstaan op een datum na 1 januari van dat kalenderjaar. In dat geval wordt het indexeringspercentage verlaagd door het te vermenigvuldigen met de verhouding tussen het aantal hele kalendermaanden gelegen tussen het moment van het ontstaan van het recht op aanvullend pensioen en 31 december van dat jaar, en twaalf maanden.
3. Als de ontwikkeling van de levensverwachting binnen de groep deelnemers aan de Regeling netto-ouderdomspensioen afwijkt van die van deelnemers in de collectieve basisregeling, dan wordt de indexering van het ingegane netto-ouderdomspensioen daarvoor gecorrigeerd.
4. Als er sprake is van een afwijkende ontwikkeling van de levensverwachting binnen de groep partners van deelnemers aan de Regeling nettopartnerpensioen ten opzichte van die van deelnemers aan de collectieve basisregeling, dan wordt de indexering van het ingegane nettopartnerpensioen daarvoor gecorrigeerd. Dit is van overeenkomstige toepassing op de groep partners van deelnemers aan de Regeling netto-ouderdomspensioen als daar een nettopartnerpensioen uit voortvloeit.

Artikel 5.3

Verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten

1. Het pensioenfonds kan verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verlagen als:
  - a. het pensioenfonds gezien de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 131 Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of de bij of krachtens artikel 132 gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen,
  - b. het pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan artikel 131 of 132 Pensioenwet zonder dat de belangen van (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad, en
  - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan, bedoeld in artikel 138 of 139 Pensioenwet.
2. Als een verlaging van verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 140 Pensioenwet noodzakelijk is, dan worden uitsluitend de tot en met 31 december van het kalenderjaar voorafgaand aan het moment van de verlaging opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten verlaagd. Het pensioenfonds kan deze vastgestelde verlaging evenredig spreiden in de tijd.
3. Als er sprake is van een verlaging, dan worden het (aanvullend) ouderdomspensioen, (aanvullend) partnerpensioen, (aanvullend) Flexpensioen, nettospensioen, Anw-compensatiepensioen, wezenpensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen en de compensatie Flexpensioen met hetzelfde percentage verlaagd.
4. Een nog niet ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen of compensatie Flexpensioen wordt vanaf het moment van ingang met hetzelfde percentage verlaagd.
5. De verworven pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden worden met hetzelfde percentage verlaagd.
6. Het pensioenfonds informeert de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers schriftelijk over het besluit tot verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
7. De verlaging kan niet eerder worden gerealiseerd dan een maand nadat de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden, werkgevers en de toezichthouder hierover zijn geïnformeerd.

Artikel 5.4

Compenseren van gemiste indexering of verlaging

1. Het pensioenfonds kan besluiten gemiste indexering of verlaging geheel of gedeeltelijk te compenseren met een incidentele indexering.
2. Het pensioenfonds kan incidentele indexering uitsluitend verlenen als:
  - dat geen gevolgen heeft voor de indexering in de toekomst als bedoeld in artikel 5.1,
  - de beleidsdekkingsgraad het niveau van het vereist eigen vermogen, bedoeld in artikel 132 Pensioenwet behoudt, en
  - het in enig jaar ten hoogste een vijfde van het vermogen dat voor deze indexering beschikbaar is, aanwendt.
3. Het pensioenfonds maakt bij incidentele indexering geen onderscheid tussen een gemiste indexering of een verlaging.
4. Een incidentele indexering is voor iedere (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde per pensioensoort een gelijk deel van de gemiste indexering en/of verlaging.
5. Een besluit tot incidentele indexering heeft geen terugwerkende kracht en leidt niet tot een nabetaling.

Hoofdstuk 6 Vrijwillige regelingen

Artikel 6.1

Vrijwillige voortzetting

1. Vrijwillige voortzetting van de deelneming in de pensioenregeling van het pensioenfonds door de deelnemer is mogelijk, onder de in het pensioenreglement opgenomen voorwaarden.
2. Het recht om de deelneming voort te zetten vervalt als de deelnemer niet een verzoek daartoe heeft ingediend binnen negen maanden nadat een van de omstandigheden is ingetreden die in artikel 5.8 van het pensioenreglement zijn genoemd.
3. Voor de vrijwillige voortzetting van de deelneming is de deelnemer op basis van artikel 7.2 van het pensioenreglement aan het pensioenfonds premie verschuldigd.

Artikel 6.2

Regeling netto-ouderdomspensioen

1. Deelname aan de Regeling netto-ouderdomspensioen is mogelijk, onder de in het pensioenreglement opgenomen voorwaarden.
2. De verplicht aangesloten werkgever mag een eigen Regeling netto-ouderdomspensioen aanbieden, mits de werkgever op verzoek een vrijstelling heeft verkregen zoals bedoeld in artikel 2.5 lid 5.
3. De premie bedraagt minimaal € 50 per maand en wordt door de werkgever ingehouden op het nettoloon en afgedragen aan het pensioenfonds.

Artikel 6.3

Regeling nettopartnerpensioen

1. Deelname aan de Regeling nettopartnerpensioen is mogelijk, onder de in het pensioenreglement opgenomen voorwaarden.
2. De verplicht aangesloten werkgever mag een eigen Regeling nettopartnerpensioen aanbieden, mits de werkgever op verzoek een vrijstelling heeft verkregen zoals bedoeld in artikel 2.5 lid 5.
3. De premie is een jaarlijks bedrag en wordt door de werkgever ingehouden op het nettoloon en afgedragen aan het pensioenfonds.

Hoofdstuk 7 Slotbepalingen en overgangsbepaling

Paragraaf 1 **Inwerkingtreding, wijzigingsbevoegdheid en overgangsbepaling**

Artikel 7.1 **Inwerkingtreding**

Dit uitvoeringsreglement treedt in werking met ingang van 1 januari 2008 en is voor het laatst gewijzigd per 1 januari 2016.

Artikel 7.2 **Overgangsbepaling**

Voor werkgevers die aangesloten waren voor 1 januari 2008 geldt dit uitvoeringsreglement met ingang van 1 januari 2008.

Artikel 7.3 **Nadere regels**

Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot dit uitvoeringsreglement.

Artikel 7.4 **Wijzigingsbevoegdheid uitvoeringsreglement**

1. Het pensioenfonds is op grond van de statuten bevoegd om het uitvoeringsreglement te wijzigen.
2. De wijziging van het uitvoeringsreglement gebeurt met een schriftelijk besluit van het bestuur na advies van de Pensioenraad. Een wijziging wordt doorgegeven aan de toezichthouder.

Artikel 7.5 **Wijzigingsbevoegdheid pensioenreglement**

1. Het pensioenfonds is op grond van de statuten bevoegd om het pensioenreglement te wijzigen.
2. De wijziging van het pensioenreglement gebeurt met een schriftelijk besluit van het bestuur, na advies van de Pensioenraad. Een wijziging wordt doorgegeven aan de toezichthouder.

Artikel 7.6 **Hardheidsclausule**

Het pensioenfonds is bevoegd artikelen uit het uitvoeringsreglement buiten toepassing te laten of daarvan af te wijken voor zover toepassing daarvan, gelet op het doel of strekking van de betreffende bepaling of bepalingen, leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Paragraaf 2 **Overige bepalingen**

Artikel 7.7 **Geschillen**

1. Onverminderd de mogelijkheid van een procedure bij de kantonrechter op grond van art. 216 Pensioenwet kan een werkgever tegen een besluit van het pensioenfonds, niet zijnde een besluit van algemene strekking, beroep instellen bij de commissie van beroep. Dit beroep is geregeld in het reglement voor de commissie van beroep.
2. In afwijking van lid 1 staat, op grond van artikel 7:1 lid 1 Algemene wet bestuursrecht en artikel 26 Wet Bpf 2000, bezwaar bij de commissie van bezwaar van het pensioenfonds open tegen een besluit van het pensioenfonds met betrekking tot een aanvraag voor vrijstelling van verplichte aansluiting bij het pensioenfonds of voor vrijstelling wegens gemoedsbezwaarden. Deze bezwaarschriftprocedure is geregeld in het reglement voor de commissie van bezwaar.

Artikel 7.8 **Ontbinding van het pensioenfonds**

De ontbinding van het pensioenfonds gebeurt op de wijze zoals omschreven in de statuten.

Bij ontbinding worden op grond van artikel 84 Pensioenwet de verplichtingen en de collectieve waarde overgedragen aan een andere pensioenuitvoerder.

Pensioenreglement

Pensioenreglement

Inhoud	Pagina
<i>Lijst met afkortingen</i>	59
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen	60
Paragraaf 1 Werkingssfeer en begrippen	60
Artikel 1.1 Werkingssfeer	60
Artikel 1.2 Begrippen	60
Paragraaf 2 Deelneming	62
Artikel 1.3 Deelnemer	62
Artikel 1.4 Begin van de deelneming	62
Artikel 1.5 Uitgangspunt van één deelneming en onderbreking deelneming	62
Artikel 1.6 Einde van de deelneming	63
Artikel 1.7 Voortzetting van de deelneming	63
Paragraaf 3 Basiselementen voor de pensioenvaststelling	63
Artikel 1.8 Deelnemingsjaar	63
Artikel 1.9 Deeltijdfactor	63
Artikel 1.10 Pensioengevend salaris	63
Artikel 1.11 Franchise	64
Artikel 1.12 Pensioengrondslag	65
Hoofdstuk 2 Aanspraken en rechten	66
Paragraaf 1 Inleidende bepalingen	66
Artikel 2.1 Regelingen	66
Artikel 2.2 Regeling A	66
Artikel 2.3 Regeling B	67
Artikel 2.4 Vervallen	67
Artikel 2.5 Regeling arbeidsongeschiktheidspensioen	67
Artikel 2.6 Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules	67
Artikel 2.7 Regeling Uitkering ineens bij overlijden	68
Artikel 2.8 Uitsluiting van rechten	68
Artikel 2.9 Inkomende individuele en collectieve waardeoverdracht	68
Artikel 2.10 Fiscale grenzen	69
Artikel 2.11 Beperking beschikking over pensioenaanspraken en pensioenrechten	69
Artikel 2.12 Toekenning en uitbetaling van pensioen	69
Artikel 2.13 Maatregelen bij een herstelplan	70

	<i>Pagina</i>
Paragraaf 2	Regeling A 70
Artikel 2.14	Ouderdompensioen 70
Artikel 2.15	Partnerpensioen 70
Artikel 2.16	Anw-compensatiepensioen 71
Artikel 2.17	Wezenpensioen 71
Paragraaf 3	Regeling B 72
Artikel 2.18	Vervallen 72
Artikel 2.19	Partnerpensioen 72
Artikel 2.20	Wezenpensioen 72
Artikel 2.21	Vervallen 73
Paragraaf 4	Vervallen (artikelen 2.22 tot en met 2.28) 73
Paragraaf 5	Regeling arbeidsongeschiktheidspensioen 73
Artikel 2.29	WIA-excedentpensioen 73
Artikel 2.30	WGA-hiaatpensioen 74
Artikel 2.31	Vervallen 74
Paragraaf 6	Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules 74
Paragraaf 6.1	Regeling aanvullend ouderdompensioen 74
Artikel 2.32	Aanvullend ouderdompensioen en partnerpensioen 74
Artikel 2.33	Units en beleggingsportefeuille 74
Artikel 2.34	Omzetting kapitaal naar recht 75
Artikel 2.35	Pensioenaanspraak bij overlijden voor ingangsdatum pensioen 75
Artikel 2.36	Actuariële grondslagen en kosten 75
Artikel 2.37	Bevoegdheid om nadere regels te stellen 76
Paragraaf 6.2	Regeling netto-ouderdompensioen 76
Artikel 2.38	Deelname aan de regeling netto-ouderdompensioen 76
Artikel 2.39	Verwerven pensioenkapitaal 76
Artikel 2.40	Kosten 77
Artikel 2.41	Omzetten pensioenkapitaal in netto-ouderdompensioen 77
Artikel 2.42	Omzetten pensioenkapitaal in nettopartnerpensioen 78
Artikel 2.43	Aanwenden pensioenkapitaal bij een pensioenverzekeraar 78
Artikel 2.44	Ingang, keuzes en einde netto-ouderdompensioen 78
Artikel 2.45	Bevoegdheid om nadere regels te stellen 79
Paragraaf 6.3	Regeling nettopartnerpensioen 79
Artikel 2.46	Nettopartnerpensioen 79
Artikel 2.47	Einde deelname Regeling nettopartnerpensioen 79
Artikel 2.48	Kosten en actuariële grondslagen 79
Artikel 2.49	Bevoegdheid om nadere regels te stellen 79

	<i>Pagina</i>
Paragraaf 7 Regeling Uitkering ineens bij overlijden	80
Artikel 2.50 Uitkering ineens bij overlijden	80
Hoofdstuk 3 Leidraad voor indexeren en verlagen	81
Artikel 3.1 Voorwaardelijke indexering	81
Artikel 3.2 Afwijkende indexering voor Regeling vrijwillige aanvullende pensioenmodules	81
Artikel 3.3 Verlaging van pensioenafspraken en pensioenrechten	81
Artikel 3.4 Compenseren van gemiste indexering of verlaging	82
Hoofdstuk 4 Keuzemogelijkheden	83
Artikel 4.1 Ruil ouderdomspensioen voor partnerpensioen	83
Artikel 4.2 Ruil partnerpensioen voor ouderdomspensioen	83
Artikel 4.3 Variëren in hoogte van het ouderdomspensioen	83
Artikel 4.4 Vervroeging van ouderdomspensioen	84
Artikel 4.5 Uitstel van ouderdomspensioen	84
Artikel 4.6 Keuzemogelijkheden netto-ouderdomspensioen	85
Artikel 4.7 Vervallen.....	85
Artikel 4.8 Medische keuring	85
Hoofdstuk 5 Einde deelneming en voortzetting van de deelneming	86
Paragraaf 1 Premievrije aanspraak, waardeoverdracht en afkoop	86
Artikel 5.1 Premievrije pensioenaanspraak	86
Artikel 5.2 Uitgaande individuele en collectieve waardeoverdracht	86
Artikel 5.3 Afkoop kleine pensioenen en pensioenaanspraken	86
Paragraaf 2 Vormen van voortzetting van de deelneming	87
Artikel 5.4 Premievrije voortzetting van de deelneming tijdens arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA	87
Artikel 5.5 Vervallen	88
Artikel 5.6 Vervallen	88
Artikel 5.7 Bescherming bij verlof en werkloosheid	88
Artikel 5.8 Vrijwillige voortzetting	89
Hoofdstuk 6 Einde partnerrelatie	91
Artikel 6.1 Bijzonder partnerpensioen	91
Artikel 6.2 Verevening van pensioenrechten bij scheiding	92
Artikel 6.3 Bijzonder ouderdomspensioen	92
Artikel 6.4 Einde partnerrelatie en de Regeling netto-ouderdomspensioen	92

	<i>Pagina</i>
Hoofdstuk 7 Premie	94
Artikel 7.1 Premie voor de verplichte pensioenregeling	94
Artikel 7.2 Premie voor de vrijwillige voortzetting	94
Artikel 7.3 Premie voor de Regeling netto-ouderdomspensioen	94
Artikel 7.4 Premie voor de Regeling nettopartnerpensioen	95
Hoofdstuk 8 Aansluiting en vrijstelling	96
Artikel 8.1 Aanmelding en afmelding.....	96
Artikel 8.2 Gegevensverstrekking.....	96
Artikel 8.3 Contractuele regelingen.....	96
Artikel 8.4 Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	96
Hoofdstuk 9 Informatieverplichtingen	97
Artikel 9.1 Informatieverstrekking over de pensioenregeling	97
Artikel 9.2 Informatieverstrekking op verzoek	97
Artikel 9.3 Informatieverstrekking aan de deelnemer	97
Artikel 9.4 Informatieverstrekking aan de deelnemer in een vrijwillige aanvullende pensioenmodule	98
Artikel 9.5 Informatieverstrekking bij einde deelneming	98
Artikel 9.6 Informatieverstrekking aan de gewezen deelnemer	98
Artikel 9.7 Informatieverstrekking aan de ex-partner	98
Artikel 9.8 Informatieverstrekking aan de pensioengerechtigde	99
Artikel 9.9 Informatieverstrekking bij vertrek naar een andere lidstaat	99
Artikel 9.10 Wijze van informatieverstrekking.....	99
Artikel 9.11 Vervallen.....	99
Hoofdstuk 10 Slotbepalingen en overgangsregelingen	100
Paragraaf 1 Slotbepalingen	100
Artikel 10.1 Inwerkingtreding	100
Artikel 10.2 Hardheidsclausule.....	100
Artikel 10.3 Wijzigingsbevoegdheid	100
Artikel 10.4 Fiscale correctiebepaling	100
Artikel 10.5 Geschillen	100
Paragraaf 2 Overgangsregeling vervallen Flexpensioen in Regeling A	101
Artikel 10.6 Compensatie Flexpensioen	101
Artikel 10.7 Flexpensioen Regeling A	101
Paragraaf 3 Overgangsregeling deelnemers met een WAO-uitkering	102
Artikel 10.8 Arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO en WAZ	102
Artikel 10.9 Premievrije voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid bij WAO	103

Bijlagen **105**

<i>Bijlage a</i>	<i>Aangesloten werkgevers</i>	106
<i>Bijlage b</i>	<i>Contantewaardefactoren 2015</i>	111
<i>Bijlage c</i>	<i>Uitvoeringsregeling gemoedsbezwaarden</i>	113
<i>Bijlage d</i>	<i>Instapregeling</i>	116
<i>Bijlage e</i>	<i>Pensioenregeling Accent</i>	118
<i>Bijlage f</i>	<i>Uitvoering nettopensioen</i>	119

Overzicht van cijfers en bedragen **123**

Lijst met afkortingen

In dit reglement worden de hieronder opgenomen afkortingen gehanteerd:

Anw	Algemene nabestaandenwet
AOW	Algemene Ouderdomswet
BW	Burgerlijk Wetboek
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
FVP	de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering
IVA	Regeling Inkomensverzekering voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikten
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
Wet Bpf 2000	Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000
Wvb	Wet verplichte beroepspensioenregeling
Wfsv	Wet financiering sociale verzekeringen
Wet IB	Wet inkomstenbelasting 2001
Wet LB	Wet op de loonbelasting 1964
Wet VPS	Wet verevening pensioenrechten bij scheiding
WGA	Regeling Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WMM	Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag
WW	Werkloosheidswet
ZW	Ziektewet

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Paragraaf 1 **Werkingsfeer en begrippen**

Artikel 1.1 **Werkingsfeer**

1. Het pensioenreglement met bijlagen regelt de rechtsverhouding tussen het Pensioenfonds Zorg en Welzijn en de aangesloten werkgever, de (gewezen) deelnemer en de pensioengerechtigde.
2. Het pensioenreglement kan meer dan één pensioenregeling omvatten.
3. De begrippen die in de statuten van het Pensioenfonds Zorg en Welzijn worden gebruikt gelden ook voor het pensioenreglement.

Artikel 1.2 **Begrippen**

In het pensioenreglement worden onderstaande begrippen gebruikt.

- Aangesloten werkgever:
  - a. de werkgever die op grond van artikel 4 Wet Bpf 2000 verplicht is tot naleving van de statuten en dit reglement, en
  - b. de werkgever aan wie door het pensioenfonds een contractuele aansluiting is verleend.
- ABTN:

actuariële en bedrijfstechnische nota.
- AOW-gerechtigde leeftijd:

pensioengerechtigde leeftijd als bedoeld in artikel 7a van de AOW.
- Arbeidsongeschikt:

arbeidsongeschikt in de zin van de WAO, WAZ, WIA of Wajong. Als deze regelingen samenlopen dan bepaalt het pensioenfonds welke regeling geldt voor de vaststelling van de mate van arbeidsongeschiktheid.
- Arbeidsongeschiktheidsuitkering:

uitkering op grond van de WAO, WAZ, WIA of Wajong.
- Arbeidsovereenkomst:

arbeidsovereenkomst in de zin van artikel 7:610 BW.
- Beleidsdekkingsgraad: de gemiddelde dekkingsgraad van de 12 maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling.
- Deeltijdwerker:

deelnemer die een ander aantal uren werkt dan de volledige werktijd die geldt voor de personeelsgroep waartoe de deelnemer behoort.
- Dekkingsgraad: de verhouding tussen het vermogen betreffende de bij het pensioenfonds ondergebrachte pensioenregeling of pensioenregelingen en de technische voorzieningen van het pensioenfonds.
- Ex-partner:
  - a. persoon van wie het huwelijk met de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is beëindigd door echtscheiding of door ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed;
  - b. persoon van wie het geregistreerde partnerschap met de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is beëindigd met wederzijds goedvinden of is ontbonden op verzoek van een van hen;
  - c. persoon van wie de gemeenschappelijke huishouding met de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is beëindigd om een andere reden dan overlijden of het aangaan van een huwelijk of geregistreerd partnerschap;
  - d. in het geval van pensioenverevening als bedoeld in de Wet VPS: de ex-partner zoals beschreven in a en b en degene die van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is gescheiden van tafel en bed.

- Franchise:
salarisdeel waarover geen pensioen wordt opgebouwd of is verzekerd.
- Flexpensioendatum:
eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 60 jaar wordt.
- Gemeenschappelijke huishouding: de relatie tussen twee ongehuwde personen die geen van beiden een geregistreerd partnerschap of een andere gemeenschappelijke huishouding hebben, als zij:
  - een notariële samenlevingsovereenkomst hebben gesloten waarin een gemeenschappelijke huishouding is vastgelegd,
  - in de gemeentelijke basisadministratie op één adres zijn ingeschreven,
  - geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn van elkaar zijn, en
  - de (gewezen) deelnemer voor overlijden een afschrift van de samenlevingsovereenkomst aan het pensioenfonds heeft verstrekt.
- Gepensioneerde:
persoon van wie het ouderdomspensioen is ingegaan.
- Gewezen deelnemer:
persoon van wie de deelneming is geëindigd anders dan door overlijden of pensionering en die aanspraken op grond van dit reglement heeft opgebouwd.
- Ingangsdatum:
de dag waarop een pensioen feitelijk ingaat.
- Loonontwikkeling in de sector:
algemene loonontwikkeling in de collectieve arbeidsovereenkomsten die gelden voor de aangesloten werkgevers.
- Minimumloon:
het bruto minimumloon op grond van de WMM.
- Nettopensioen:
pensioen als bedoeld in de Regeling netto-ouderdomspensioen en de Regeling nettopartnerpensioen.
- Onderdekking:
de financiële situatie waarin het pensioenfonds niet meer voldoet aan de eis van een minimaal vereist vermogen als bedoeld in artikel 131 Pensioenwet.
- Partner:
persoon met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een partnerrelatie heeft.
- Partnerrelatie:
huwelijk, geregistreerd partnerschap of gemeenschappelijke huishouding.
- Pensioenaanspraak:
recht op een pensioen dat nog niet is ingegaan.
- Pensioenfonds:
Pensioenfonds Zorg en Welzijn.
- Pensioengerechtigde:
persoon van wie een pensioen is ingegaan.
- Pensioenkapitaal:
het bedrag dat ter beschikking komt voor de aankoop van nettopensioen bij de verkoop van de beleggingen tegen de dan geldende waarde.
- Pensioenleeftijd:
de AOW-gerechtigde leeftijd
Als de AOW-gerechtigde leeftijd nog niet is vastgesteld, dan wordt uitgegaan van de hoogste al wel vastgestelde AOW-gerechtigde leeftijd.
- Pensioenrecht:
recht op een pensioen dat is ingegaan.
- Pensioenrekenleeftijd:
de leeftijd waarop de pensioenopbouw is gebaseerd.

- Pensioen 1-2-3:
het ontwikkelde format voor gelaagde informatieverstrekking als bedoeld in artikel 21 Pensioenwet.
- Risicodekking:
pensioenaanspraak die bij einde van de deelneming vervalt.
- Uitvoeringsreglement:
uitvoeringsreglement van het pensioenfonds.
- Variabel salarisbestanddeel:
salarisbestanddeel dat deel uitmaakt van het pensioengevend salaris en waarvoor geen vast overeengekomen bedrag geldt.
- Wees:
  - a. persoon tot wie de overleden (gewezen) deelnemer of gepensioneerde als vader of moeder in familierechtelijke betrekking stond;
  - b. persoon voor wie de overleden mannelijke (gewezen) deelnemer of gepensioneerde onderhoudsplichtig was zonder hem als kind te hebben erkend;
  - c. persoon die door de overleden (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, ten tijde van het overlijden, als eigen kind werd onderhouden en opgevoed.
- Werktijd:
tussen de aangesloten werkgever en deelnemer overeengekomen werktijd.
- WIA-loongrens:
maximale jaarloon waarover de WIA-uitkering wordt berekend.
- Ziekte:
ziekte als bedoeld in artikel 7:629 van het BW of in de zin van de ZW.

Paragraaf 2 **Deelneming**

Artikel 1.3 **Deelnemer**

1. Een deelnemer is de:
  - a. werknemer als bedoeld in artikel 2 onder c van de statuten, die een arbeidsovereenkomst heeft met een aangesloten werkgever;
  - b. ontwikkelingswerker, diacones, religieus, pastor die is verbonden aan een aangesloten werkgever;
  - c. natuurlijke persoon die als werkgever is verbonden aan een particulier bejaardentehuis.
2. Van deelneming is uitgezonderd de werknemer die:
  - a. op grond van de Wet Bpf 2000 of de Wvb verplicht deelneemt aan een ander bedrijfstak-pensioenfonds of aan een beroepspensioenregeling, of
  - b. een dagopleiding volgt en uitsluitend werkt tijdens zijn school- of studievakantie voor maximaal zes aaneengesloten weken en niet meer dan 60 dagen per kalenderjaar.

Artikel 1.4 **Begin van de deelneming**

1. De deelneming begint op de dag waarop iemand werknemer wordt, maar niet eerder dan op de eerste dag van de maand waarin iemand vijftien jaar wordt en niet later dan op de dag voor het bereiken van zijn AOW-gerechtigde leeftijd.
2. Een inkomende waardeoverdracht wijzigt het begin van een deelneming niet.

Artikel 1.5 **Uitgangspunt van één deelneming en onderbreking deelneming**

1. Er is sprake van één deelneming als de werknemer:
  - a. tegelijkertijd met meer dan één aangesloten werkgever een arbeidsovereenkomst heeft;
  - b. met een aangesloten werkgever meer arbeidsovereenkomsten heeft;
  - c. een arbeidsovereenkomst heeft en tegelijkertijd recht op voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid, werkloosheid of de deelneming vrijwillig voortzet.
2. In afwijking van het eerste lid is er sprake van meer dan één deelneming als iemand gelijktijdig of volgtijdelijk deelneemt in de algemene collectieve pensioenregeling en in een pensioenregeling die is opgenomen in bijlage d of e van dit pensioenreglement.

3. Kalendermaanden waarin de deelnemer ten minste op één dag bij een aangesloten werkgever heeft gewerkt, worden niet als een onderbreking van de deelneming beschouwd.
Een enkele onderbreking in de deelneming van ten hoogste één kalendermaand wordt buiten beschouwing gelaten.

Artikel 1.6 **Einde van de deelneming**

1. De deelneming eindigt uiterlijk op de dag voor het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd van de deelnemer.
2. De deelneming eindigt eerder dan de datum genoemd in lid 1, en wel op de laatste dag voor de dag waarop:
  - a. de deelnemer geen werknemer meer is;
  - b. het ouderdomspensioen ingaat, voor het deel van het ouderdomspensioen dat ingaat voor de 60-jarige leeftijd van de deelnemer;
  - c. de verplichting tot deelneming op grond van de verplichtstelling vervalt.
3. De deelneming eindigt eveneens eerder dan de datum genoemd in lid 1, en wel op de laatste dag voor de dag waarop de deelnemer gebruik maakt van onbetaald verlof of werkloos wordt. In dat geval heeft de deelnemer onder voorwaarden recht op bescherming bij verlof en werkloosheid tegen de risico's van arbeidsongeschiktheid en overlijden. Dit is nader uitgewerkt in paragraaf 2 van hoofdstuk 5.

Artikel 1.7 **Voortzetting van de deelneming**

1. De deelneming eindigt niet zolang de deelnemer recht heeft op voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid of bij een vrijwillige voortzetting van de deelneming.
2. De voortzetting vindt plaats op basis van het pensioenreglement dat geldt bij het begin van de voortzetting en zoals dat daarna wordt gewijzigd.

Paragraaf 3 **Basiselementen voor de pensioenvaststelling**

Artikel 1.8 **Deelnemingsjaar**

1. Een deelnemingsjaar is een kalenderjaar waarin is deelgenomen.
2. Een gedeelte van een deelnemingsjaar wordt voor een evenredig deel meegeteld. Hiervoor wordt uitgegaan van 360 dagen in een kalenderjaar en 30 dagen in een maand.
3. Een deelnemingsjaar telt voor de vaststelling van pensioen mee met toepassing van de deeltijdfactor.

Artikel 1.9 **Deeltijdfactor**

1. De deeltijdfactor is het aantal uren dat de werknemer werkt, gedeeld door de volledige werktijd die geldt voor de personeelsgroep waartoe de deelnemer behoort.
2. De deeltijdfactor wordt per kalenderjaar vastgesteld. Als de deelneming in de loop van een kalenderjaar begint of eindigt, dan wordt de deeltijdfactor vastgesteld over de periode in dat kalenderjaar.
3. Voor elke arbeidsovereenkomst wordt een aparte deeltijdfactor vastgesteld.
4. Voor de deeltijdfactor tellen alle gewerkte uren mee, behalve de uren die meer zijn gewerkt op grond van een systeem van flexibele arbeidsvoorwaarden.
5. De deeltijdfactor kan groter zijn dan 1.
6. Het pensioenfonds kan bepalen dat de vaststelling van de deeltijdfactor voor een groep aangesloten werkgevers anders plaatsvindt.

Artikel 1.10 **Pensioengevend salaris**

1. Het pensioengevend salaris is het tussen de aangesloten werkgever en de werknemer overeengekomen structurele salaris per kalenderjaar inclusief het vakantiegeld en de structurele eindejaarsuitkering.

Artikel 1.11

2. Bij meer arbeidsovereenkomsten wordt per arbeidsovereenkomst een salaris vastgesteld. Als geen salaris is overeengekomen dan wordt een salaris vastgesteld op basis van het salaris van een werknemer die werkzaam is in een vergelijkbare functie.
3. Het pensioengevend salaris wordt bij het begin van de deelneming en daarna elk deelnemingsjaar op 1 januari vastgesteld. Als het structurele salaris wijzigt op een andere datum dan op 1 januari van een kalenderjaar, dan kan het pensioenfonds besluiten het pensioengevend salaris op die andere datum aan te passen.
4. Als het pensioengevend salaris wijzigt als gevolg van een wijziging van de deeltijdfactor, dan wordt het op dat moment aan de wijziging aangepast.
5. Als het salaris in de eerste twee jaar van ziekte is verlaagd, dan wordt voor de vaststelling van het pensioengevend salaris er van uitgegaan dat recht bestaat op onverminderde loonbetaling, als dit bij (collectieve) arbeidsovereenkomst is overeengekomen.
6. Tot het pensioengevend salaris behoren ook de:
  - a. onregelmatigheidstoeslag;
  - b. toeslag voor overwerk;
  - c. toeslag voor het bezit van een diploma dat verband houdt met de functie van de deelnemer;
  - d. geldswaarde van kost en inwoning en van het gebruik van een door de aangesloten werkgever verstrekte woning;
  - e. functiegebonden toeslag;
  - f. werkgeversbijdrage aan een levensloopregeling;
 en de toeslagen die naar aard en strekking overeenkomen met de hier genoemde toeslagen.
7. Tot het pensioengevend salaris behoren niet de:
  - a. toeslag voor vervanging in een hoger gesalarieerde functie;
  - b. geldelijke vergoeding voor niet opgenomen vakantiedagen die wordt uitbetaald bij het einde van de arbeidsovereenkomst;
  - c. toeslag voor bereikbaarheidsdiensten;
  - d. toeslag voor medisch specialisten die verband houdt met een wisselende praktijkomvang;
  - e. vergoedingen en verstrekkingen;
 en de toeslagen die naar aard en strekking overeenkomen met de hier genoemde toeslagen.
8. De toeslag voor onregelmatige diensten en vergelijkbare toeslagen tellen mee voor de vaststelling van het salaris in het deelnemingsjaar waarin ze zijn genoten.
9. De geldswaarde van niet in geld uitgedrukte salarisbestanddelen wordt vastgesteld volgens de waarderingsregels van de Wet LB of Wet IB 2001.
10. Voor de beoordeling of een eindejaarsuitkering structureel is en ook voor de hoogte van deze eindejaarsuitkering en de salarisbestanddelen waarover de berekening plaatsvindt, wordt gekeken naar de situatie op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarvoor het salaris moet worden vastgesteld.
11. Bij ruil van pensioengevend salaris in een eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31 lid 1 onderdeel f van de Wet LB, wordt dit eindheffingsbestanddeel aangemerkt als pensioengevend salaris.

Franchise

1. De franchise voor Regeling A bedraagt voor het jaar 2016: € 11.675. Deze franchise is gebaseerd op het bedrag in artikel 18a lid 8 Wet LB, dat behoort bij een opbouwpercentage tussen 1,701% en 1,788% zoals bedoeld in artikel 10aa lid 1 Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965.
2. De franchise voor de Regeling arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt voor het jaar 2016: € 19.758. Deze franchise is gebaseerd op het minimumloon voor deelnemers van 23 jaar of ouder. Voor deelnemers jonger dan 23 jaar geldt een lager bedrag.

Pensioengrondslag

1. De pensioengrondslag voor het ouderdomspensioen, het partnerpensioen in Regeling A en het wezenpensioen, is het pensioengevend salaris dat geldt of zou gelden bij een volledige werktijd verminderd met de franchise. De pensioengrondslag voor het partnerpensioen in Regeling B is het pensioengevend salaris bij een volledige werktijd.
De pensioengrondslag wordt bij het begin van de deelneming en daarna elk jaar op 1 januari vastgesteld tot de datum waarop de deelneming eindigt.
2. Het pensioengevend salaris bedraagt per 1 januari 2016 ten hoogste € 101.519. Deze maximering geldt voor het pensioengevend salaris per arbeidsovereenkomst zoals dat geldt of zou gelden bij een volledige werktijd. Deze maximering geldt ook bij:
  - a. bescherming bij verlof en werkloosheid;
  - b. vrijwillige voortzetting van de deelneming;
  - c. premievrije voortzetting tijdens arbeidsongeschiktheid.Bij de premievrije voortzetting van de deelneming tijdens arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA of de WAO wordt gemaximeerd op het maximeringsbedrag vermenigvuldigd met de percentages zoals bedoeld in artikelen 5.4 lid 6 en 10.9 lid 3.
3. De pensioengrondslag voor het WGA-hiaatpensioen en het WIA-excedentpensioen is het pensioengevend salaris in het deelnemingsjaar dat voorafgaat aan de ingangsdatum van de arbeidsongeschiktheidsuitkering.
In afwijking daarvan wordt voor de vaststelling van de hoogte van de toeslag voor het verrichten van onregelmatige diensten uitgegaan van het gemiddelde van deze toeslagen in de twee deelnemingsjaren, die voorafgaan aan de ingangsdatum van de arbeidsongeschiktheidsuitkering.
De pensioengrondslag wordt op de ingangsdatum van de arbeidsongeschiktheidsuitkering eenmalig aangepast aan de loonontwikkeling in de sector in het voorgaande kalenderjaar; hetzelfde geldt bij toename van de mate van arbeidsongeschiktheid en wel uitsluitend voor het toegenomen deel van de arbeidsongeschiktheid. Als het pensioengevend salaris wegens ziekte is verminderd dan wordt dit omgerekend naar het onverminderde salaris.
4. Als voor een kalenderjaar meer dan één pensioengevend salaris geldt, dan wordt als pensioengrondslag vastgesteld het gemiddelde van die pensioengevende salarissen.
5. Als in de deelneming in een kalenderjaar een of meer onderbrekingen voorkomen, dan wordt om de pensioengrondslag vast te stellen ervan uitgegaan dat de deelneming niet tussentijds is geëindigd.
6. Als de deelnemingsperiode korter is dan een kalenderjaar, dan wordt een variabele toeslag omgerekend naar de toeslag die zou gelden bij deelneming tijdens het gehele kalenderjaar.
7. De pensioengrondslag wordt in euro's naar boven afgerond.

Hoofdstuk 2 Aanspraken en rechten

Paragraaf 1

Inleidende bepalingen

Artikel 2.1

Regelingen

1. Regeling A geldt voor:
  - a. de (gewezen) deelnemer van wie de deelneming is begonnen op of na 1 januari 2006;
  - b. de (gewezen) deelnemer geboren op of na 1 januari 1950;
  - c. de deelnemer die is geboren voor 1 januari 1950 maar die in december 2005 of januari 2006 geen deelnemer was.
2. Regeling B geldt voor partners van gepensioneerden in Regeling B die op grond van artikel 4.1 zoals dat gold tot 1 januari 2016, hebben gekozen voor de ruil van een deel van hun ouderdomspensioen in partnerpensioen alsmede voor wezen van deze gepensioneerden.
3. De regeling arbeidsongeschiktheidspensioen, de Regeling aanvullend ouderdomspensioen en de regeling uitkering ineens bij overlijden gelden voor elke deelnemer. Vanaf 1 juli 2013 kan er geen premie meer worden ingelegd in de Regeling aanvullend ouderdomspensioen.
4. De Regeling netto-ouderdomspensioen geldt voor de deelnemer die een pensioengevend salaris heeft dat hoger is dan het maximumbedrag als bedoeld in artikel 1.12 lid 2 en voldoende fiscale ruimte heeft. De omvang van de fiscale ruimte is opgenomen in bijlage f.
5. De Regeling nettopartnerpensioen geldt voor de deelnemer die als gevolg van de maximering als bedoeld in artikel 1.12 lid 2 een verschil heeft in het bereikbare partnerpensioen met en zonder maximering van minimaal € 2.083 bruto.

Artikel 2.2

Regeling A

1. Regeling A geeft onder voorwaarden recht op:
  - a. ouderdomspensioen voor de (gewezen) deelnemer;
  - b. partnerpensioen voor de partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, als de partnerrelatie is begonnen voor de pensioenleeftijd van de deelnemer;
  - c. Anw-compensatiepensioen voor de partner als de deelnemer overlijdt voordat de partner zijn AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt;
  - d. Anw-compensatiepensioen voor de partner van de gewezen deelnemer, als:
    - de gewezen deelnemer, voor het einde van de partnerrelatie, ouderdomspensioen heeft geruild voor partnerpensioen, en
    - de gewezen deelnemer overlijdt voordat de partner zijn AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt;
  - e. Anw-compensatiepensioen voor de partner van de gepensioneerde, als:
    - de gepensioneerde ouderdomspensioen heeft geruild voor partnerpensioen,
    - de gepensioneerde overlijdt voordat de partner zijn AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt, en
    - de partnerrelatie voor de pensioenleeftijd van de deelnemer is begonnen;
  - f. wezenpensioen voor de wees van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.Regeling A is een uitkeringsovereenkomst die nader is uitgewerkt in paragraaf 2.
2. Het partnerpensioen is voor de helft in opbouw en voor de helft in risicodekking verzekerd.
3. Het Anw-compensatiepensioen is volledig in risicodekking verzekerd.

Artikel 2.3 **Regeling B**

Regeling B geeft onder voorwaarden recht op:

- a. partnerpensioen voor de partner van de gepensioneerde die ouderdompensioen heeft geruild voor partnerpensioen;
- b. wezenpensioen voor de wees van de gepensioneerde.

Regeling B is een uitkeringsovereenkomst die nader is uitgewerkt in paragraaf 3.

Artikel 2.4 **Vervallen**

Artikel 2.5 **Regeling arbeidsongeschiktheidspensioen**

1. De regeling arbeidsongeschiktheidspensioen geeft, als er sprake is van ziekte ontstaan tijdens de deelneming, onder voorwaarden recht op:

- a. WIA-excedentpensioen bij recht op een WIA-uitkering;
- b. WGA-hiaatpensioen bij recht op een WGA-vervolguitkering;

In dat geval is er ook recht bij een latere toename van de mate van arbeidsongeschiktheid.

Een herleving van een arbeidsongeschiktheidsuitkering binnen 4 weken na herstel wordt beschouwd als de voorgaande arbeidsongeschiktheid. Een herleving 4 weken na herstel wordt beschouwd als een nieuwe ziektedag.

2. De deelnemer heeft geen recht op arbeidsongeschiktheidspensioen:

- a. als hij geheel of gedeeltelijk ziek of arbeidsongeschikt is bij het begin van de deelneming;
- b. na een uitgaande waardeoverdracht.

3. In afwijking van het bepaalde onder a van het vorige lid is er recht op arbeidsongeschiktheidspensioen als de deelnemer ziek is geworden tijdens deelneming bij een pensioenuitvoerder die geen regeling arbeidsongeschiktheidspensioen heeft. In dat geval is er recht op arbeidsongeschiktheidspensioen voor zover de mate van arbeidsongeschiktheid hoger is dan het arbeidsongeschiktheidspercentage bij het begin van de deelneming of bij de vorige pensioenuitvoerder als dat hoger is.

4. Het arbeidsongeschiktheidspercentage bedoeld in het vorige lid wordt vastgesteld door de verhouding tussen:

- het ongemaximeerde WIA-maandloon verminderd met het inkomen dat de deelnemer per maand minimaal kan verdienen, en het
  - ongemaximeerde WIA-maandloon,
- te vermenigvuldigen met 100%.

Bij een deelnemer die een WGA-hiaatpensioen heeft, wordt uitgegaan van het arbeidsongeschiktheidspercentage dat behoort bij het uitkeringspercentage zoals vastgesteld door het UWV.

5. De regeling arbeidsongeschiktheidspensioen is in risicodekking verzekerd en is nader uitgewerkt in paragraaf 5.

Artikel 2.6 **Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules**

1. De Regeling aanvullend ouderdompensioen geeft onder voorwaarden recht op:

- a. aanvullend ouderdompensioen voor de (gewezen) deelnemer;
- b. aanvullend partnerpensioen voor de partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, die ouderdompensioen heeft geruild voor partnerpensioen, als de partnerrelatie voor de pensioenleeftijd is begonnen.

De Regeling aanvullend ouderdompensioen is een premieovereenkomst die nader is uitgewerkt in paragraaf 6.1.

2. De Regeling netto-ouderdompensioen geeft onder voorwaarden recht op een:

- netto-ouderdompensioen voor de (gewezen) deelnemer, en
- een nettopartnerpensioen voor de partner.

De Regeling netto-ouderdompensioen is een premieovereenkomst zonder beleggingsvrijheid en zonder beleggingsgarantie en is nader uitgewerkt in paragraaf 6.3.

3. De Regeling nettopartnerpensioen geeft onder voorwaarden recht op een nettopartnerpensioen voor de partner. De Regeling nettopartnerpensioen is een premieovereenkomst die in risicodekking is verzekerd en nader is uitgewerkt in paragraaf 6.3.

Artikel 2.7 **Regeling Uitkering ineens bij overlijden**

De Regeling uitkering ineens bij overlijden geeft na het overlijden van een uitkeringsgerechtigde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, onder voorwaarden, recht op een eenmalige uitkering en is nader uitgewerkt in paragraaf 7.

Artikel 2.8 **Uitsluiting van rechten**

1. De partner heeft geen recht op partnerpensioen, aanvullend partnerpensioen, nettopartnerpensioen en Anw-compensatiepensioen als:
  - de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde binnen een jaar na het begin van de partnerrelatie is overleden, en
  - het overlijden op basis van de gezondheidstoestand bij het aangaan van de partnerrelatie redelijkerwijs was te verwachten.Het pensioenfonds kan nadere regels stellen.
2. De partner, ex-partner of wees heeft geen recht op pensioen als hij de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde opzettelijk van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is geweest. Het pensioenfonds kan nadere regels stellen.
3. De partner heeft geen recht op aanvullend partnerpensioen en nettopartnerpensioen als hij geen recht heeft op partnerpensioen.
4. De partner heeft geen recht op Anw-compensatiepensioen als hij:
  - a. geen recht heeft op partnerpensioen;
  - b. door vrijheidsontneming als bedoeld in de Anw dan wel een onttrekking daaraan geen recht heeft op een nabestaandenuitkering.
5. De deelnemer kan in ieder geval geen rechten ontlenen aan het pensioenreglement over de periode van deelneming waarvoor geen premie is betaald:
  - als gevolg van boze opzet van de deelnemer dan wel van de deelnemer en de werkgever samen, en
  - bij een vrijwillige voortzetting van de pensioenopbouw.
6. Het pensioenfonds kan op grond van dwingendrechtelijke wet- en regelgeving gehouden zijn het pensioen niet uit te betalen, danwel geen enkele andere handeling ten aanzien van het pensioen te verrichten.

Artikel 2.9 **Inkomende individuele en collectieve waardeoverdracht**

1. De deelnemer kan de waarde van zijn premievrije aanspraken die zijn opgebouwd bij een vorige pensioenuitvoerder overdragen naar het pensioenfonds, onder de voorwaarden die zijn gesteld bij of krachtens de Pensioenwet en/of in de door het pensioenfonds hierover gesloten overeenkomst.
2. De deelnemer moet, om gebruik te kunnen maken van het recht op individuele inkomende waardeoverdracht bij wisseling van werkgever, bij het pensioenfonds een opgave vragen van zijn pensioenaanspraken bij de vorige pensioenuitvoerder. Voor deelneming die is begonnen voor 1 januari 2015, blijft een termijn gelden van zes maanden na het begin van de deelneming waarbinnen om een opgave moet zijn verzocht.
3. Vanaf de overdrachtsdatum is op de overgedragen pensioenaanspraken en pensioenrechten de algemene collectieve pensioenregeling van toepassing.
4. De pensioenaanspraken die als gevolg van waardeoverdracht bij het pensioenfonds worden verkregen, worden meegeteld bij de vaststelling van de rechten op ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen. De vaststelling vindt plaats op basis van de regels die daartoe bij of krachtens de Pensioenwet zijn gesteld en/of in een overeenkomst met het pensioenfonds zijn vastgelegd.

Bij waardeoverdracht van aanspraken op nettopensioen wordt de waarde hiervan aangewend voor aankoop van beleggingen in de Regeling netto-ouderdomspensioen.

5. Als het verzoek tot waardeoverdracht ook een (bijzonder) partnerpensioen betreft, dan moet de (ex-) partner die begunstigde is, instemmen met de waardeoverdracht daarvan, tenzij sprake is van een waardeoverdracht zoals bedoeld in artikel 84 Pensioenwet.
6. Bij een inkomende collectieve waardeoverdracht wordt de overdrachtswaarde van alle over te dragen pensioenaanspraken en/of pensioenrechten vastgesteld op basis van seksneutraliteit en collectieve actuariële gelijkwaardigheid. De vastgestelde overdrachtswaarde wordt niet opnieuw berekend als niet alle betrokken aanspraakgerechtigden en/of pensioengerechtigden met de waardeoverdracht instemmen.
7. Een overdracht wordt opgeschort zolang dit wegens de financiële positie van het pensioenfonds en/of van de andere betrokken pensioenuitvoerder, niet is toegestaan. Bij een collectieve waardeoverdracht kan hier met instemming van de toezichthouder van worden afgeweken.

Artikel 2.10

Fiscale grenzen

1. Het (aanvullend) ouderdomspensioen, (aanvullend) partnerpensioen, wezenpensioen en Anw-compensatiepensioen gaan niet uit boven de maxima genoemd in de artikelen 18a tot en met c en f Wet LB. Het nettopensioen gaat niet uit boven de maxima als genoemd in artikel 5.17a en 5.17b van de Wet IB.
2. Het Flexpensioen gaat samen met het aanvullend Flexpensioen niet uit het boven het maximum van artikel 38a Wet LB, zoals dit artikel luidde op 31 december 2004. Het Flexpensioen dat uitgaat boven dit grensbedrag wordt omgezet in ouderdomspensioen.
3. Fiscale maxima mogen worden overschreden voor zover dat het gevolg is van situaties genoemd in de artikelen 18d, 38d en 38m Wet LB.
4. Voor de (gewezen) deelnemer die in deeltijd heeft gewerkt wordt het fiscale maximum vastgesteld op basis van het salaris bij een volledige werktijd en vervolgens verlaagd door dit maximale pensioen te vermenigvuldigen met:
  - a. het gemiddelde van alle vastgestelde deeltijdfactoren, of
  - b. met de laatst vastgestelde deeltijdfactor als deze hoger is.
5. Als de deeltijdfactor groter is dan 1, dan kan de totale pensioenopbouw niet meer bedragen dan de pensioenopbouw die behoort bij een arbeidsovereenkomst met een deeltijdfactor van 1 en een pensioengevend salaris van € 101.519.
6. Als het aanvullend ouderdomspensioen samen met het ouderdomspensioen op de ingangsdatum uitgaat boven het fiscale maximum, dan wordt het meerdere als een bedrag ineens aan de recht-hebbende uitgekeerd. Dit is van overeenkomstige toepassing op het aanvullend partnerpensioen.
7. Als het nettopensioen uitgaat boven de fiscale maxima, dan vervalt het pensioenkapitaal ter hoogte van de overschrijding aan het pensioenfonds. De toetsing vindt plaats op de momenten zoals voor-geschreven in de fiscale regelgeving.

Artikel 2.11

Beperking beschikking over pensioenaanspraken en pensioenrechten

De pensioenaanspraken en pensioenrechten die voortvloeien uit dit pensioenreglement kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, of formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, behalve in de gevallen als bedoeld in artikel 65 Pensioenwet of bij afkoop op grond van artikel 5.3.

Artikel 2.12

Toekenning en uitbetaling van pensioen

1. Het pensioen wordt door het pensioenfonds toegekend en uitbetaald nadat dit door de recht-hebbende schriftelijk is aangevraagd. Als er geen schriftelijke aanvraag is, dan kan het pensioen-fonds in bijzondere gevallen ambtshalve een pensioen toekennen.
2. De rechthebbende is verplicht bij de schriftelijke aanvraag die stukken te voegen waar het pensioenfonds om heeft gevraagd.

3. Van het jaarlijkse pensioen wordt uitbetaald:
  - a. maandelijks bij nabetaling 1/12 deel van 100/108 van het jaarlijkse pensioen;
  - b. jaarlijks in mei als vakantietoeslag: 8% van de maandelijks pensioenbedragen die zijn uitbetaald in de periode van twaalf maanden, onmiddellijk voorafgaand aan de maand mei. Het pensioen wordt uitbetaald in euro's en onder inhouding van loonheffingen.
4. Het pensioenfonds herzielt een onjuiste toekenning en/of uitbetaling van pensioen. Deze herziening kan plaatsvinden met terugwerkende kracht. Bij een herziening in het voordeel van de pensioengerechtigde betaalt het pensioenfonds het te weinig uitbetaalde pensioen na. Bij een herziening in het nadeel van de pensioengerechtigde vordert het pensioenfonds het teveel uitbetaalde pensioen terug.
5. Het pensioenfonds kan terugvordering geheel of gedeeltelijk achterwege laten als het de pensioengerechtigde redelijkerwijs niet duidelijk is of had kunnen zijn dat hij te veel pensioen ontving.
6. Als het recht op een pensioenuitkering eindigt, wordt de vakantietoeslag zo spoedig mogelijk aan de rechthebbende uitbetaald.
7. Zolang de pensioengerechtigde in leven is, verjaart de rechtsvordering tot het toekennen van de pensioenuitkering niet.

Artikel 2.13**Maatregelen bij een herstelplan**

1. Het pensioenfonds is op grond van artikel 138 Pensioenwet verplicht een herstelplan in te dienen als de beleidsdekkingsgraad per einde van een kalenderkwartaal ligt onder de grens van het vereist eigen vermogen als bedoeld in artikel 132 Pensioenwet.
2. De maatregelen die het pensioenfonds in het kader van een herstelplan kan nemen zijn een extra premieopslag zoals nader uitgewerkt in artikel 7.1 lid 3, een beperking van de indexering zoals nader uitgewerkt in artikel 3.1 en een verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten zoals nader uitgewerkt in artikel 3.3.

Paragraaf 2**Regeling A****Artikel 2.14****Ouderdomspensioen**

1. Het ouderdomspensioen bedraagt per deelnemingsjaar 1,75% van de pensioengrondslag die voor dat deelnemingsjaar is vastgesteld. Het opbouwpercentage van 1,75% is gebaseerd op de pensioenrekenleeftijd. Deze pensioenrekenleeftijd is de dag waarop de (gewezen) deelnemer 67 jaar wordt.
2. Het ouderdomspensioen gaat geheel of gedeeltelijk in op de pensioenleeftijd. De pensioenaanspraken worden op dat moment op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid herrekend van de pensioenrekenleeftijd naar de pensioenleeftijd van de (gewezen) deelnemer.
3. Het ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.
4. De (gewezen) deelnemer heeft, onder de in Hoofdstuk 4 genoemde voorwaarden, de volgende keuzemogelijkheden:
  - a. variatie in hoogte van het ouderdomspensioen;
  - b. gehele of gedeeltelijke vervroeging van het ouderdomspensioen;
  - c. geheel of gedeeltelijk uitstel van het ouderdomspensioen;
  - d. ruil van ouderdomspensioen voor partnerpensioen.
5. Als een ex-partner recht heeft op bijzonder ouderdomspensioen, dan wordt het ouderdomspensioen verlaagd met inachtneming van het bedrag zoals dat wordt vastgesteld op grond van artikel 6.3.

Artikel 2.15**Partnerpensioen**

1. Het partnerpensioen dat wordt opgebouwd, bedraagt per deelnemingsjaar 0,625% van de pensioengrondslag die voor dat deelnemingsjaar is vastgesteld.
Bij overlijden tijdens de deelneming geldt een percentage van 1,25%, waarvan 0,625% is opgebouwd en 0,625% in risicodekking is verzekerd.

2. Bij overlijden tijdens de deelneming worden de ontbrekende deelnemingsjaren tussen de datum van overlijden en de pensioenleeftijd van de deelnemer meegeteld. Voor de vaststelling van het partnerpensioen over die ontbrekende deelnemingsjaren wordt uitgegaan van de pensioengrondslag en de deeltijdfactor die gold in het kalenderkwartaal van overlijden.
3. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.
4. Het partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de partner overlijdt.
5. De (gewezen) deelnemer heeft, onder de in Hoofdstuk 4 genoemde voorwaarden, de keuze het partnerpensioen te ruilen voor ouderdompensioen.
6. Als een ex-partner recht heeft op een bijzonder partnerpensioen, dan wordt het partnerpensioen verlaagd. Deze verlaging blijft achterwege als er sprake is van:
  - een nog niet ingegaan bijzonder partnerpensioen ten behoeve van een ex-partner,
  - die is overleden voor de ingangsdatum van het ouderdompensioen maar uiterlijk op de pensioenleeftijd van de (gewezen) deelnemer, en
  - er geen uitgaande waardeoverdracht heeft plaatsgevonden.

Artikel 2.16

Anw-compensatiepensioen

1. Het Anw-compensatiepensioen bedraagt per deelnemingsjaar maximaal 1,25% van de franchise.
2. Bij overlijden tijdens de deelneming worden de ontbrekende deelnemingsjaren tussen de datum van overlijden en de pensioenleeftijd van de deelnemer meegeteld. Voor de vaststelling van het Anw-compensatiepensioen over die ontbrekende deelnemingsjaren wordt uitgegaan van franchise en deeltijdfactor die golden in het kalenderkwartaal van overlijden.
3. Het Anw-compensatiepensioen dat ontstaat als gevolg van een ruil van ouderdompensioen in partnerpensioen, bedraagt het Anw-compensatiepensioen als bedoeld in het eerste lid, vermenigvuldigd met de verhouding tussen:
  - het partnerpensioen dat is ontstaan als gevolg van de ruil van ouderdompensioen in partnerpensioen, en
  - het partnerpensioen in risicodekking waarop voor de ruil recht bestond.
4. Het Anw-compensatiepensioen wordt verlaagd als de partner recht heeft op een Anw-uitkering. De verlaging wordt bepaald door de verhouding tussen:
  - de Anw-uitkering waarop de partner recht heeft, en
  - de maximale Anw-uitkering.
 Een wijziging in deze verhouding leidt tot een aanpassing van het Anw-compensatiepensioen met ingang van de eerste dag van de maand die volgt op de wijziging.
5. Het Anw-compensatiepensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de deelnemer of de gepensioneerde overlijdt.
6. Het Anw-compensatiepensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de partner overlijdt, maar uiterlijk op de dag voor de dag waarop de partner de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt.

Artikel 2.17

Wezenpensioen

1. Het wezenpensioen bedraagt per deelnemingsjaar 0,25% van de pensioengrondslag die voor dat deelnemingsjaar is vastgesteld.
2. Bij overlijden tijdens deelnemerschap worden ontbrekende deelnemingsjaren tussen de datum van overlijden en de pensioenleeftijd van de deelnemer meegeteld. Voor die ontbrekende deelnemingsjaren wordt uitgegaan van de pensioengrondslag en de deeltijdfactor die golden in het kalenderkwartaal van overlijden.
3. Als meer dan vijf wezen recht hebben op wezenpensioen, dan wordt het wezenpensioen verlaagd. In dat geval wordt het wezenpensioen in gelijke delen over alle wezen verdeeld.
4. Het wezenpensioen wordt verdubbeld als geen recht bestaat op partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen.

5. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.
6. Het wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de wees 21 jaar wordt of op de laatste dag van de maand waarin de wees overlijdt voor die datum.

Paragraaf 3

Regeling B

Artikel 2.18

Vervallen

Artikel 2.19

Partnerpensioen

1. Het partnerpensioen bedraagt per deelnemingsjaar 1,25% van de voor dat deelnemingsjaar vastgestelde pensioengrondslag, die niet is verminderd met de franchise.
2. Op het partnerpensioen wordt per deelnemingsjaar in mindering gebracht voor de partner die recht heeft op een:
  - a. Anw-uitkering: 2,5% van de feitelijk ontvangen Anw-uitkering;
  - b. AOW-uitkering: 2,5% van de AOW-uitkering voor een ongehuwde, verhoogd met de vakantie-toeslag.

De uitkeringsbedragen ingevolge de Anw en AOW zijn gebaseerd op artikel 82 van de Wet aanpassing uitkeringsregelingen overheveling opslagpremies, zoals dat gold tussen 1 januari 1999 en 1 januari 2004. Met ingang van 1 januari 2004 worden deze bedragen jaarlijks geïndexeerd met een door het pensioenfonds vastgesteld percentage.

3. Als door vrijheidsontneming als bedoeld in de Anw dan wel een onttrekking daaraan geen recht bestaat op een nabestaandenuitkering, dan wordt deze geacht wel volledig te zijn genoten.
4. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de dag van overlijden van de gepensioneerde.
5. Het partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de partner overlijdt.
6. Als een ex-partner recht heeft op een bijzonder partnerpensioen, dan wordt het partnerpensioen verlaagd. Deze verlaging blijft achterwege als er sprake is van:
  - een nog niet ingegaan bijzonder partnerpensioen ten behoeve van een ex-partner,
  - die is overleden voor de ingangsdatum van het ouderdompensioen maar uiterlijk op de pensioenleeftijd van de (gewezen) deelnemer, en
  - er geen uitgaande waardeoverdracht heeft plaatsgevonden.

Artikel 2.20

Wezenpensioen

1. Het wezenpensioen bedraagt per deelnemingsjaar 0,25% van de pensioengrondslag die voor dat deelnemingsjaar is vastgesteld.
2. Als meer dan vijf wezen recht hebben op wezenpensioen, dan wordt het wezenpensioen verlaagd. In dat geval wordt het wezenpensioen in gelijke delen over alle wezen verdeeld.
3. Het wezenpensioen wordt verdubbeld als er geen recht bestaat op partnerpensioen of bijzonder partnerpensioen.
4. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de dag van overlijden van de gepensioneerde.
5. Het wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de wees 21 jaar wordt of op de laatste dag van de maand waarin de wees overlijdt voor die datum.

Artikel 2.21 **Vervallen**

Paragraaf 4 **Vervallen** (artikelen 2.22 tot en met 2.28)

Paragraaf 5 **Regeling arbeidsongeschiktheidspensioen**

Artikel 2.29 **WIA-excedentpensioen**

1. Het WIA-excedentpensioen bedraagt de pensioengrondslag verminderd met het maximale WIA-jaarloon, vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage dat hoort bij het voor de deelnemer geldende arbeidsongeschiktheidspercentage.
Bij het WIA-excedentpensioen wordt uitgegaan van het maximale WIA-jaarloon zoals dat gold op 1 januari van het kalenderjaar waarin de WIA-uitkering is ingegaan.
Bij toename van de mate van arbeidsongeschiktheid wordt dit maximale WIA-jaarloon uitsluitend voor het toegenomen deel van de arbeidsongeschiktheid aangepast aan de loonontwikkeling in de sector in het voorgaande kalenderjaren en wel tot het moment van de toename.
2. Het arbeidsongeschiktheidspercentage wordt vastgesteld door de verhouding tussen:
  - het ongemaximeerde WIA-maandloon verminderd met de inkomsten uit arbeid die de deelnemer per maand verdient dan wel minimaal kan verdienen, en
  - het ongemaximeerde WIA-maandloon,te vermenigvuldigen met 100%.
Hierbij wordt rekening gehouden met de inkomsten uit arbeid die zijn verdiend anders dan als deelnemer.
3. Op grond van het arbeidsongeschiktheidspercentage wordt een uitkeringspercentage vastgesteld dat afhankelijk is van de soort arbeidsongeschiktheidsuitkering.
Tabel I geldt voor de IVA-uitkering en de eerste twee maanden van de loongerelateerde WGA-uitkering. Tabel II geldt voor de overige WGA-uitkeringen.

Arbeitsongeschiktheidspercentage:	Tabel I	Tabel II
Tot 15%: uitkeringspercentage van	0%	0%
15-25%: uitkeringspercentage van	15%	14%
25-35%: uitkeringspercentage van	22,5%	21%
35-45%: uitkeringspercentage van	30%	28%
45-55%: uitkeringspercentage van	37,5%	35%
55-65%: uitkeringspercentage van	45%	42%
65-80%: uitkeringspercentage van	54,38%	50,75%
80-100%: uitkeringspercentage van	75%	70%

Bij een deelnemer die ook een WGA-hiaatpensioen heeft, wordt uitgegaan van het uitkeringspercentage zoals vastgesteld door het UWV.

4. Voor de vaststelling van het WIA-excedentpensioen wordt naar rato rekening gehouden met inkomsten uit arbeid die verdiend werden anders dan als deelnemer.
5. Het WIA-excedentpensioen gaat in op de dag dat de WIA-uitkering ingaat.
6. Het WIA-excedentpensioen eindigt op de dag dat de WIA-uitkering eindigt maar uiterlijk op de dag voor het bereiken van de pensioenleeftijd.
7. De deelnemer is verplicht om elke herziening van de WIA-uitkering onmiddellijk aan het pensioenfonds door te geven.
8. Het pensioenfonds kan dit artikel op overeenkomstige wijze toepassen op de deelnemer die niet verzekerd is op grond van de WIA of al geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is bij het begin van de deelneming.

Artikel 2.30

WGA-hiaatpensioen

1. Het WGA-hiaatpensioen bij een WGA-vervolguitkering bedraagt de pensioengrondslag verminderd met het minimumloon, vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage zoals vastgesteld door het UWV. Hierbij is de pensioengrondslag gemaximeerd op het maximale WIA-jaarloon.
2. Bij het WGA-hiaatpensioen wordt uitgegaan van het minimumloon en het maximale WIA-jaarloon zoals deze golden op 1 januari van het kalenderjaar waarin de WIA-uitkering is ingegaan en zoals deze zijn aangepast aan de loonontwikkeling in de sector in het voorgaande kalenderjaar en wel tot het moment dat het WGA-hiaatpensioen ingaat. Bij toename van de mate van arbeidsongeschiktheid worden het minimumloon en het maximale WIA-jaarloon uitsluitend voor de toename aangepast aan de loonontwikkeling in de sector in de voorgaande kalenderjaren en wel tot het moment van de toename.
3. Voor de vaststelling van het WGA-hiaatpensioen wordt naar rato rekening gehouden met inkomsten uit arbeid die verdiend werden anders dan als deelnemer.
4. Het WGA-hiaatpensioen gaat in op de dag dat de WGA-vervolguitkering ingaat.
5. Het WGA-hiaatpensioen eindigt op dag dat de WGA-vervolguitkering eindigt maar uiterlijk op de dag voor het bereiken van de pensioenleeftijd.
6. De deelnemer is verplicht om elke herziening van de WIA-uitkering onmiddellijk aan het pensioenfonds door te geven.
7. Het pensioenfonds kan dit artikel op overeenkomstige wijze toepassen op de deelnemer die niet verzekerd is op grond van de WIA of al geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is bij het begin van de deelneming.

Artikel 2.31

Vervallen

Paragraaf 6

Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules

Paragraaf 6.1

Regeling aanvullend ouderdompensioen

Artikel 2.32

Aanvullend ouderdompensioen en partnerpensioen

1. De deelnemer heeft, voor zover er tot uiterlijk 1 juli 2013 premie is betaald voor een aanvulling op het ouderdompensioen, recht op een premievrije aanspraak gebaseerd op de tot dan toe betaalde premies. Als voor de betaalde premies units zijn aangekocht, dan bedraagt de pensioenaanspraak de waarde van de units.
2. Het jaarlijks aanvullend partnerpensioen, op grond van de keuze als bedoeld in artikel 4.1, bedraagt voor deelnemers in:
  - a. Regeling A maximaal vijf/zevende van het aanvullend ouderdompensioen;
  - b. Regeling B vijf/zevende van het met 20% gekorte aanvullende ouderdompensioen.
3. Het aanvullend ouderdompensioen gaat in en eindigt op dezelfde dag als het ouderdompensioen en het aanvullend partnerpensioen op dezelfde dag als het partnerpensioen.

Artikel 2.33

Units en beleggingsportefeuille

1. Units zijn administratieve eenheden in de beleggingsportefeuille die het pensioenfonds aanbiedt. Het pensioenfonds blijft eigenaar van de onderliggende beleggingen en houdt daarover de volledige beschikking.
2. Het pensioenfonds stelt periodiek de waarde van de units vast op basis van de waarde van de beleggingen in de beleggingsportefeuille op de koersdatum. Deze waarde wordt vermeerderd met inkomsten als gevolg van de beleggingen in de beleggingsportefeuille en verminderd met de belastingen die voor de beleggingen gelden en een bedrag voor door het pensioenfonds gemaakte beleggingskosten.
3. Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot de aangeboden beleggingsportefeuille.

Omzetting kapitaal naar recht

1. De deelnemer heeft het recht om het hele kapitaal ter waarde van de units om te zetten in een aanvullende pensioenaanspraak. De deelnemer dient hiervoor een schriftelijk en ondertekend verzoek in. Daarna wordt dit kapitaal ter waarde van de units bepaald tegen de koers die geldt op de laatste dag van de maand waarin het verzoek is ontvangen. Als op deze dag geen koers is bepaald, dan tegen de koers die geldt op de eerstvolgende dag dat wel een koers is bepaald. Het hele kapitaal wordt vervolgens omgezet in een aanvullende pensioenaanspraak.
Als het kapitaal in een aanvullende pensioenaanspraak is omgezet, dan is omzetting naar een kapitaal niet meer mogelijk.
2. Het hele kapitaal ter waarde van de units wordt omgezet in een aanvullende pensioenaanspraak op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 58 jaar wordt. Afwijking hiervan is alleen mogelijk als de deelnemer hiertoe een schriftelijk en ondertekend verzoek indient.
3. Als het ouderdomspensioen ingaat of de deelneming eindigt, dan wordt het kapitaal ter waarde van de units omgezet in een aanvullende pensioenaanspraak.
4. Op verzoek van de deelnemer of partner kan het kapitaal dat op de ingangsdatum van het pensioen beschikbaar komt en dat is bestemd voor aanvullend ouderdomspensioen respectievelijk aanvullend partnerpensioen, worden gesplitst in een deel dat:
  - direct wordt gebruikt voor aankoop van een onmiddellijk ingaande tijdelijke uitkering van twee jaar, en
  - en deel dat later wordt gebruikt voor de aankoop van een op de tijdelijke uitkering aansluitende levenslange uitkering. Dit deel blijft belegd in units.

De voorwaarden voor splitsing zijn dat:

- de ingangsdatum ligt tussen 8 juli 2015 en 1 januari 2017, waarbij nog geen levenslange uitkering is gekocht van het kapitaal, en
- het kapitaal in totaal ten minste € 10.000 bedraagt.

De pensioengerechtigde moet tijdens de duur van de tijdelijke uitkering een levenslange uitkering aankopen. Het pensioenfonds zal het resterende kapitaal uiterlijk in het jaar dat de tijdelijke uitkering eindigt, gebruiken voor de aankoop van een levenslange uitkering.

Pensioenaanspraak bij overlijden voor ingangsdatum pensioen

1. Als een deelnemer aan een vrijwillige aanvullende pensioenmodule overlijdt voor de ingangsdatum, heeft de partner die recht heeft op een partnerpensioen op grond van de basisregeling, recht op een aanvullend partnerpensioen.
2. Het aanvullend partnerpensioen gaat in en eindigt op dezelfde dag als het partnerpensioen.
3. Als er op het moment van overlijden sprake is van een kapitaal in de vorm van units, dan wordt het aanvullend partnerpensioen berekend op basis van een kapitaal ter grootte van de waarde van de aanwezige units op de laatste dag van de maand waarin de deelnemer is overleden. Als er op het moment van overlijden sprake is van een aanvullende pensioenaanspraak, dan bedraagt het aanvullend partnerpensioen:
  - a. 5/7 van het aanvullend ouderdomspensioen, of
  - b. als er sprake is van een aanvullend Flexpensioen, 20% van het aanvullend Flexpensioen.
4. Het aanvullend partnerpensioen wordt vastgesteld per de laatste dag van de maand waarin de deelnemer is overleden.

Actuariële grondslagen en kosten

1. Het omzetten van kapitaal ter waarde van de units in een aanvullende pensioenaanspraak gebeurt volgens door het pensioenfonds vastgestelde rekenregels die gebaseerd zijn op algemeen aanvaarde actuariële grondslagen.
2. Als er sprake is van units in een beleggingsportefeuille, dan worden voor de administratie en het beheer van de vrijwillige aanvullende pensioenmodule aan de deelnemer kosten berekend in de vorm van een jaarlijks percentage van de units.

3. Bij het omzetten van kapitaal ter waarde van de units in een aanvullende pensioenaanspraak worden administratie- en beheerskosten en excassokosten ingehouden.
De administratie- en beheerskosten hebben betrekking op de periode tot de ingangsdatum van het pensioen en bedragen een jaarlijks percentage van de totale waarde van de units. De excassokosten hebben betrekking op de periode vanaf de ingangsdatum van het pensioen en bedragen eenmalig een percentage van de totale waarde van de units.
4. Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot de actuariële grondslagen, rekenregels en de kosten ten laste van de deelnemer.

Artikel 2.37

Bevoegdheid om nadere regels te stellen

Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot de Regeling aanvullend ouderdomspensioen.

Paragraaf 6.2

Regeling netto-ouderdomspensioen

Artikel 2.38

Deelname aan de Regeling netto-ouderdomspensioen

1. De deelnemer als bedoeld in artikel 2.1 lid 4 kan deelnemen aan de Regeling netto-ouderdomspensioen.
2. Deelname aan de Regeling netto-ouderdomspensioen begint op de eerste dag van een kalendermaand en eindigt uiterlijk op de dag voor het bereiken van de pensioenleeftijd.
3. De deelname kan schriftelijk binnen 30 dagen na ontvangst van het bewijs van deelname met terugwerkende kracht worden beëindigd.
4. Deelname aan de Regeling netto-ouderdomspensioen is niet mogelijk als de aangesloten werkgever een vrijstelling van deelname aan de Regeling netto-ouderdomspensioen heeft als bedoeld in artikel 4a van het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000.

Artikel 2.39

Verwerven pensioenkapitaal

1. Het pensioenfonds belegt de premie volgens het PFZW netto-ouderdomspensioenbeleggingsbeleid, zoals opgenomen in bijlage f. De deelnemer heeft geen beleggingsvrijheid.
2. De samenstelling van de beleggingen is afhankelijk van de leeftijd van de deelnemer waarbij het beleggingsrisico wordt afgebouwd naarmate hij de pensioenleeftijd nadert. Het beleggingsrisico ligt bij de deelnemer. Het pensioenfonds is eigenaar van de beleggingen en heeft daarover de volledige beschikking. Het pensioenfonds kan het PFZW netto-ouderdomspensioenbeleggingsbeleid aanpassen.
3. Met de beleggingen wordt een pensioenkapitaal gevormd dat bestaat uit de ingelegde premies vermeerderd met het gerealiseerde rendement en verminderd met de kosten.
4. De aankoop en verkoop van beleggingen door het pensioenfonds vindt eenmaal per maand plaats op de handelsdag tegen de op de handelsdag geldende waarde. De handelsdag is de laatste werkdag van de maand waarop banken normaliter geopend zijn in Nederland.
5. De premie wordt per de eerstvolgende handelsdag belegd. Als de premie minder dan zes werkdagen voorafgaand aan de eerstvolgende handelsdag wordt ontvangen, dan wordt de premie op de handelsdag van de volgende kalendermaand belegd.
6. Het pensioenfonds vergoedt geen rente over de periode gelegen tussen de ontvangst van de premie en de aankoop van de beleggingen.
7. Het pensioenfonds belegt uiterlijk tot de handelsdag behorende bij het moment van omzetting als bedoeld in de artikelen 2.41 en 2.42. Op dat moment worden de beleggingen verkocht tegen de dan geldende waarde en staat de omvang van het voor de deelnemer voor de inkoop van netto-ouderdomspensioen beschikbare pensioenkapitaal vast.

Artikel 2.40

Kosten

1. De kosten van de Regeling netto-ouderdomspensioen zijn administratiekosten, beleggingskosten en excassokosten.
2. De administratiekosten worden maandelijks naar rato achteraf in mindering gebracht op het pensioenkapitaal.
3. De beleggingskosten bestaan uit aankoopkosten, verkoopkosten en beheerkosten.
De aankoopkosten en verkoopkosten worden uitgedrukt in een percentage van de waarde van de aangekochte dan wel verkochte beleggingen. De aankoopkosten worden in mindering gebracht op het voor de aankoop van beleggingen beschikbare bedrag. De verkoopkosten worden in mindering gebracht op het na de verkoop van beleggingen resulterende bedrag.
De beheerkosten worden uitgedrukt in een percentage van het beheerd vermogen. Deze kosten worden doorlopend in mindering gebracht op de waarde van de beleggingen.
4. Op het moment van aankoop van een netto-ouderdomspensioen en/of een nettopartnerpensioen in de collectieve basisregeling worden er eenmalig excassokosten in mindering gebracht op het pensioenkapitaal waarvoor een pensioenrecht wordt aangekocht.
5. Het pensioenfonds is bevoegd om de kosten voor de toekomst aan te passen.
6. De kosten zijn opgenomen in bijlage f van dit pensioenreglement.

Artikel 2.41

Omzetten pensioenkapitaal in netto-ouderdomspensioen

1. Het pensioenkapitaal wordt voorafgaand aan of bij het bereiken van de pensioenleeftijd omgezet in een aanspraak op netto-ouderdomspensioen en/of netto-ouderdomspensioenrecht in de collectieve basispensioenregeling.
2. Uiterlijk bij het bereiken van de pensioenleeftijd worden de beleggingen verkocht op de handelsdag van de maand gelegen drie maanden voorafgaand aan de maand waarin de pensioenleeftijd wordt bereikt. Het pensioenfonds zet het pensioenkapitaal dat hieruit voortvloeit uiterlijk op de laatste dag van de maand voorafgaand aan de maand waarin de pensioenleeftijd wordt bereikt, om in een netto-ouderdomspensioenrecht in de collectieve basispensioenregeling.
3. De omzetting vindt plaats voorafgaand aan het bereiken van de pensioenleeftijd als:
  - a. de deelneming in de collectieve basisregeling eindigt. In dat geval worden de beleggingen verkocht per de handelsdag gelegen drie maanden na de maand waarin de deelneming is geëindigd, dan wel op een later gelegen moment zo spoedig mogelijk nadat het beëindigen van de deelneming bij het pensioenfonds bekend is geworden. Het pensioenkapitaal dat hieruit voortvloeit, wordt omgezet in een aanspraak op netto-ouderdomspensioen in de collectieve basisregeling van het pensioenfonds.
  - b. de deelnemer aan de Regeling netto-ouderdomspensioen het netto-ouderdomspensioen voor de pensioenleeftijd laat ingaan. In dat geval vindt omzetting plaats uiterlijk per de handelsdag in de maand voorafgaand aan de maand waarin het netto-ouderdomspensioen ingaat.
4. Bij omzetting van het pensioenkapitaal in een netto-ouderdomspensioen, worden de aanspraken op nettopensioen of nettopensioenrechten berekend op basis van de op het moment van omzetting geldende pensioenrekenleeftijd. De aanspraken op nettopensioen worden bij het bereiken van de pensioenleeftijd collectief actuariel gelijkwaardig herrekend van de pensioenrekenleeftijd naar de pensioenleeftijd. Het tweede lid van artikel 2.14 is van overeenkomstige toepassing.
5. De hoogte van de aanspraak op netto-ouderdomspensioen en/of het netto-ouderdomspensioenrecht na omzetting, is afhankelijk van de hoogte van het pensioenkapitaal verminderd met de kosten als bedoeld in artikel 2.40 en met inachtneming van de door het pensioenfonds gehanteerde actuariële grondslagen. Het pensioenfonds is bevoegd de actuariële grondslagen voor de toekomst aan te passen.
6. De actuariële grondslagen zijn nader uitgewerkt in bijlage f van dit pensioenreglement.

Artikel 2.42

Omzetten pensioenkapitaal in nettopartnerpensioen

1. Als de deelnemer aan de Regeling netto-ouderdompensioen overlijdt, dan wordt het pensioenkapitaal aangewend voor de aankoop van een levenslang nettopartnerpensioen in de collectieve basisregeling ten behoeve van de partner. Het pensioenkapitaal wordt verminderd met het pensioenkapitaal ten behoeve van de eventuele ex-partner(s). Als er op de overlijdensdatum geen partner is, dan vervalt het pensioenkapitaal aan het pensioenfonds.
2. Het pensioenfonds verkoopt de beleggingen per de handelsdag in de maand van het overlijden. Het pensioenkapitaal dat daaruit voortvloeit, wordt omgezet in een direct ingaand levenslang nettopartnerpensioen in de collectieve basisregeling van het pensioenfonds ten behoeve van de partner.
3. Als de gewezen deelnemer of gepensioneerde aan de Regeling netto-ouderdompensioen overlijdt en er is sprake van een aanspraak op nettopartnerpensioen, dan wordt deze aan de partner uitgekeerd.
4. De partnerrelatie moet zijn begonnen voor de pensioenleeftijd van de deelnemer. Het bepaalde in de leden 1 tot en met 4 van artikel 2.8 is van overeenkomstige toepassing.
5. Het nettopartnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden en eindigt op de laatste dag van de maand waarin de partner overlijdt.
6. Artikel 2.12 is van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de uitbetaling plaatsvindt zonder inhouding van loonheffing. De leden 5 en 6 van artikel 2.41 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2.43

Aanwenden pensioenkapitaal bij een pensioenverzekeraar

1. De (gewezen) deelnemer aan de Regeling netto-ouderdompensioen, of diens (gewezen) partner in geval van overlijden van de (gewezen) deelnemer, heeft op het moment van omzetting van het pensioenkapitaal in nettopensioen als bedoeld in de artikelen 2.41 en 2.42 het recht om het pensioenkapitaal aan te wenden voor aankoop van een nettopensioen bij een op grond van de Wet IB toegestane pensioenverzekeraar.
2. Het pensioenfonds verstrekt een schriftelijke opgave van de hoogte van het pensioenkapitaal. Na ontvangst van een schriftelijk en ondertekend verzoek door de (gewezen) deelnemer of (gewezen) partner tot waardeoverdracht zal het pensioenfonds het pensioenkapitaal overdragen aan de betreffende pensioenverzekeraar.
3. Als de (gewezen) deelnemer of na zijn overlijden diens partner zijn reactie niet schriftelijk kenbaar heeft gemaakt binnen de gestelde termijn zoals vermeld op de opgave als bedoeld in lid 2, dan wordt het pensioenkapitaal aangewend voor aankoop van een pensioenaanspraak en/of -recht in de collectieve basispensioenregeling van het pensioenfonds.

Artikel 2.44

Ingang, keuzes en einde netto-ouderdompensioen

1. Het netto-ouderdompensioen gaat in op de pensioenleeftijd.
2. Het netto-ouderdompensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de rechthebbende overlijdt.
3. Artikel 2.12 is van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de uitbetaling plaatsvindt zonder inhouding van loonheffing.
4. De (gewezen) deelnemer aan de Regeling netto-ouderdompensioen heeft, onder in artikel 4.6 genoemde voorwaarden, de volgende keuzemogelijkheden:
  - a. variatie in hoogte van het netto-ouderdompensioen;
  - b. gehele of gedeeltelijke vervroeging van het netto-ouderdompensioen;
  - c. geheel of gedeeltelijk uitstel van het netto-ouderdompensioen;
  - d. ruil van netto-ouderdompensioen voor nettopartnerpensioen.
5. Als een ex-partner recht heeft op bijzonder netto-ouderdompensioen, dan wordt het netto-ouderdompensioen verlaagd met inachtneming van het bijzonder netto-ouderdompensioen als bedoeld in artikel 6.4.

Artikel 2.45

Bevoegdheid om nadere regels te stellen

Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot de Regeling netto-ouderdomspensioen.

Paragraaf 6.3

Regeling nettopartnerpensioen

Artikel 2.46

Nettopartnerpensioen

1. De deelnemer als bedoeld in artikel 2.1 lid 5 kan deelnemen in de Regeling nettopartnerpensioen.
2. De deelnemer moet een verzoek om deel te nemen aan deze regeling indienen binnen een jaar nadat hij:
  - aan de voorwaarden voldoet, of
  - een partnerrelatie is aangegaan op of na 1 januari 2015 en aan de voorwaarden voldoet.
3. Het nettopartnerpensioen wordt verzekerd voor de periode van 1 mei tot 1 mei en wordt jaarlijks verlengd tenzij de deelname eindigt op grond van artikel 2.47. Als de deelname op een andere datum begint dan op 1 mei, dan wordt er een nettopartnerpensioen verzekerd tussen die datum en 1 mei.
4. Het pensioenfonds stelt de omvang van het nettopartnerpensioen jaarlijks vast op basis van het verschil tussen het bereikbaar partnerpensioen bij een pensioengevend salaris met en zonder de maximering als bedoeld in artikel 1.12 lid 2.
5. Het nettopartnerpensioen gaat in en eindigt op dezelfde dag als het partnerpensioen.
6. Op een ingegaan nettopartnerpensioen is artikel 2.12 van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat het nettopartnerpensioen wordt uitbetaald zonder inhouding van loonheffingen.

Artikel 2.47

Einde deelname aan de Regeling nettopartnerpensioen

De deelname aan de Regeling nettopartnerpensioen eindigt:

- a. na afloop van de verzekerde periode waarin de deelnemer niet meer voldoet aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 2.1 lid 5;
- b. op de eerste dag van de maand volgend op de ontvangst van een schriftelijke opzegging;
- c. na een uitgaande waardeoverdracht als bedoeld in artikel 5.2;
- d. op het moment dat de werkgever een vrijstelling heeft verkregen als bedoeld in artikel 4a van het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000;
- e. op het moment dat de partnerrelatie van de deelnemer eindigt of de partner overlijdt.

Artikel 2.48

Kosten en actuariële grondslagen

1. Bij de premiebetaling worden administratiekosten en excassokosten in rekening gebracht.
2. Het pensioenfonds is bevoegd de kosten en de actuariële grondslagen voor de toekomst aan te passen.
3. De kosten en actuariële grondslagen zijn nader uitgewerkt in bijlage f van dit pensioenreglement.

Artikel 2.49

Bevoegdheid om nadere regels te stellen

Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot de Regeling nettopartnerpensioen.

Uitkering ineens bij overlijden

1. Na het overlijden van een uitkeringsgerechtigde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, ontvangt de partner een uitkering ineens. Deze uitkering bedraagt drie maandtermijnen van het ingegane (aanvullend) ouderdompensioen, netto-ouderdompensioen of (aanvullend) Flexpensioen dan wel twee maandtermijnen van het ingegane WGA-hiaatpensioen of WIA-excedentpensioen.
2. Als er geen partner aanspraak maakt op de uitkering ineens en er wel wezen zijn die recht hebben op wezenpensioen, dan wordt de uitkering toegekend aan de wezen gezamenlijk.
3. Als er geen partner of wees is die aanspraak maakt op de uitkering ineens, dan kan deze uitkering worden uitbetaald aan de natuurlijke persoon die kosten heeft gemaakt in verband met het overlijden.
4. Het pensioenfonds kent de uitkering ineens toe nadat deze door de rechthebbende schriftelijk is aangevraagd. De rechthebbende is verplicht die stukken bij te voegen waar het pensioenfonds om heeft gevraagd.

Hoofdstuk 3 Leidraad voor indexeren en verlagen

Artikel 3.1

Voorwaardelijke indexering

1. Het pensioenfonds heeft de ambitie om de opgebouwde pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen te indexeren op basis van de algemene ontwikkeling van de salarissen in de collectieve arbeidsovereenkomsten die gelden voor de aangesloten werkgevers in een bepaald kalenderjaar. Indexering is voorwaardelijk; er is geen recht op indexering.
2. Het pensioenfonds besluit elk jaar of, en zo ja in hoeverre, kan worden geïndexeerd gelet op de financiële situatie en de te verwachten ontwikkeling daarvan. Het pensioenfonds baseert zich hierbij op de beleidsdekkingsgraad op de laatste dag van het derde kwartaal voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de indexering plaatsvindt.
3. Het pensioenfonds kan uitsluitend indexeren als:
  - de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 110%,
  - de verleende mate van indexering naar verwachting ook in de toekomst mogelijk blijft, en
  - de indexering in overeenstemming is met het herstelplan als dat van toepassing is.
4. Het pensioenfonds indexeert de pensioenaanspraken en pensioenrechten zoals deze zijn vastgesteld tot en met 31 december van het kalenderjaar als bedoeld in lid 1 en wel per 1 januari van het kalenderjaar volgend op dat kalenderjaar.
5. Voor de indexeringsambitie is geen bestemmingsreserve gevormd. De indexering wordt gedeeltelijk gefinancierd uit premie en gedeeltelijk uit rendement.
6. Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot indexering.

Artikel 3.2

Afwijkende indexering voor de Regeling vrijwillige aanvullende pensioenmodules

1. Pensioenaanspraken op basis van de Regeling aanvullend ouderdomspensioen komen niet eerder voor indexering in aanmerking dan nadat de waarde van de units is gebruikt voor de inkoop van een aanspraak op aanvullend ouderdomspensioen of aanvullend partnerpensioen. Hetzelfde geldt zolang er sprake is van een pensioenkapitaal in de Regeling netto-ouderdomspensioen.
2. Voor aanvullend ouderdomspensioen en aanvullend partnerpensioen geldt een afwijkend indexeringspercentage in een jaar waarin het recht is ontstaan op een datum na 1 januari van dat kalenderjaar. In dat geval wordt het indexeringspercentage verlaagd door het te vermenigvuldigen met de verhouding tussen het aantal hele kalendermaanden gelegen tussen het moment van het ontstaan van het recht op aanvullend ouderdomspensioen en aanvullend partnerpensioen en 31 december van dat jaar, en twaalf maanden.
3. Als de ontwikkeling van de levensverwachting binnen de groep deelnemers aan de Regeling netto-ouderdomspensioen afwijkt van die van deelnemers in de collectieve basisregeling, dan wordt de indexering van het ingegane netto-ouderdomspensioen daarvoor gecorrigeerd.
4. Als de ontwikkeling van de levensverwachting binnen de groep partners van deelnemers aan de Regeling nettopartnerpensioen afwijkt van die van deelnemers aan de collectieve basisregeling, dan wordt de indexering van het ingegane nettopartnerpensioen daarvoor gecorrigeerd. Dit is van overeenkomstige toepassing op de groep partners van deelnemers aan de Regeling netto-ouderdomspensioen als daar een nettopartnerpensioen uit voortvloeit.

Artikel 3.3

Verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten

1. Het pensioenfonds kan verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verlagen als:
  - het pensioenfonds gezien de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 131 Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of de bij of krachtens artikel 132 gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen,

- het pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan artikel 131 of 132 Pensioenwet zonder dat de belangen van (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad, en
  - alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan, bedoeld in artikel 138 of 139 Pensioenwet.
2. Als een verlaging van verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 140 Pensioenwet noodzakelijk is, dan worden uitsluitend de tot en met 31 december van het kalenderjaar voorafgaand aan het moment van de verlaging opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten verlaagd. Het pensioenfonds kan deze vastgestelde verlaging evenredig spreiden in de tijd.
  3. Als er sprake is van een verlaging, dan worden het (aanvullend) ouderdomspensioen, (aanvullend) partnerpensioen, (aanvullend) Flexpensioen, nettopensioen, Anw-compensatiepensioen, wezenpensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen en de compensatie Flexpensioen met hetzelfde percentage verlaagd.
  4. Een nog niet ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen of compensatie Flexpensioen wordt vanaf het moment van ingang met hetzelfde percentage verlaagd.
  5. De verworven pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden worden met hetzelfde percentage verlaagd.
  6. Het pensioenfonds informeert de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers schriftelijk over het besluit tot verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
  7. De verlaging kan niet eerder worden gerealiseerd dan een maand nadat de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden, werkgevers en de toezichthouder hierover zijn geïnformeerd.

Artikel 3.4

Compenseren van gemiste indexering of verlaging

1. Het pensioenfonds kan besluiten gemiste indexering of verlaging geheel of gedeeltelijk te compenseren met een incidentele indexering.
2. Het pensioenfonds kan een incidentele indexering uitsluitend verlenen als:
  - dat geen gevolgen heeft voor de indexering in de toekomst als bedoeld in artikel 3.1,
  - de beleidsdekkingsgraad het niveau van het vereist eigen vermogen, bedoeld in artikel 132 Pensioenwet behoudt, en
  - het in enig jaar ten hoogste een vijfde van het vermogen dat voor deze indexering beschikbaar is, aanwendt.
3. Het pensioenfonds maakt bij een incidentele indexering geen onderscheid tussen een gemiste indexering of een verlaging.
4. Een incidentele indexering is voor iedere (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde per pensioensoort een gelijk deel van de gemiste indexering en/of verlaging.
5. Een besluit tot incidentele indexering heeft geen terugwerkende kracht en leidt niet tot een nabetaling.

Hoofdstuk 4 Keuzemogelijkheden

Artikel 4.1

Ruil ouderdomspensioen voor partnerpensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft de keuze ouderdomspensioen te ruilen voor partnerpensioen. Deze keuzemogelijkheid bestaat op het moment dat:
  - a. de deelneming eindigt;
  - b. het ouderdomspensioen of Flexpensioen geheel of gedeeltelijk ingaat waarbij ook de deelneming geheel eindigt, maar uiterlijk op de pensioenleeftijd van de (gewezen) deelnemer.
2. Als de (gewezen) deelnemer met een partner niet binnen de door het pensioenfonds gestelde termijn reageert op de keuzemogelijkheid genoemd in lid 1 onderdeel b, dan ruilt het pensioenfonds ouderdomspensioen voor partnerpensioen.
3. De deelnemer aan Regeling A verzekert door de ruil maximaal het gedeelte van het partnerpensioen en Anw-compensatiepensioen dat over de verstreken deelnemingsperiode, die ligt voor de ruil, in risicodekking was verzekerd.

De deelnemer aan Regeling B verzekert door de ruil altijd het gehele partnerpensioen dat over de verstreken deelnemingsperiode, die ligt voor de ruil, in risicodekking was verzekerd.
4. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor ruil, dan geldt dit voor zowel het ouderdomspensioen als voor het aanvullend ouderdomspensioen.
5. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor ruil van (aanvullend) ouderdomspensioen voor (aanvullend) partnerpensioen, dan wordt zijn (aanvullend) ouderdomspensioen verlaagd.
6. De ruil vindt plaats op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld. De factoren zijn opgenomen in bijlage b bij dit pensioenreglement.
7. Een gemaakte keuze voor ruilen of niet-ruilen is onherroepelijk.
8. Het pensioenfonds kan aan de ruil nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 4.2

Ruil partnerpensioen voor ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer aan Regeling A heeft het recht het partnerpensioen dat is opgebouwd vanaf 1 januari 2006, geheel of gedeeltelijk te ruilen voor ouderdomspensioen. De ruil vindt plaats bij het geheel of gedeeltelijk ingaan van het ouderdomspensioen of Flexpensioen waarbij ook de deelneming eindigt, maar uiterlijk op de pensioenleeftijd van de (gewezen) deelnemer.
2. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor ruil van opgebouwd partnerpensioen voor ouderdomspensioen, dan wordt zijn ouderdomspensioen verhoogd.
3. De ruil vindt plaats op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld. De factoren zijn opgenomen in bijlage b bij dit pensioenreglement.
4. Bij ruil van partnerpensioen is schriftelijke instemming van de partner vereist.
5. Ruil van bijzonder partnerpensioen is niet mogelijk.
6. Een gemaakte keuze voor ruilen of niet-ruilen is onherroepelijk.
7. Het pensioenfonds kan aan de ruil nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 4.3

Variëren in hoogte van het ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan op de ingangsdatum van het ouderdomspensioen kiezen om het ouderdomspensioen eenmalig in hoogte te laten variëren.
2. De (gewezen) deelnemer kan kiezen voor een hoog ouderdomspensioen gevolgd door een laag ouderdomspensioen of voor een laag ouderdomspensioen gevolgd door een hoog ouderdomspensioen.
3. De keuze betreft het resterende ouderdomspensioen na de ruil van ouderdomspensioen voor partnerpensioen.
4. De (gewezen) deelnemer bepaalt op het keuzemoment:
  - de periode van variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen in maanden,
  - en de leeftijd, gelegen na zijn pensioenleeftijd waarop het hoge en het lage ouderdomspensioen in elkaar overgaan.

5. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor een hoog ouderdomspensioen gevolgd door een laag ouderdomspensioen, dan gaat het lage ouderdomspensioen uiterlijk in op de eerste dag van de maand die tien jaar na zijn pensioenleeftijd ligt.
6. Als de (gewezen) deelnemer een deel van het ouderdomspensioen heeft laten ingaan en daarna het resterende ouderdomspensioen geheel of gedeeltelijk laat ingaan, dan kan de (gewezen) deelnemer ook het resterende ouderdomspensioen eenmalig in hoogte laten variëren. De leeftijd waarop het resterende hoge en lage ouderdomspensioen in elkaar overgaan, is dan gelijk aan de leeftijd die door de (gewezen) deelnemer eerder is gekozen.
7. Als de deelnemer kiest voor variatie in hoogte, dan moet het lage ouderdomspensioen minimaal 75% bedragen van het hoge ouderdomspensioen. Het pensioenfonds stelt vast binnen welke bedragen de deelnemer het hoge en lage ouderdomspensioen kan kiezen. De vaststelling vindt plaats op grond van:
  - de periode van variatie die door de deelnemer is gekozen, en
  - de verhouding 100:75.
 De (gewezen) deelnemer bepaalt vervolgens de omvang van het lage en het hoge ouderdomspensioen.

Artikel 4.4

Vervroeging van ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan het ouderdomspensioen al dan niet gedeeltelijk vervroegd laten ingaan voor zover er geen sprake is van arbeidsongeschiktheid.
2. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor vervroeging, dan geldt dit zowel voor ouderdomspensioen als voor aanvullend ouderdomspensioen.
3. Het ouderdomspensioen gaat niet eerder in dan op de eerste dag van de maand die vijf jaar voor de pensioenleeftijd van de (gewezen) deelnemer ligt. In afwijking van de vorige volzin, gaat voor de (gewezen) deelnemer geboren voor 1 januari 1965 het ouderdomspensioen niet eerder in dan op de eerste dag van de maand waarin hij 55 jaar wordt.
4. Voor vervroeging gelden, naast de fiscale grenzen als bedoeld in artikel 2.10, de algemene voorwaarden dat:
  - er geen aanspraak of recht bestaat op Flexpensioen, en
  - het deel van het ouderdomspensioen dat de deelnemer wil vervroegen maximaal 50% bedraagt van het tot dan opgebouwde ouderdomspensioen.
5. Voor vervroeging naar een leeftijd meer dan vijf jaar voor de pensioenleeftijd gelden aanvullend op het vorige lid de voorwaarden dat:
  - de (gewezen) deelnemer voor het overeenkomstige gedeelte van het ouderdomspensioen dat hij vervroegt, zijn werkzaamheden beëindigt om een andere reden dan arbeidsongeschiktheid, en
  - dit niet leidt tot een inkomen dat meer bedraagt dan 100% van het pensioengevend salaris zoals dat gold voor de (gedeeltelijke) beëindiging van de arbeidsovereenkomst.
6. Het ouderdomspensioen wordt vervroegd op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld.
7. Het pensioenfonds kan aan vervroeging nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 4.5

Uitstel van ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan de ingang van het ouderdomspensioen geheel of gedeeltelijk uitstellen.
2. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor uitstel, dan geldt dit voor zowel ouderdomspensioen als voor aanvullend ouderdomspensioen.
3. Voor uitstel gelden de voorwaarden dat:
  - de werkzaamheden voor het overeenkomstige deel dat het ouderdomspensioen wordt uitgesteld, voortduren, en
  - het totale ouderdomspensioen niet uitgaat boven het fiscaal maximale ouderdomspensioen.
4. De (gewezen) deelnemer geeft aan het pensioenfonds direct iedere wijziging door van de mate waarin hij werkt. Voorzover de werkzaamheden worden beëindigd, gaat het ouderdomspensioen in.

5. Het ouderdomspensioen gaat niet later in dan vijf jaar na de pensioenleeftijd van de (gewezen) deelnemer.
6. De (gewezen) deelnemer kan bij uitstel het ouderdomspensioen eenmalig in hoogte laten variëren.
7. Het ouderdomspensioen wordt uitgesteld op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld.
8. Het pensioenfonds kan aan uitstel nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 4.6

Keuzemogelijkheden netto-ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer aan de Regeling netto-ouderdomspensioen kan de ingang van het netto-ouderdomspensioen geheel of gedeeltelijk vervroegen, voor zover er geen sprake is van arbeidsongeschiktheid. Het bepaalde in de leden 3 en 5 van artikel 4.4 is van overeenkomstige toepassing.
2. De (gewezen) deelnemer aan de Regeling netto-ouderdomspensioen kan de ingang van het netto-ouderdomspensioen geheel of gedeeltelijk uitstellen. Het bepaalde in de leden 3 tot en met 6 van artikel 4.5 is van overeenkomstige toepassing.
3. Vervroeging of uitstel van het netto-ouderdomspensioen is niet van invloed op de hoogte van het eventueel al vastgestelde uit de Regeling netto-ouderdomspensioen voortvloeiende nettopartnerpensioen.

4. De (gewezen) deelnemer aan de Regeling netto-ouderdomspensioen kan het netto-ouderdomspensioen dat resteert na een eventuele ruil van netto-ouderdomspensioen in nettopartnerpensioen eenmalig in hoogte laten variëren.

De keuze bestaat uit gedurende een periode van vijf of tien jaar een hoog netto-ouderdomspensioen gevolgd door een laag netto-ouderdomspensioen of andersom. Het bepaalde in artikel 4.3 lid 7 is van overeenkomstige toepassing.

5. Bij omzetting van het pensioenkapitaal in een aanspraak op nettopensioen en/of een netto-pensioenrecht bij het pensioenfonds, kan de (gewezen) deelnemer aan de Regeling netto-ouderdomspensioen kiezen voor:

- een levenslang netto-ouderdomspensioen, of
- een levenslang (lager) netto-ouderdomspensioen in combinatie met een nettopartnerpensioen van 70% van het verlaagde netto-ouderdomspensioen.

Bij ruil wordt de aanspraak op nettopensioen en/of het nettopensioenrecht berekend op de pensioenrekenleeftijd.

6. Als de (gewezen) deelnemer geen keuze maakt binnen de gestelde termijn, dan wordt er, als bij het pensioenfonds een partner bekend is, bij ingang van het netto-ouderdomspensioen maar uiterlijk op de pensioenleeftijd een levenslang netto-ouderdomspensioen in combinatie met een nettopartnerpensioen van 70% van het netto-ouderdomspensioen aangekocht.
7. Bij ingang van het netto-ouderdomspensioen dan wel uiterlijk op de pensioenleeftijd kan de (gewezen) deelnemer aan de Regeling netto-ouderdomspensioen:
  - de aangekochte aanspraken op nettopartnerpensioen ruilen naar aanspraken op netto-ouderdomspensioen; hiervoor is instemming van de partner vereist;
  - de eerder aangekochte aanspraken op netto-ouderdomspensioen ruilen voor een (lager) netto-ouderdomspensioen in combinatie met een nettopartnerpensioen van 70% van het verlaagde netto-ouderdomspensioen.
8. De (gewezen) deelnemer kan een bij pensioeningang reeds aangekocht nettopensioenrecht niet meer ruilen.
9. Het netto-ouderdomspensioen wordt vervroegd, uitgesteld en geruild op basis van factoren die het pensioenfonds vaststelt.

Artikel 4.7

Vervallen

Artikel 4.8

Medische keuring

Als een deelnemer gebruik wil maken van een geboden mogelijkheid een eerder gemaakte keuze te wijzigen, kan die keuzewijziging afhankelijk worden gesteld van een medische keuring.

Hoofdstuk 5 Einde deelneming en voortzetting van de deelneming

Paragraaf 1

Premievrije aanspraak, waardeoverdracht en afkoop

Artikel 5.1

Premievrije pensioenaanspraak

1. De gewezen deelnemer heeft bij beëindiging van de deelneming, anders dan door overlijden of pensionering, recht op een premievrije pensioenaanspraak op:
  - ouderdomspensioen en aanvullend ouderdomspensioen,
  - partnerpensioen, en
  - wezenpensioen.

De gewezen deelnemer die ouderdomspensioen heeft geruild voor partnerpensioen, heeft recht op een premievrije pensioenaanspraak op het partnerpensioen, aanvullend partnerpensioen en Anw-compensatiepensioen dat door de ruil is ontstaan.

De gewezen deelnemer die partnerpensioen heeft geruild voor ouderdomspensioen heeft geen recht op een premievrije pensioenaanspraak op partnerpensioen.

2. De hoogte van de premievrije pensioenaanspraak is gelijk aan het pensioen dat voor de deelnemer is opgebouwd op de datum waarop de deelneming is geëindigd.

Artikel 5.2

Uitgaande individuele en collectieve waardeoverdracht

1. De gewezen deelnemer kan de waarde van zijn premievrije aanspraken en, in de situatie van collectieve waardeoverdracht, de waarde van zijn pensioenrechten overdragen naar een andere pensioenuitvoerder onder de voorwaarden die zijn gesteld bij of krachtens de Pensioenwet en/of in de door het pensioenfonds hierover gesloten overeenkomst. Bij een uitgaande waardeoverdracht van nettopensioen wordt het pensioenkapitaal overgedragen. Uitgaande waardeoverdracht van nettopensioen is alleen mogelijk onder de voorwaarde dat de andere pensioenuitvoerder eveneens een nettopensioenregeling heeft.
2. De overdrachtswaarde wordt vastgesteld op grond van de regels die daartoe bij of krachtens de Pensioenwet zijn gesteld en/of bij overeenkomst met het pensioenfonds. Als waardeoverdracht plaatsvindt na drie maanden na beëindiging van de deelneming, dan wordt de overdrachtswaarde van het netto-ouderdomspensioen vastgesteld op basis van de omgezette aanspraken als bedoeld in artikel 2.41 lid 2.
3. Bij uitgaande waardeoverdracht wordt de overdrachtswaarde van alle over te dragen pensioenaanspraken en/of pensioenrechten vastgesteld op basis van seksneutraliteit en collectieve actuariële gelijkwaardigheid.
4. Een waardeoverdracht wordt opgeschort zolang dit wegens de financiële positie van het pensioenfonds en/of van de andere betrokken pensioenuitvoerder, niet is toegestaan. Bij een collectieve waardeoverdracht kan hier met instemming van de toezichhouder van worden afgeweken.

Artikel 5.3

Afkoop kleine pensioenen en pensioenaanspraken

1. Het pensioenfonds koopt een pensioenaanspraak alleen af op de ingangsdatum als de uitkering op die datum lager is dan € 465,94 en de pensioengerechtigde daarmee instemt.
Bij vervroeging van ouderdomspensioen of Flexpensioen wordt gekeken naar de hoogte van de uitkering op de pensioenleeftijd van de pensioengerechtigde; in dat geval wordt afgekocht op de vervroegde ingangsdatum maar niet eerder dan twee jaar na de datum waarop de deelneming is geëindigd.
2. Onder pensioen en pensioenaanspraak zijn ook het aanvullend pensioen, het nettopensioen, de aanvullende pensioenaanspraak en de aanspraak op nettopensioen begrepen. Bij nettopensioen vindt in dat geval een brutoering plaats.

3. Als het ouderdomspensioen of de aanspraak op ouderdomspensioen wordt afgekocht dan wordt daarmee ook de pensioenaanspraak op (aanvullend) partnerpensioen en wezenpensioen afgekocht.
4. De afkoopsom wordt vastgesteld op basis van factoren die het pensioenfonds voor een bepaalde periode heeft vastgesteld. De hoogte en de geldigheidsduur van die factoren zijn opgenomen in bijlage b bij dit pensioenreglement.

Paragraaf 2

Vormen van voortzetting van de deelneming

Artikel 5.4

Premievrije voortzetting van de deelneming tijdens arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA

1. De deelnemer heeft recht op een premievrije voortzetting van de deelneming als hij ziek is geworden tijdens de deelneming.
De deelnemer heeft voor zover hij werkzaam is bij een aangesloten werkgever ook recht op een premievrije voortzetting van de deelneming bij een toename van de mate van arbeidsongeschiktheid. In dat geval is er recht op premievrije voortzetting voor zover de mate van arbeidsongeschiktheid hoger is dan het arbeidsongeschiktheidspercentage bij het begin van de deelneming of bij de vorige pensioenuitvoerder als dat hoger is.
2. Het bepaalde in het eerste lid is van overeenkomstige toepassing bij een vrijwillige voortzetting van de deelneming en in geval van bescherming bij verlof en werkloosheid.
3. Er is geen recht op premievrije voortzetting van de deelneming:
  - a. voor zover de deelnemer al ziek of arbeidsongeschikt was bij het begin van de deelneming;
  - b. na een uitgaande waardeoverdracht.
4. Een herleving van een arbeidsongeschiktheidsuitkering binnen 4 weken na herstel wordt beschouwd als de voorgaande arbeidsongeschiktheid. Een herleving 4 weken na herstel wordt beschouwd als een nieuwe ziektedag.
5. Het arbeidsongeschiktheidspercentage als bedoeld in het eerste en zevende lid wordt vastgesteld door de verhouding tussen:
  - het ongemaximeerde WIA-maandloon verminderd met het inkomen dat de deelnemer per maand minimaal kan verdienen, en het
  - ongemaximeerde WIA-maandloon,
 te vermenigvuldigen met 100%.

De mate van voortzetting is volgens onderstaande tabel gerelateerd aan dit arbeidsongeschiktheidspercentage met dien verstande dat daarbij ook rekening wordt gehouden met de verdiensten uit arbeid als die hoger zijn dan wat hij minimaal kan verdienen.

Hierbij wordt naar rato rekening gehouden met inkomsten uit arbeid die verdiend worden anders dan als deelnemer. Bij een deelnemer die ook een WGA-hiaatpensioen heeft, wordt uitgegaan van het arbeidsongeschiktheids- en uitkeringspercentage zoals vastgesteld door het UWV.

Arbeitsongeschiktheidspercentage	Mate van voortzetting
Tot 15%:	0%
15-25%:	+20%
25-35%:	+10% (in totaal 30%)
35-45%:	+10% (in totaal 40%)
45-55%:	+10% (in totaal 50%)
55-65%:	+10% (in totaal 60%)
65-80%:	+12,5% (in totaal 72,5%)
80-100%:	+27,5% (in totaal 100%)

6. Het pensioengevend salaris voor de premievrije voortzetting is het pensioengevend salaris dat is vastgesteld voor het kalenderjaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de arbeidsongeschiktheidsuitkering is ingegaan dan wel toegenomen vermenigvuldigd met het toepasselijke percentage uit onderstaande tabel.

IVA-uitkering:	75%
WGA-loongerelateerde uitkering in eerste 2 maanden:	75%
WGA-loongerelateerde uitkering na 2 maanden:	70%
WGA-loonaanvullingsuitkering:	70%
WGA-vervolguitkering:	70%

Voor de vaststelling van de hoogte van de toeslag voor het verrichten van onregelmatige diensten wordt uitgegaan van het gemiddelde van deze toeslagen in de twee deelnemingsjaren, die voorafgaan aan de ingangsdatum van de arbeidsongeschiktheidsuitkering.

Als het salaris in de eerste twee jaar van ziekte is verlaagd, dan wordt voor de premievrije voortzetting uitgegaan van onverminderde loonbetaling. Het pensioengevend salaris wordt jaarlijks aangepast aan de loonontwikkeling in de sector in het voorgaande jaar.

7. Bij einde van het dienstverband bij een aangesloten werkgever wordt de premievrije voortzetting gemaximeerd op het laatste arbeidsongeschiktheidspercentage. Hetzelfde geldt bij einde van een vrijwillige voortzetting van de deelneming of van de bescherming bij verlof en werkloosheid.
8. De premievrije voortzetting gaat in op de dag dat de WIA-uitkering ingaat. Voor de deelnemer als bedoeld in artikel 1.3 lid 1 onder b gaat de voortzetting in op de datum waarop hij recht krijgt op een uitkering op grond van een bij het pensioenfonds aangemelde collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering, die zowel de arbeidsongeschiktheid als zodanig als de mate van arbeidsongeschiktheid vaststelt op een met de WIA vergelijkbare manier.
9. De premievrije voortzetting eindigt op de dag dat de WIA-uitkering eindigt maar uiterlijk op de dag voor de pensioenleeftijd van de deelnemer.
10. De deelnemer is verplicht om elke herziening van de WIA-uitkering onmiddellijk aan het pensioenfonds door te geven.
11. Het pensioenfonds kan dit artikel op overeenkomstige wijze toepassen op de deelnemer die niet verzekerd is op grond van de WIA.

Artikel 5.5   **Vervallen**

Artikel 5.6   **Vervallen**

Artikel 5.7   **Bescherming bij verlof en werkloosheid**

1. De deelnemer heeft recht op bescherming tegen de risico's van arbeidsongeschiktheid en overlijden, tijdens een periode:
- van verlof, waaronder wordt verstaan:
    - al dan niet gedeeltelijk onbetaald verlof van maximaal 18 maanden, zolang de dienstbetrekking voortduurt en er elders gedurende het onbetaald verlof geen pensioenopbouw plaatsvindt;
    - ouderschapsverlof, sabbatsverlof, studieverlof of levensloopverlof als bedoeld in de fiscale wet- en regelgeving; als er sprake is van levensloopverlof langer dan 18 maanden, dan is bescherming alleen mogelijk als de deelnemer een levensloopuitkering ontvangt van minimaal 70% van het minimumloon bij een volledige werktijd;
  - van ziekte, voor zover het pensioengevend salaris is verlaagd in de eerste twee jaar van ziekte of tijdens de duur van uitkering op grond van de Ziektewet;

- c. dat de deelnemer in aansluiting op de periode dat hij werknemer is dan wel tijdens een fictieve opzegtermijn na ontslag, een loongerelateerde werkloosheidsuitkering of een loongerelateerde uitkering ontvangt op grond van een collectieve arbeidsovereenkomst of een periodieke uitkering ter vervanging van gederfd of te derven loon.
2. Het recht op bescherming houdt in dat tijdens een periode van verlof of werkloosheid:
    - a. bij overlijden recht bestaat op (aanvullend) partnerpensioen, Anw-compensatiepensioen en wezenpensioen, alsof de deelneming niet geëindigd is. De bescherming vindt plaats op risicobasis;
    - b. bij arbeidsongeschiktheid recht bestaat op arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid, alsof de deelneming niet geëindigd is;
    - c. de onderbreking in de deelneming voor het bepalen van de tienjarentermijn voor Flexpensioen en de compensatie Flexpensioen, buiten beschouwing wordt gelaten.
  3. Het pensioengevend salaris tijdens de bescherming is het pensioengevend salaris, dat voor de deelnemer gold direct voorafgaand aan perioden als bedoeld in lid 1, verminderd met:
    - a. het pensioengevend salaris dat voor de deelnemer geldt op grond van een dienstbetrekking met een aangesloten werkgever;
    - b. het pensioengevend salaris dat geldt voor de premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid.

Het pensioengevend salaris wordt jaarlijks aangepast aan de loonontwikkeling in de sector in het voorgaande kalenderjaar.
  4. De periode van bescherming telt niet mee als deelnemingsjaar.
  5. De (gewezen) deelnemer heeft geen recht op bescherming als er bij einde van de deelneming al een premievrije aanspraak op partnerpensioen is verkregen door ruil van ouderdomspensioen.
  6. Aan de bescherming zijn voor de deelnemer geen kosten verbonden.

Artikel 5.8

Vrijwillige voortzetting

1. De deelnemer heeft na einde deelneming het recht de deelneming vrijwillig voort te zetten, direct in aansluiting op de periode dat hij werknemer was en uiterlijk tot zijn pensioenleeftijd:
  - a. tijdens de periode dat hij een loongerelateerde werkloosheidsuitkering ontvangt of een loongerelateerde uitkering op grond van een collectieve arbeidsovereenkomst of een periodieke uitkering ter vervanging van gederfd loon of te derven loon;
  - b. voor maximaal drie jaar na ontslag onder de voorwaarden dat:
    - de deelneming ten minste drie jaar heeft geduurd,
    - de voortzetting plaatsvindt op basis van het pensioenreglement dat geldt bij het begin van de voortzetting met inachtneming van de daarop volgende wijzigingen van dat pensioenreglement,
    - de pensioenopbouw niet samenloopt met een pensioenregeling van de deelnemer bij een eventuele nieuwe werkgever, de vorming van een oudedagsreserve als bedoeld in artikel 3:67 Wet IB of deelname aan een beroepspensioenregeling, en
    - de voortzetting niet plaatsvindt in de periode van drie jaar voorafgaand aan de pensioenleeftijd; als de deelnemer daadwerkelijk inkomen uit tegenwoordige arbeid geniet of aannemelijk maakt dat hij daartoe om medische redenen niet in staat is, dan geldt deze voorwaarde niet.
  - c. voor maximaal tien jaar na ontslag onder de voorwaarden als genoemd onder b en hij winst uit onderneming geniet volgens artikel 3.8 wet IB.

De vrijwillige voortzetting onder a is ook mogelijk tijdens een fictieve opzegtermijn na ontslag.
2. De deelnemer heeft tijdens de arbeidsovereenkomst met de werkgever tot uiterlijk zijn pensioenleeftijd het recht de deelneming vrijwillig voort te zetten:
  - a. bij een salarisdaling maximaal tien jaar voorafgaand aan zijn pensioenleeftijd die is ontstaan als gevolg van het gaan werken in een deeltijdfunctie of kleinere deeltijdfunctie die ten minste 50% bedraagt van de omvang van de vorige arbeidsovereenkomst, of het gaan werken in een lager gekwalificeerde functie en wel zolang de arbeidsovereenkomst voortduurt;

- b. zolang de deelnemer een periode van verlof geniet, waaronder wordt verstaan:
    1. al dan niet gedeeltelijk onbetaald verlof van maximaal achttien maanden, zolang de dienstbetrekking voortduurt en er elders gedurende het onbetaald verlof geen pensioenopbouw plaatsvindt;
    2. ouderschapsverlof, sabbatsverlof, studieverlof of levensloopverlof als bedoeld in de fiscale wet- en regelgeving; als er sprake is van levensloopverlof langer dan 18 maanden, dan is vrijwillige voortzetting alleen mogelijk als de deelnemer een levensloopuitkering ontvangt van minimaal 70% van het minimumloon bij een volledige werktijd;
  - c. bij een tijdelijke verlaging van het pensioengevend salaris binnen een systeem van flexibele arbeidsvoorwaarden mits hierbij is voldaan aan de fiscale voorwaarden daarvoor.
3. De deelnemer heeft tijdens perioden van ziekte en/of arbeidsongeschiktheid tot uiterlijk zijn pensioenleeftijd, het recht de deelneming vrijwillig voort te zetten:
    - a. tijdens ziekte voor het deel van de pensioenopbouw dat is gerelateerd aan de vermindering van het pensioengevend salaris als gevolg van die ziekte;
    - b. tijdens de duur van een uitkering op grond van de Ziektewet;
    - c. tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA in aanvulling op de premievrije voortzetting en wel naar rato van de mate van arbeidsongeschiktheid en tot maximaal 100% van het pensioengevend salaris;
    - d. tijdens de loongerelateerde uitkering op grond van de WGA voor het gedeelte van de restverdiencapaciteit dat de deelnemer niet benut.
  4. Het pensioengevend salaris tijdens de voortzetting van de deelneming is het pensioengevend salaris dat voor de deelnemer gold direct voorafgaand aan het intreden van een van de in de eerste drie leden genoemde omstandigheden, verminderd met:
    - a. het pensioengevend salaris dat voor de deelnemer geldt op grond van een dienstbetrekking met een aangesloten werkgever;
    - b. het pensioengevend salaris dat geldt voor de premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid.

De voortzetting van de deelneming als bedoeld in lid 1 onder c vindt vanaf het vierde jaar plaats op basis van het inkomen zoals dat bij of krachtens artikel 10a van het Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 is voorgeschreven. Het pensioengevend salaris wordt jaarlijks aangepast aan de loonontwikkeling in de sector in het voorgaande kalenderjaar.
  5. Het recht om de deelneming voort te zetten vervalt als de deelnemer niet binnen negen maanden nadat een van de in de eerste drie leden genoemde omstandigheden is ingetreden, een verzoek daartoe heeft ingediend.
  6. Het pensioenfonds kan aan vrijwillige voortzetting nadere voorwaarden verbinden.

Hoofdstuk 6 Einde partnerrelatie

Artikel 6.1

Bijzonder partnerpensioen

1. Er bestaat recht op bijzonder partnerpensioen voor de ex-partner na overlijden:
  - a. in Regeling A: van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, en
  - b. in Regeling B: van de gepensioneerde als deze, voor het einde van de partnerrelatie, heeft gekozen voor de ruil van ouderdomspensioen voor partnerpensioen.Voor de toepassing van dit artikel wordt onder gepensioneerde ook verstaan de persoon die zijn Flexpensioen heeft laten ingaan.
2. De ex-partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde in de A-regeling heeft ook recht op een premievrije pensioenaanspraak op Anw-compensatiepensioen als de deelnemer, voor het einde van de partnerrelatie, ouderdomspensioen heeft geruild voor partnerpensioen.
3. De ex-partner heeft geen recht op bijzonder partnerpensioen als:
  - a. de partnerrelatie is geëindigd nadat de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde zijn opgebouwde partnerpensioen heeft geruild voor ouderdomspensioen;
  - b. recht bestaat op bijzonder ouderdomspensioen.
4. De gemeenschappelijke huishouding moet tijdens de duur ervan door de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde bij het pensioenfonds zijn gemeld.

De gemeenschappelijke huishouding eindigt op de datum:

  - a. waarop de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en de partner in de gemeentelijke basisadministratie niet meer op één adres zijn ingeschreven;
  - b. die door de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde, zijn partner of ex-partner aan het pensioenfonds wordt gemeld;
  - c. waarop de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde of zijn partner een gemeenschappelijke huishouding is gaan voeren met een andere partner.
5. Het bijzonder partnerpensioen is gelijk aan het partnerpensioen dat is opgebouwd tot het moment dat de partnerrelatie is geëindigd. Bij de berekening van het Anw-compensatiepensioen geldt dat dit, overeenkomstig artikel 2.16 lid 4, wordt verlaagd als de ex-partner recht heeft op een Anw-uitkering.
6. Als de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, voor het einde van de partnerrelatie, zijn ouderdomspensioen heeft geruild voor partnerpensioen, dan wordt hiermee rekening gehouden bij de vaststelling van het bijzonder partnerpensioen.
7. Het bijzonder partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt.
8. Het bijzonder partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de ex-partner overlijdt.
9. Onder partnerpensioen wordt ook verstaan het aanvullend partnerpensioen.
10. De (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde en de ex-partner kunnen bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden van een geregistreerd partnerschap, notariële akte in verband met de gezamenlijke huishouding of schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding anders overeenkomen. De overeenkomst is alleen geldig als het pensioenfonds zich bereid verklaart het uit deze afwijkende overeenkomst voortvloeiende risico te dekken.
11. Een ex-partner die recht heeft op bijzonder partnerpensioen kan dit vervreemden aan een eerdere of latere partner van de overleden deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde onder de voorwaarden dat:
  - de vervreemding is overeengekomen bij notariële akte,
  - de vervreemding onherroepelijk is,
  - het pensioenfonds zich bereid verklaart het hieruit voortvloeiende afwijkende risico te dekken, en
  - het verzoek tot vervreemding binnen drie maanden na het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde bij het pensioenfonds is ingediend.Het pensioenfonds heeft het recht om aan de ex-partner die het recht op bijzonder partnerpensioen wil vervreemden, medische waarborgen te vragen.

Artikel 6.2

Verevening van pensioenrechten bij scheiding

1. Bij scheiding als bedoeld in de Wet VPS heeft de ex-partner recht op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen en Flexpensioen op grond van de bepalingen van de Wet VPS. Onder ouderdomspensioen en Flexpensioen wordt ook verstaan het aanvullend ouderdomspensioen en het aanvullend Flexpensioen.
2. De scheiding moet binnen de in de wet genoemde termijn van twee jaar bij het pensioenfonds zijn gemeld.
3. Het recht op uitbetaling aan de ex-partner gaat in gelijk met het te verevenen ouderdomspensioen of Flexpensioen van de deelnemer.
4. Het recht op uitbetaling aan de ex-partner eindigt op de laatste dag van de maand waarin:
  - a. de ex-partner, de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde overlijdt;
  - b. de ex-partner en de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde aan het pensioenfonds hebben gemeld dat zij zijn hertrouwd, een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan of zich hebben verzoend in geval van scheiding van tafel en bed.

Artikel 6.3

Bijzonder ouderdomspensioen

1. De ex-partner heeft recht op een bijzonder ouderdomspensioen als bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden van een geregistreerd partnerschap of een schriftelijke overeenkomst in verband met scheiding, op grond van de Wet VPS, is overeengekomen dat de pensioenaanspraak op bijzonder partnerpensioen, en het recht op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen en Flexpensioen, worden omgezet in een pensioenaanspraak op ouderdomspensioen voor de ex-partner. De omzetting is pas geldig als het pensioenfonds daarmee heeft ingestemd. Onder ouderdomspensioen en Flexpensioen wordt ook verstaan het aanvullend ouderdomspensioen en aanvullend Flexpensioen.
2. Het jaarlijkse bijzonder ouderdomspensioen wordt berekend op basis van de contante waarde van de pensioenaanspraak op bijzonder partnerpensioen. Hier wordt bij opgeteld de contante waarde van het deel van het ouderdomspensioen en het Flexpensioen van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde dat volgens de Wet VPS aan de ex-partner moet worden uitbetaald. De contante waarde wordt berekend volgens de factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld. Voor de berekening van het bijzonder partnerpensioen op grond van Regeling B, wordt een bedrag in aanmerking genomen gelijk aan het bedrag als bedoeld in artikel 2.19 lid 2 onder b.
3. Het bijzonder ouderdomspensioen gaat in op de AOW-gerechtigde leeftijd van de ex-partner, maar niet eerder dan op de eerste dag van de maand na de maand waarin de omzetting heeft plaatsgevonden. Het bijzonder ouderdomspensioen kan vervroegd of uitgesteld worden. De artikelen 4.4 en 4.5 zijn van overeenkomstige toepassing.
4. Het bijzonder ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de ex-partner overlijdt.

Artikel 6.4

Einde partnerrelatie en de Regeling netto-ouderdomspensioen

1. Als de partnerrelatie eindigt en er is een pensioenkapitaal in de Regeling netto-ouderdomspensioen, dan heeft de ex-partner bij scheiding als bedoeld in de Wet VPS recht op de helft van het te verevenen pensioenkapitaal. Dit is het pensioenkapitaal dat tijdens de huwelijkse periode is verworven, onder aftrek van het deel dat bestemd is voor het bijzonder nettopartnerpensioen. Het te verevenen pensioenkapitaal blijft belegd volgens het PFZW netto-ouderdomspensioenbeleggingsbeleid.
2. Met het te verevenen pensioenkapitaal als bedoeld in het vorige lid, met inbegrip van het sinds de scheiding behaalde rendement, wordt uiterlijk op de pensioenleeftijd van de deelnemer een netto-ouderdomspensioen aangekocht dat voor de helft aan de ex-partner wordt uitgekeerd.
3. Als de partnerrelatie eindigt nadat er een aanspraak op netto-ouderdomspensioen dan wel een netto-ouderdomspensioenrecht is aangekocht in de pensioenregeling van het pensioenfonds, dan heeft de ex-partner recht op uitbetaling van het deel van het netto-ouderdomspensioen zoals dat wordt vastgesteld op grond van de Wet VPS. Het bepaalde in artikel 6.2 is van overeenkomstige toepassing.

4. Als de partnerrelatie eindigt en er is een aanspraak op nettopartnerpensioen die voortvloeit uit het netto-ouderdompensioen, dan heeft de ex-partner recht op een aanspraak op bijzonder nettopartnerpensioen. Het bepaalde in de leden 7, 8, 10 en 11 van artikel 6.1 is hier op van overeenkomstige toepassing.
5. Als de partnerrelatie eindigt, heeft de ex-partner recht op een bijzonder netto-ouderdompensioen als bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden van een geregistreerd partnerschap of een schriftelijke overeenkomst in verband met scheiding, op grond van de Wet VPS is overeengekomen dat de aanspraak op bijzonder nettopartnerpensioen en het recht op uitbetaling van een deel van het netto-ouderdompensioen worden omgezet in een aanspraak op netto-ouderdompensioen voor de ex-partner. De omzetting is pas geldig als het pensioenfonds daarmee heeft ingestemd. Het bijzonder netto-ouderdompensioen gaat in op de pensioenleeftijd van de ex-partner en eindigt op de laatste dag van de maand waarin de ex-partner overlijdt.
6. De ex-partner heeft het recht om het pensioenkapitaal aan te wenden voor een bijzonder netto-ouderdompensioen bij een pensioenverzekeraar.

Hoofdstuk 7 Premie

Artikel 7.1

Premie voor de verplichte pensioenregeling

1. Het pensioenfonds stelt de jaarlijkse premie vast op grond van het premiebeleid zoals geformuleerd in de ABTN.
2. De jaarlijkse premie voor de Regeling A bedraagt een percentage van het pensioengevend salaris minus de franchise als genoemd in artikel 1.11 lid 1, nadat de franchise is vermenigvuldigd met de deeltijdfactor. Deze premie is met ingang van 1 januari 2016 gemaximeerd op de premie die hoort bij een pensioengevend salaris van ten hoogste € 101.519 per arbeidsovereenkomst zoals dat geldt of zou gelden bij een volledige werktijd.
Hierbij geldt dat als de deeltijdfactor groter is dan 1, de pensioenpremie niet meer kan bedragen dan de premie die behoort bij een arbeidsovereenkomst met een deeltijdfactor van 1 en een pensioengevend salaris van € 101.519.
De jaarlijkse premie voor de regeling arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt een percentage van het pensioengevend salaris minus de franchise als genoemd in artikel 1.11 lid 2.
3. Als het pensioenfonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten verlaagt als bedoeld in artikel 3.3, dan geldt er een extra premieopslag van 2,5%. Deze premieopslag vervalt als de pensioenaanspraken en pensioenrechten als gevolg van reguliere dan wel incidentele indexering weer op het niveau zijn van voor de verlaging.
4. De aangesloten werkgever betaalt de premie aan het pensioenfonds. De aangesloten werkgever kan de premie geheel of gedeeltelijk verhalen op het salaris van de deelnemer op grond van de afspraken die hierover gelden tussen werkgever en deelnemer.
5. De premie is verschuldigd van het begin van de deelneming tot en met de dag waarop de deelneming eindigt.
6. Er is geen premie verschuldigd over de periode dat de deelnemer recht heeft op een premievrije voortzetting.
7. De wijze van premiebetaling is geregeld in het uitvoeringsreglement.

Artikel 7.2

Premie voor de vrijwillige voortzetting

1. De premie voor vrijwillige voortzetting van de deelneming is gelijk aan de premie voor de verplichte pensioenregeling zoals die is geregeld in artikel 7.1.
2. Als de deelnemer de deelneming vrijwillig voortzet en tegelijkertijd recht heeft op bescherming bij verlof en werkloosheid, krijgt hij een korting op de premie. De hoogte van de korting wordt door het pensioenfonds vastgesteld.

Artikel 7.3

Premie voor de Regeling netto-ouderdomspensioen

1. De premie bedraagt minimaal € 50 per maand en maximaal de fiscaal toegestane premie. De premie is mede afhankelijk van de leeftijd van de deelnemer op 31 december van het jaar voorafgaande aan het jaar waarin de premie wordt betaald. De vaststelling van de fiscale premieruimte is opgenomen in bijlage f.
2. De premie wordt door de werkgever ingehouden op het nettoloon en afgedragen aan het pensioenfonds.
3. Als in enig jaar de maximale fiscale premieruimte niet of niet volledig is benut, kan deze later alsnog benut worden. Het pensioenfonds stelt deze premieruimte vast. Bij overschrijding van de maximale fiscale premieruimte waarbij de te veel betaalde premie nog niet is belegd, wordt deze via de werkgever aan de deelnemer terugbetaald. Als de te veel betaalde premie wel is belegd, dan wordt het bedrag dat resteert na verkoop van de beleggingen en onder aftrek van kosten via de werkgever terugbetaald aan de deelnemer.

4. De premie kan, rekening houdend met het bepaalde in lid 1, na ontvangst van het schriftelijke verzoek daartoe aan het pensioenfonds verhoogd, verlaagd of stopgezet worden. De wijziging gaat op zijn vroegst in per de eerste dag van de kalendermaand volgend op het moment waarop het verzoek is ontvangen.
5. Er kan geen premie meer worden betaald:
  - in de drie kalendermaanden voorafgaand aan de maand waarin de pensioenleeftijd wordt bereikt;
  - per de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de werkgever een vrijstelling heeft verkregen voor nettopensioen als bedoeld in artikel 4a van het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000.
6. Na beëindiging van de premiebetaling blijft het pensioenkapitaal belegd volgens het PFZW netto-ouderdompensioenbeleggingsbeleid zolang er geen omzetting heeft plaatsgevonden van het pensioenkapitaal.

Artikel 7.4

Premie voor de Regeling nettopartnerpensioen

1. Het pensioenfonds stelt de jaarlijkse leeftijdsafhankelijke premie vast, rekening houdend met het bepaalde in artikel 5.17b van de Wet IB. De premie wordt door de werkgever ingehouden op het nettoloon en afgedragen aan het pensioenfonds.
2. De deelnemer is premie verschuldigd aan het begin van de verzekerde periode. Als de premie niet, niet tijdig of niet volledig is voldaan, is er geen recht op nettopartnerpensioen.
3. Er is bij arbeidsongeschiktheid geen recht op premievrije voortzetting van deelname aan de Regeling nettopartnerpensioen.
4. Bij beëindiging van de deelname aan de Regeling nettopartnerpensioen voor het einde van de verzekerde periode wordt de premie naar rato terugbetaald. Over de terugbetaalde premie wordt geen rente vergoed.
5. Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot de premie en de premieheffing.

Hoofdstuk 8 Aansluiting en vrijstelling

Artikel 8.1

Aanmelding en afmelding

De aanmelding en afmelding van werknemers door de aangesloten werkgever is geregeld in het uitvoeringsreglement.

Artikel 8.2

Gegevensverstrekking

1. De (gewezen) deelnemer en de gepensioneerde verstrekken aan het pensioenfonds alle gegevens, die nodig zijn voor de juiste uitvoering van het pensioenreglement.
2. De gegevensverstrekking door de aangesloten werkgever aan het pensioenfonds is geregeld in het uitvoeringsreglement.

Artikel 8.3

Contractuele regelingen

1. Het pensioenfonds kan op verzoek van een aangesloten werkgever:
  - a. voor een of meer deelnemers die zijn verbonden aan die aangesloten werkgever, de rechten op pensioen volgens het pensioenreglement verhogen binnen de grenzen van de Wet LB;
  - b. voor een of meer werknemers, verbonden aan die aangesloten werkgever, die niet tot deelneming verplicht zijn, rechten verlenen volgens de bepalingen van dit pensioenreglement.
2. Het pensioenfonds kan, op verzoek van een werkgever die niet verplicht is aangesloten, voor alle werknemers of bepaalde groepen van werknemers die zijn verbonden aan die werkgever:
  - a. rechten verlenen op grond van het pensioenreglement; dit geldt niet voor de als werkgever optredende natuurlijke persoon als bedoeld in artikel 2 onder c van de statuten;
  - b. in overgangssituaties tijdelijke afspraken maken die afwijken van de algemene collectieve pensioenregeling; deze zijn opgenomen in bijlagen d en e bij dit pensioenreglement.
3. Het pensioenfonds stelt de koopsom of de premie vast en bepaalt de overige voorwaarden voor het verlenen van deze rechten.

Artikel 8.4

Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

1. De persoon die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering kan op zijn verzoek door het pensioenfonds worden vrijgesteld van de verplichting tot deelneming in het pensioenfonds. De vrijstelling van de gemoedsbezwaarde vindt plaats op grond van bijlage c bij dit pensioenreglement.
2. Het pensioenfonds trekt de vrijstelling in:
  - a. op verzoek van de persoon aan wie de vrijstelling is verleend;
  - b. als naar het oordeel van het pensioenfonds de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend niet langer bestaan.
3. Het pensioenfonds kan een vrijstelling intrekken als de bij de vrijstelling behorende voorwaarden niet of niet voldoende worden nageleefd.

Hoofdstuk 9 Informatieverplichtingen

Artikel 9.1

Informatieverstreking over de pensioenregeling

1. Het pensioenfonds zorgt ervoor dat de (gewezen) deelnemer, ex-partner, pensioengerechtigde en overige belanghebbenden via de website kennis kunnen nemen van:
  - informatie over de pensioenregeling in de eerste twee lagen van de Pensioen 1-2-3,
  - de statuten, het pensioenreglement en het uitvoeringsreglement,
  - de ABTN, en
  - het bestuursverslag inclusief de jaarrekening en informatie over de uitvoeringskosten. Onder uitvoeringskosten worden begrepen de administratieve uitvoeringskosten, de transactiekosten en de kosten van vermogensbeheer.
2. Het pensioenfonds verstrekt deze informatie op verzoek elektronisch dan wel schriftelijk.

Artikel 9.2

Informatieverstreking op verzoek

1. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer, de ex-partner en de pensioengerechtigde op verzoek:
  - a. een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken;
  - b. een indicatie van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken;
  - c. voor hen relevante informatie over beleggingen;
  - d. informatie die voor hem specifiek van belang is;
  - e. informatie over een aanwijzing door de toezichthouder of de aanstelling van een bewindvoerder als dat van toepassing is.
2. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer op verzoek informatie over de consequenties van een ruil van pensioensoorten als bedoeld in hoofdstuk 4 van het pensioenreglement.
3. Het pensioenfonds verstrekt op verzoek van de (gewezen) deelnemer binnen drie maanden een opgave van de geadmistreerde deelnemingsjaren en alle schriftelijke stukken waarin wordt aangetoond dat de perioden, voorafgaand aan een waardeoverdracht van voor 1 januari 2005, kunnen worden aangemerkt als deelnemingsjaren.

Artikel 9.3

Informatieverstreking aan de deelnemer

1. Het pensioenfonds informeert de deelnemer binnen drie maanden na het begin van de deelneming over de:
  - kenmerken en de uitvoering van de pensioenregeling, en
  - persoonlijke omstandigheden die actie kunnen vergen van de deelnemer.

Het pensioenfonds verstrekt deze informatie in de vorm van laag 1 van de Pensioen1-2-3. In deze Pensioen1-2-3 wijst het pensioenfonds de deelnemer ook op de website en de mogelijkheid het pensioenregister te raadplegen.
2. Het pensioenfonds is niet verplicht om de in lid 1 bedoelde informatie aan de deelnemer te verstrekken, als de deelnemer binnen zes maanden na het einde van de deelneming opnieuw als deelnemer wordt aangemeld. In dat geval volstaat de schriftelijke mededeling van de aanmelding aan de deelnemer en het toezenden van informatie over tussentijdse wijzigingen.
3. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer jaarlijks voor 1 oktober een uniform pensioenoverzicht met daarin:
  - een opgave van de verworven pensioenaanspraken,
  - een opgave van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken,
  - een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken als bedoeld in artikel 3.127 Wet IB, en
  - informatie over indexering en verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
4. Het pensioenfonds informeert de deelnemer binnen drie maanden over de wijzigingen in het pensioenreglement en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen.

Artikel 9.4 Informatieverstrekking aan een deelnemer in een vrijwillige aanvullende pensioenmodule

1. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer voorafgaand aan de deelneming in een vrijwillige aanvullende pensioenmodule informatie over:
  - de inhoud van de aanvullende module,
  - de reglementair te bereiken pensioenaanspraken, en de
  - indexering en verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
2. Als de deelnemer gebruik maakt van de mogelijkheid om het kapitaal te splitsen als bedoeld in artikel 2.34 lid 4, dan informeert het pensioenfonds de deelnemer jaarlijks over de hoogte van het resterende kapitaal en over de levenslange uitkering die hij met dit kapitaal kan aankopen.

Artikel 9.5 Informatieverstrekking bij einde deelneming

Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer bij einde van de deelneming:

- een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken op grond van artikel 55 Pensioenwet,
- informatie over indexering en verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten,
- informatie die voor de deelnemer specifiek van belang is, en
- informatie over de omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het pensioenfonds.

Artikel 9.6 Informatieverstrekking aan de gewezen deelnemer

1. Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer één keer in de vijf jaar dan wel op verzoek een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken en informatie over indexering en verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in hoofdstuk 3.
2. Bij een wijziging van het indexeringsbeleid informeert het pensioenfonds de gewezen deelnemer daarover binnen drie maanden na de wijziging.

Artikel 9.7 Informatieverstrekking aan de ex-partner

1. Het pensioenfonds verstrekt de ex-partner bij het einde van de partnerrelatie:
  - een opgave van de opgebouwde aanspraken op bijzonder partnerpensioen,
  - informatie over indexering en verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in hoofdstuk 3, en
  - informatie die voor de ex-partner specifiek van belang is.
2. Het pensioenfonds verstrekt de ex-partner één keer in de vijf jaar dan wel op verzoek een opgave van de opgebouwde aanspraak op bijzonder partnerpensioen en informatie over indexering en verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in hoofdstuk 3.
3. Bij een wijziging van het indexeringsbeleid informeert het pensioenfonds de ex-partner daarover binnen drie maanden na de wijziging.
4. Het pensioenfonds verstrekt de ex-partner die op grond van de Wet VPS jegens het pensioenfonds recht heeft op verevening, een opgave van de pensioenaanspraken die tijdens het huwelijk of geregistreerde partnerschap zijn opgebouwd. De opgave vermeldt tevens de ingangsdatum van de uitbetaling. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een kopie van de opgave aan de ex-partner.
5. Het pensioenfonds verstrekt de opgave als bedoeld in het vorige lid na ontvangst van het formulier als bedoeld in artikel 2 lid 2 Wet VPS of een kopie of uittreksel van de overeenkomst als bedoeld in artikel 4 lid 1 Wet VPS.
6. Het pensioenfonds verstrekt de ex-partner die op grond van de Wet VPS jegens het pensioenfonds een eigen aanspraak op pensioen heeft verkregen, een opgave van zijn aanspraak op bijzonder ouderdompensioen. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een kopie van de opgave aan de ex-partner en een opgave van zijn verlaagde pensioenaanspraken.

Artikel 9.8

Informatieverstrekking aan de pensioengerechtigde

1. Het pensioenfonds verstrekt de pensioengerechtigde voorafgaand aan of bij de ingang van het pensioen:
  - een opgave van zijn pensioenrechten,
  - een opgave van de opgebouwde aanspraken op partnerpensioen,
  - informatie over indexering en verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in hoofdstuk 3, en
  - informatie die voor hem specifiek van belang is bij pensioeningang.
2. Het pensioenfonds verstrekt de in de eerste drie onderdelen van het eerste lid genoemde informatie jaarlijks aan de pensioengerechtigde.
3. Bij een wijziging van het indexeringsbeleid informeert het pensioenfonds de pensioengerechtigde daarover binnen drie maanden na de wijziging.

Artikel 9.9

Informatieverstrekking bij vertrek naar een andere lidstaat

Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer en gepensioneerde die zich in een andere EU-lidstaat vestigen, ten minste dezelfde informatie als aan de (gewezen) deelnemer en gepensioneerde die in Nederland blijven.

Artikel 9.10

Wijze van informatieverstrekking

1. De informatie die het pensioenfonds verstrekt of beschikbaar stelt, is correct, duidelijk en evenwichtig. De informatie wordt tijdig verstrekt of beschikbaar gesteld.
2. Het pensioenfonds verstrekt de informatie aan de (gewezen) deelnemer, de ex-partner en de gepensioneerde schriftelijk of elektronisch.
3. Bij elektronische verstrekking van informatie informeert het pensioenfonds de (gewezen) deelnemer, de ex-partner en de gepensioneerde schriftelijk over het voornemen tot elektronische informatieverstrekking. Als daartegen bezwaar wordt gemaakt, dan verstrekt het pensioenfonds de informatie schriftelijk.

Artikel 9.11

Vervallen

Hoofdstuk 10 Slotbepalingen en overgangsregelingen

Paragraaf 1

Slotbepalingen

Artikel 10.1

Inwerkingtreding

Dit pensioenreglement met bijlagen is voor het laatst gewijzigd per 1 juli 2016.

Artikel 10.2

Hardheidsclausule

Het pensioenfonds is bevoegd een artikel uit het pensioenreglement niet toe te passen of daarvan af te wijken als toepassing, gelet op het doel of strekking van de betreffende bepaling, leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 10.3

Wijzigingsbevoegdheid

1. Het pensioenfonds is op grond van de statuten bevoegd om het pensioenreglement te wijzigen.
2. Als het pensioenfonds de pensioenrekenleeftijd wijzigt, dan worden alle aanspraken op (aanvullend) ouderdomspensioen, netto-ouderdomspensioen en bijzonder ouderdomspensioen per de wijzigingsdatum op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid herrekend naar de gewijzigde pensioenrekenleeftijd.
3. De pensioenaanspraken die tot het moment van wijziging zijn opgebouwd kunnen niet worden gewijzigd behalve:
  - a. bij waardeoverdracht als bedoeld in de artikelen 76, 78 en 83 Pensioenwet;
  - b. bij een verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in artikel 134 Pensioenwet.

Artikel 10.4

Fiscale correctiebepaling

Als op grond van artikel 19c Wet LB wordt beslist, dat onderdelen van het pensioenreglement zoals gewijzigd vanaf 1 januari 2001, leiden tot een onzuivere pensioenregeling en deze beslissing is in rechte komen vast te staan, is het pensioenfonds bevoegd de regeling met terugwerkende kracht tot de inwerkingtreding van de betreffende onderdelen zodanig aan te passen dat alsnog sprake is van een zuivere pensioenregeling.

Artikel 10.5

Geschillen

1. Onverminderd de mogelijkheid van een procedure bij de kantonrechter op grond van artikel 216 Pensioenwet kan de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde of (ex-)partner tegen een besluit van het pensioenfonds, niet zijnde een besluit van algemene strekking, beroep instellen bij de commissie van beroep. Dit beroep is geregeld in het reglement voor de commissie van beroep.
2. De gemoedsbezwaarde kan, in verband met het bepaalde in artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht, tegen een beslissing over de vrijstelling wegens gemoedsbezwaren bezwaar aantekenen bij de commissie van bezwaar van het pensioenfonds. Deze bezwaarschriftprocedure is geregeld in het reglement voor de commissie van bezwaar.

Op grond van de artikelen 7:1, 8:1 en 8:6 van de Algemene wet bestuursrecht kan de gemoedsbezwaarde tegen de beslissing op bezwaar na de bezwaarschriftprocedure beroep instellen bij de rechtbank Rotterdam.

Paragraaf 2

Overgangsregeling vervallen Flexpensioen in Regeling A

Artikel 10.6

Compensatie Flexpensioen

1. De deelnemer aan Regeling A, die voldoet aan de overige voorwaarden in dit artikel, heeft een voorwaardelijk recht op compensatie voor het vervallen van het overgangsrecht Flexpensioen als bedoeld in de artikelen 33b lid 2 en 33c van het pensioenreglement 2005.
2. De deelnemer als bedoeld in lid 1 heeft recht op de compensatie als er sprake is van een ononderbroken deelneming van 31 december 1998 tot 1 januari 2021 dan wel de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 55 jaar wordt voor laatstgenoemde datum. Artikel 1.5 lid 3 is van toepassing.
3. Er is geen recht op compensatie als de deelneming eindigt, anders dan door overlijden, voordat is voldaan aan de voorwaarden.
4. De compensatie bedraagt een verhoging van het ouderdomspensioen, partnerpensioen, de diensttijdafhankelijke Anw-compensatie en het wezenpensioen. Deze verhoging wordt berekend op basis van perioden van deelneming gelegen voor 1 januari 2006. Voor elk jaar van deelneming bedraagt de compensatie anderhalve maand extra pensioenopbouw op grond van het pensioenreglement 2006. Om de pensioengrondslag vast te stellen wordt uitgegaan van het pensioengevend salaris dat geldt voor het kalenderjaar 2005.
5. Voor een gedeelte van een jaar wordt de compensatie naar evenredigheid vastgesteld. Voor de berekening van de jaren van deelneming wordt rekening gehouden met de deeltijdfactor.
6. De voorwaardelijke aanspraak op compensatie wordt onvoorwaardelijk en, onder toepassing van het Uitvoeringsbesluit pensioenaspecten Sociaal Akkoord 2004, gefinancierd op het moment dat is voldaan aan de voorwaarden in de voorgaande leden of bij overlijden voor de datum als bedoeld in lid 2.
7. Op de datum van beëindiging van de deelneming behoudt de gewezen deelnemer zijn aanspraak op het onvoorwaardelijke deel van de compensatie.

Artikel 10.7

Flexpensioen Regeling A

1. De aanspraak op Flexpensioen van de (gewezen) deelnemer aan Regeling A bedraagt per deelnemingsjaar tussen 1 januari 1999 en 1 januari 2006 1,75% van de pensioengrondslag die voor het betreffende deelnemingsjaar is vastgesteld. Artikel 33b lid 1 zoals dat luidde in 2006 is daarbij van toepassing.
De pensioengrondslag voor het Flexpensioen is het pensioengevend salaris bij een volledige werktijd. De derde volzin van het eerste lid en de leden 4 tot en met 7 van artikel 1.12 zijn hierop van toepassing.
2. De (gewezen) deelnemer heeft geen recht op Flexpensioen voor (het deel van) de deelneming voor zover hij:
  - a. op de ingangsdatum van het Flexpensioen voor of op de Flexpensioendatum al recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering;
  - b. recht had op voortzetting van de pensioenopbouw uitsluitend als gevolg van een bijdrage van FVP;
  - c. het Flexpensioen al heeft laten ingaan.Voor toepassing van het bepaalde onder a wordt een Flexpensioen, dat ingaat na de Flexpensioendatum geacht te zijn ingegaan op de Flexpensioendatum.
3. Als een ex-partner recht heeft op een bijzonder ouderdomspensioen, dan wordt het Flexpensioen verlaagd met inachtneming van het bedrag zoals dat wordt vastgesteld op grond van artikel 6.3.
4. De tot 1 januari 2006 opgebouwde aanspraak op Flexpensioen wordt uiterlijk direct voorafgaand aan de Flexpensioendatum eenmalig in zijn geheel omgezet in ouderdomspensioen tenzij de

(gewezen) deelnemer expliciet aangeeft hier bezwaar tegen te hebben. Onder Flexpensioen wordt ook verstaan het aanvullend Flexpensioen. De hoogte van de premievrije aanspraak op aanvullend Flexpensioen is gebaseerd op de tot 1 januari 2006 betaalde premies. De omzetting vindt plaats op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld.

5. Het (aanvullend) Flexpensioen gaat in beginsel in op de Flexpensioendatum. Als er wegens arbeidsongeschiktheid geen recht bestaat op Flexpensioen, dan is de ingangsdatum van het aanvullend Flexpensioen de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 60 jaar wordt.
6. De (gewezen) deelnemer heeft de volgende keuzemogelijkheden:
  - a. gehele of gedeeltelijke vervroeging van het Flexpensioen op voorwaarde dat de (gewezen) deelnemer is geboren voor 1 januari 1965;
  - b. geheel of gedeeltelijk uitstel van het Flexpensioen

Als de (gewezen) deelnemer kiest voor vervroeging of uitstel, dan geldt dit voor zowel Flexpensioen als voor aanvullend Flexpensioen. Het pensioenfonds kan aan vervroeging en uitstel nadere voorwaarden verbinden.
7. Vervroeging van Flexpensioen is mogelijk voor het deel dat de deelnemer zijn werkzaamheden beëindigt om een andere reden dan arbeidsongeschiktheid. Het Flexpensioen gaat niet eerder in dan op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 55 jaar wordt. Bij vervroeging wordt het Flexpensioen verlaagd op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld.
8. Uitstel van Flexpensioen is mogelijk voor het deel dat de deelnemer doorwerkt waarbij een periode van verlof gelijkgesteld wordt met werken. Als er sprake is van levensloopverlof langer dan 18 maanden, dan is uitstel alleen mogelijk als de deelnemer een levensloopuitkering ontvangt van minimaal 70% van het minimumloon bij een volledige werktijd.

De (gewezen) deelnemer geeft aan het pensioenfonds direct iedere wijziging door van de mate waarin hij werkt. Voor zover de werkzaamheden worden beëindigd, gaat het Flexpensioen in. Flexpensioen gaat niet later in dan op de eerste dag van de maand voorafgaand aan de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt; als gevolg van uitstel niet opgenomen Flexpensioen wordt omgezet in ouderdomspensioen.

Het Flexpensioen wordt verhoogd op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld. Als door uitstel het maximale Flexpensioen wordt overschreden, dan wordt het meerdere omgezet in ouderdomspensioen. Omzetting van Flexpensioen in ouderdomspensioen vindt plaats op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld.
9. Het Flexpensioen eindigt op de laatste dag van de maand voor de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt of op de laatste dag van de maand waarin hij overlijdt vóór die datum.

Paragraaf 3

Overgangsregeling deelnemers met een WAO-uitkering

Artikel 10.8

Arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO en WAZ

1. De deelnemer die recht heeft op een WAO-uitkering voor ziekte ontstaan tijdens de deelneming heeft recht op arbeidsongeschiktheidspensioen wanneer hij voldoet aan een van beide of beide volgende voorwaarden:
  - a. hij heeft recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering gebaseerd op het maximale WAO-jaarloon, terwijl zijn pensioengrondslag dat maximale WAO-jaarloon overtreft;
  - b. hij heeft recht op een vervolgutkering als bedoeld in artikel 21 WAO, zoals die wet luidde op 1 augustus 1993, die hoger is dan het minimale bedrag dat ingevolge lid 5 in mindering komt.

De eerste drie leden van artikel 2.5 zijn van overeenkomstige toepassing.

Een deelnemer die inkomen heeft anders dan als deelnemer heeft ook recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen als bedoeld onder a, in de situatie dat 261 maal zijn WAO-dagloon het maximale WAO-jaarloon overtreft.
2. De deelnemer die geen recht heeft op een WAO-uitkering, maar wel op een WAZ-uitkering wordt voor de toepassing van het eerste lid geacht een WAO-uitkering te hebben, berekend op basis van zijn pensioengrondslag tot ten hoogste het maximale WAO-jaarloon en van het uitkeringspercentage op basis waarvan zijn arbeidsongeschiktheidsuitkering is berekend.

3. De pensioengrondslag voor het arbeidsongeschiktheidspensioen voor deelnemers met een WAO-uitkering is het pensioengevend salaris in het deelnemingsjaar voorafgaand aan de ingangsdatum van de uitkering. De laatste drie volzinnen van het derde lid van artikel 1.12 zijn van overeenkomstige toepassing.
4. Het jaarlijkse arbeidsongeschiktheidspensioen bedoeld in lid 1 en 2 bedraagt een percentage van de pensioengrondslag gelijk aan het uitkeringspercentage dat geldt voor de vaststelling van de WAO-uitkering, onder aftrek van de loondervingsuitkering of vervolguitering als bedoeld in artikel 21 WAO. Daarbij worden de loondervingsuitkering en vervolguitering gesteld op het bedrag dat zou gelden bij berekening ervan op basis van de pensioengrondslag tot het maximale WAO-jaarloon en voor toepassing van artikel 25 WAO.
De vermindering als bedoeld in de eerste volzin bedraagt minimaal het daar bedoelde percentage van 261 maal het bedrag als bedoeld in artikel 13 lid 2 WAO zoals dit luidde op 1 augustus 1993. Als het dagloon mede betreft inkomen dat verdiend werd anders dan als deelnemer, dan wordt de in mindering te brengen WAO-uitkering gesteld op het bedrag dat geldt bij berekening op basis van 261 maal het dagloon tot het maximale WAO-jaarloon, onder verlaging van dat bedrag evenredig aan de verhouding tussen de pensioengrondslag en 261 maal het dagloon; die verhouding wordt vastgesteld bij ingang van het arbeidsongeschiktheidspensioen. De minimale vermindering blijft dan buiten beschouwing. Het tweede lid van artikel 2.30 is van overeenkomstige toepassing.
5. Het arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in op de dag waarop de deelnemer aan de voorwaarden voldoet. Het arbeidsongeschiktheidspensioen eindigt als de deelnemer niet meer voldoet aan de voorwaarden maar uiterlijk op de dag voor het bereiken van de pensioenleeftijd.
6. Bij herziening van het uitkeringspercentage van de WAO-uitkering wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen ook gewijzigd. De deelnemer is verplicht elke herziening van het uitkeringspercentage door te geven aan het pensioenfonds.
7. De deelnemer die recht heeft op een arbeidsongeschiktheidspensioen terwijl artikel 44 WAO wordt toegepast, heeft recht op een uitkeringspercentage dat gelijk is aan het fictieve uitkeringspercentage dat geldt voor de vaststelling van de arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van dat artikel. Als een deelnemer inkomen uit arbeid heeft, ziekengeld of doorbetaling van salaris tijdens ziekte geniet, dan wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen verminderd met het bedrag waarmee de som van het arbeidsongeschiktheidspensioen, de arbeidsongeschiktheidsuitkering en bedoeld inkomen uitgaat boven de pensioengrondslag.
8. Het pensioenfonds is bevoegd dit artikel op overeenkomstige wijze toe te passen voor de deelnemer die niet verzekerd is op grond van de WAO of die al geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is bij het begin van de deelneming.

Artikel 10.9

Premievrije voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid bij WAO

1. De deelnemer heeft recht op een premievrije voortzetting van de deelneming als hij ziek is geworden tijdens de deelneming. De eerste drie leden van artikel 5.4 zijn van overeenkomstige toepassing.
2. De mate van voortzetting is volgens onderstaande tabel gerelateerd aan het arbeidsongeschiktheidspercentage.

Arbeitsongeschiktheidspercentage	Mate van voortzetting
Tot 15%:	0%
15-25%:	+20%
25-35%:	+10% (in totaal 30%)
35-45%:	+10% (in totaal 40%)
45-55%:	+10% (in totaal 50%)
55-65%:	+10% (in totaal 60%)
65-80%:	+12,5% (in totaal 72,5%)
80-100%:	+27,5% (in totaal 100%)

3. Het pensioengevend salaris tijdens de voortzetting van de deelneming is het pensioengevend salaris dat is vastgesteld voor het kalenderjaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de arbeidsongeschiktheidsuitkering is ingegaan. Bij toegenomen arbeidsongeschiktheid wordt voor de verhoging van de premievrije voortzetting uitgegaan van 70% van dat pensioengevend salaris. Als de toegenomen arbeidsongeschiktheid leidt tot een volledige arbeidsongeschiktheid, dan bedraagt dit percentage 75%. Het pensioengevend salaris wordt jaarlijks aangepast aan de loonontwikkeling in de sector in het voorgaande jaar.
4. Bij einde van het dienstverband bij een aangesloten werkgever wordt de premievrije voortzetting gemaximeerd op het laatste arbeidsongeschiktheidspercentage. Hetzelfde geldt bij einde van een vrijwillige voortzetting van de deelneming of van de bescherming bij verlof en werkloosheid.
5. De premievrije voortzetting gaat in op de dag waarop de deelnemer aan de voorwaarden voldoet en eindigt als de deelnemer niet meer voldoet aan de voorwaarden maar uiterlijk op de dag voor het bereiken van de pensioenleeftijd.
6. Bij herziening van het uitkeringspercentage van de WAO-uitkering wordt de premievrije voortzetting ook gewijzigd. De deelnemer is verplicht elke herziening van het uitkeringspercentage door te geven aan het pensioenfonds.
7. Het pensioenfonds is bevoegd dit artikel op overeenkomstige wijze toe te passen voor de deelnemer die niet verzekerd is op grond van de WAO of al geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is bij het begin van de deelneming.
8. De deelnemer die recht heeft op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid, terwijl artikel 44 WAO wordt toegepast, heeft recht op een uitkeringspercentage dat gelijk is aan het fictieve uitkeringspercentage dat geldt voor de vaststelling van de arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van het bepaalde in dat artikel.

Bijlagen

Bijlage a

Aangesloten werkgevers

De deelneming in de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn is verplicht gesteld voor de hieronder gedefinieerde werkgevers en werknemers:

A. *Werkgevers:*

- a. werkgevers in de intramurale en/of extramurale zorg
- b. werkgevers in de huisartsenzorg
- c. gezondheidscentra
- d. tandartsen
- e. werkgevers in de ambulancezorg
- f. werkgevers in de jeugdzorg
- g. werkgevers in het welzijnswerk en de maatschappelijke dienstverlening
- h. werkgevers in de kinderopvang
- i. werkgevers in de rechtsbijstand
- j. Protestantse Kerk in Nederland
- k. werkgevers in de kunstzinnige vorming
- l. werkgevers in de sport

Deze werkgevers worden als volgt nader omschreven:

a. **werkgever in de intramurale en/of extramurale zorg:**

de rechtspersoon, de maatschap, de vennootschap onder firma of de commanditaire vennootschap die zorg of hulp verleent in een of meer van de volgende vormen:

1. hulp bij het huishouden, mits in enige mate van overheidswege gefinancierd
2. persoonlijke verzorging
3. verpleging
4. begeleiding
5. medisch specialistische zorg door vrij gevestigde medisch specialisten
6. behandeling
7. verblijf
8. uitleen van verpleegartikelen
9. prenatale zorg
10. vaccinaties
11. jeugdgezondheidszorg
12. kraamzorg
13. verslavingszorg
14. preventie ter voorkoming van de noodzaak tot (meer) zorg en begeleiding, en
15. de indicatiestelling voor één of meer van de bovengenoemde vormen van zorg en voor materiële voorzieningen voor gehandicapten

uitgezonderd:

- de werkgever die als privékliniek geen van overheidswege gefinancierde zorg verleent,
  - de werkgever die actief is in de zelfstandige uitoefening van het beroep van apotheker, fysiotherapeut, verloskundige, diëtist, ergotherapeut, huidtherapeut, klinisch fysicus, logopedist, mondhygiënist, oefentherapeut Cesar / Mensendieck, optometrist, orthoptist, podotherapeut, radiodiagnostisch laborant, radiotherapeutisch laborant, tandprotheticus, chiropractor of beoefenaar van alternatieve geneeswijzen.
- Zodra een werkgever zoals hiervoor omschreven daarnaast in enige vorm actief is in medisch specialistische behandeling, valt deze werkgever wel onder de werkingssfeer van de verplichtstelling,

- de natuurlijke persoon of rechtspersoon die als zelfstandige eerstelijns vrije beroepsbeoefenaar geestelijke gezondheidszorg verleent,
- de werkgever in de huisartsenzorg als bedoeld onder b van deze verplichtstelling, het gezondheidscentrum als bedoeld onder c van deze verplichtstelling, de tandarts als bedoeld onder d van deze verplichtstelling, de werkgever in de ambulancezorg als bedoeld onder e van deze verplichtstelling en de werkgever in de jeugdzorg als bedoeld onder f van deze verplichtstelling en
- de overheidswerkgever in de zin van de Wet Privatisering ABP (Stb. 1995, 639, laatstelijk gewijzigd bij wet van 23 februari 2004, Stb. 2004, 87);

b. werkgevers in de huisartsenzorg:

natuurlijke personen en rechtspersonen die (nagenoeg) uitsluitend (een onderdeel van) huisartsenzorg leveren, in enigerlei rechtsvorm;

c. gezondheidscentrum:

de in Nederland gevestigde rechtspersoon die multidisciplinaire eerstelijns gezondheidszorg verleent, met dien verstande dat dit voor huisartsen uitsluitend van toepassing is voor zover zij in dienst zijn van een rechtspersoon die zonder winstoogmerk binnen het kader van een samenwerkingsovereenkomst tussen ten minste de disciplines huisartsgeneeskunde, maatschappelijk werk en wijkverpleging vanuit een gezamenlijke huisvesting multidisciplinaire eerstelijns hulp verleent;

d. tandarts:

de natuurlijke persoon of rechtspersoon die als tandarts of tandarts-specialist tandheelkundige zorg verleent, voor wat betreft dat deel van de werknemers dat de functie vervult van tandartsassistent of tandartsassistent-plus;

e. werkgever in de ambulancezorg:

de natuurlijke of privaatrechtelijke rechtspersoon die in Nederland het bedrijf uitoefent in het kader van het verlenen of doen verlenen van de in de Wet ambulancevervoer, (Stb. 1971, 369 d.d. 23 april 1971) geregelde ambulancezorg.

Onder ambulancezorg wordt verstaan: zorg, erop gericht een zieke of gewonde ter zake van zijn aandoening of letsel hulp te verlenen en per ambulance te vervoeren, alsmede een Centrale Post voor het Ambulancevervoer c.q. Meldkamer Ambulancezorg voorzover het personeel in dienst is van de natuurlijke of privaatrechtelijke rechtspersoon of Regionale Ambulancevoorziening.

Uitgezonderd zijn privaatrechtelijke instellingen waaraan een B3 status is toegekend op basis van de Wet Privatisering ABP (Stb. 1995, 639, laatstelijk gewijzigd bij wet van 23 februari 2004, Stb. 2004, 87);

f. werkgever in de jeugdzorg:

de rechtspersoon die nagenoeg uitsluitend de navolgende voorzieningen van jeugdzorg in stand houdt c.q. beheert:

1. alle vormen van ambulante hulpverlening en therapeutische interventies gericht op de individuele jeugdige of het gezin, waaronder:
  - opvoedcursussen
  - intensieve (ortho)pedagogische gezinsbegeleiding
  - spelbegeleiding
  - speltherapie
  - creatieve therapie
  - vaardigheidstrainingen gericht op het omgaan met specifiek probleemgedrag van jeugdigen
  - specifieke aanpak van gedragsproblemen van jeugdigen
  - individuele begeleiding en training van jeugdigen of hun ouders
  - kindertelefoons
  - jongerenadviescentra, en
  - adviesbureaus voor jeugd en gezin;

2. (deeltijd) verblijf in een accommodatie van een zorgaanbieder of verblijf bij een pleegouder ter vervanging van de gezinssituatie, in verband met psychosociale, psychische of gedragsproblemen waaraan het gezin het hoofd niet kan bieden of tijdens voogdij of voorlopige voogdij van een bureau jeugdzorg, waaronder:
  - voorzieningen voor crisisopvang
  - observatietehuizen
  - tehuizen voor opvoeding en verzorging
  - tehuizen voor buitengewone behandeling, en
  - gezinshuizen;
3. de medische kindertehuizen, waaronder worden verstaan tehuizen waarin aan jeugdigen wier lichamelijke of geestelijke gezondheid is aangetast of in ernstige mate wordt bedreigd hulp wordt geboden bestaande uit geneeskundig onderzoek en observatie en geneeskundige behandeling door artsen in samenwerking met andere deskundigen, alsmede verpleging en verzorging gedurende dag en nacht;
4. de medische kleuterdagverblijven, waaronder worden verstaan voorzieningen waarin aan jeugdigen bij wie een stoornis in de ontwikkeling is opgetreden of dreigt op te treden ten gevolge van een samenloop van lichamelijke of geestelijke en maatschappelijke factoren hulp wordt geboden, bestaande uit:
  - geneeskundig onderzoek en geneeskundige behandeling door een kinderarts in samenwerking met andere deskundigen, alsmede verzorging gedurende de dag of een gedeelte daarvan,
  - de begeleiding van het gezin waartoe het kind behoort;
5. de bureaus jeugdzorg alsmede voorzieningen voor observatiediagnostiek ten behoeve van het stellen van een indicatie voor jeugdzorg;
6. de particuliere justitiële jeugdinrichtingen zoals bedoeld in artikel 1 onder C van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (Stb 2000, 481);

g. werkgever in het welzijnswerk en de maatschappelijke dienstverlening:

de rechtspersoon die de inkomsten geheel of ten dele direct of indirect ontvangt uit zorgverzekeringen of van de overheid en die, al dan niet met winstoogmerk, voor meer dan 50% van de inkomsten maatschappelijke zorg of hulp verleent in een van de volgende vormen:

1. sociaal-cultureel werk:
  - sociaal-culturele, educatieve, vormende en/of recreatieve activiteiten, die algemeen toegankelijk zijn en bevorderlijk kunnen zijn voor de maatschappelijke participatie en/of ontplooiing van individuen en/of groepen,
  - activerende, ondersteunende en/of belangenbehartigende activiteiten gericht op bevordering van de leefbaarheid en het welzijn van (groepen van) burgers in hun woon- en leefomgeving en/of op de participatie aan en emancipatie in de samenleving van (groepen van) burgers,
  - vrijwilligerscentrales die als doel hebben het stimuleren, ondersteunen en/of bemiddelen ten behoeve van vrijwilligerswerk,
  - (ondersteuning van) jeugd- en jongerenwerk,
  - activiteiten gericht op bevordering van de maatschappelijke participatie van jongeren en het voorkomen van maatschappelijke uitval van jongeren;
2. peuterspeelzaalwerk:

het bieden van speel- en/of aanvullende ontwikkelingsmogelijkheden aan kinderen in de leeftijd vanaf 2 jaar tot aan het moment waarop zij basisonderwijs kunnen volgen, gedurende minder dan 4 aaneengesloten uren per dag.
3. welzijn minderheden, vluchtelingen en asielzoekers:
  - activiteiten gericht op de (medische) opvang, introductie, maatschappelijke oriëntatie en/of integratie van (etnische) minderheden, vluchtelingen en asielzoekers alsmede activiteiten gericht op begeleiding, ondersteuning en deskundigheidsbevordering van organisaties die zich richten op (etnische) minderheden, vluchtelingen en asielzoekers,
  - tolkcentra voorzover deze nagenoeg uitsluitend activiteiten verrichten ten behoeve van minderheden,

- zelforganisaties van minderheden (mits deze organisaties niet tevens politieke doelstellingen hebben);
4. maatschappelijke dienst- en hulpverlening:
    - sociaal raadslidenwerk: kosteloze en laagdrempelige sociaal-juridische advisering op een zeer breed terrein,
    - telefonische hulpdiensten: informatieverstrekking, advisering en dienstverlening als eerste opvang aan personen bij verwerking van gebeurtenissen en omstandigheden die ingrijpen in hun leven en/of verstoorde of onvoldoende aanwezige relaties tussen mensen en hun sociale omgeving,
    - ambulante hulpverlening aan vrouwen en mannen op het gebied van zwangerschap, ouderschap, seksueel geweld, adoptie en/of kindafstand,
    - slachtofferhulp: opvang, dienstverlening en/of ondersteuning – zowel emotioneel, praktisch als juridisch – aan slachtoffers van misdrijven en verkeersongevallen,
    - algemeen en specifiek maatschappelijk werk,
    - schuldhulpverlening: advisering, praktische hulpverlening en/of bemiddeling bij het verantwoord (leren) omgaan met een huishoudbudget en/of het oplossen van een schuldprobleem;
  5. maatschappelijke opvang:
    - het bieden van korte of meer langdurige opvang en psychosociale begeleiding aan personen die (tijdelijk) niet beschikken over eigen woonruimte of die hun woonomgeving hebben verlaten, waaronder dak- en thuislozenzorg, algemene (crisis)opvangcentra, vrouwen(crisis)opvangcentra, blijf-van-mijn-lijf huizen, centra voor intensieve opvang, begeleid wonen en sociale pensions,
    - herstellingsoorden: het bieden van residentiële, kortdurende, somatische en/of psychosomatische hulpverlening aan personen die na ziekte, medische behandeling of ten gevolge van mentale overbelasting (door lichamelijke oorzaken) gedurende 24 uur per dag tijdelijk opvang, begeleiding en verpleging behoeven, waarbij de hulpverlening is gericht op terugkeer naar een zelfstandig maatschappelijk functioneren van het individu;
  6. welzijn ouderen:
    - ambulante praktische dienstverlening op materieel gebied en/of recreatieve activiteiten voor individuele en groepen ouderen, die bevorderlijk kunnen zijn voor hun individuele welzijn, gezondheid, maatschappelijke participatie en/of zelfredzaamheid,
    - activiteiten, direct of indirect gericht op het bevorderen van het maatschappelijk functioneren, de begeleiding of verpleging en verzorging of de belangenbehartiging van ouderen;
  7. welzijn gehandicapten:

activiteiten, direct of indirect gericht op het bevorderen van de maatschappelijke integratie en ontplooiing of de belangenbehartiging van lichamelijk en/of verstandelijk gehandicapten;
  8. emancipatie, pleitbezorging, voorlichting, belangenbehartiging en bestrijding discriminatie ten behoeve van vrouwen, homoseksuelen, alleenstaanden, gezinnen, ouderen en minderheden;

h. werkgever in de kinderopvang:

de natuurlijke persoon of rechtspersoon die:

1. tegen vergoeding kinderopvang verzorgt voor kinderen van 0 jaar tot en met het einde van de basisschoolleeftijd en/of
2. tegen vergoeding bemiddelende en/of begeleidende en/of ondersteunende diensten verricht ten behoeve van kinderopvang;

i. werkgever in de rechtsbijstand:

1. de Raad voor de Rechtsbijstand die de verzoeken om toevoeging van een rechtsbijstandverlener beoordeelt;
2. de publiekrechtelijke stichting het Juridisch Loket, verantwoordelijk voor gratis juridisch advies en informatie.

j. Protestantse Kerk in Nederland:

een gemeente, diaconie, classis, de evangelisch-lutherse synode of de kerk dan wel een kerkelijke instelling als bedoeld in ordinantie 11-26 dan wel een protestantse stichting als bedoeld in artikel 2 van de Generale regeling stichtingen, voor wat betreft de medewerker, die met de werkgever een arbeids-overeenkomst heeft gesloten;

k. werkgever in de kunstzinnige vorming:

1. de rechtspersoon die uitsluitend of in overwegende mate zonder winstoogmerk lessen, cursussen en/of projecten verzorgt op het terrein van de muzikale vorming en/of op één of meer terreinen van de audiovisuele, beeldende, dansante of dramatische vorming, al dan niet gecombineerd met literaire vorming, dan wel zich daarmee uitsluitend of in overwegende mate bezighoudt;
2. de rechtspersoon die één of meer elementen van de begeleiding gericht op ontwikkeling en vernieuwing van beleid en uitvoering, alsmede op verbetering van kwaliteit van activiteiten op het terrein van kunstzinnige vorming vervult, al dan niet op landelijk niveau, op één of meer van de onder 1 bedoelde terreinen, indien deze rechtspersoon deswege geheel of gedeeltelijk gesubsidieerd wordt door de rijks-, provinciale en/of gemeentelijke overheid;
3. de Vereniging van Centra voor de Kunsten, gevestigd te Utrecht;

l. werkgever in de sport:

de rechtspersoon, werkzaam op landelijk, regionaal en/of provinciaal niveau, die zich ten doel stelt zonder winstoogmerk faciliteiten te verschaffen voor de sportbeoefening in de ruimste zin dan wel deze sportbeoefening te bevorderen, uitgezonderd

- de scheidsrechters in dienst van de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond, en
- de sport-technisch-kader-werknemers: werknemers die in dienst zijn van een provinciaal sport service bureau maar bij een lokale vereniging te werk zijn gesteld;

B. Werknemers:

ieder die een arbeidsovereenkomst volgens burgerlijk recht heeft met een onder A genoemde werkgever, uitgezonderd:

- a. de werknemers die de 15-jarige leeftijd nog niet hebben bereikt en de werknemers die de pensioengerechtigde leeftijd in de zin van de Algemene Ouderdomswet (Stb. 1956, 281, laatstelijk gewijzigd bij wet van 18 juli 2012, Stb. 2012, 328) hebben bereikt,
- b. de werknemers die ingevolge enige beschikking krachtens artikel 2 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 (Stb. 2000, 628) dan wel krachtens artikel 3 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Stb. 2005, 526), zoals die beschikking luidt op de datum waarop voor de werknemers van de desbetreffende categorie van instellingen de deelneming in het fonds is verplichtgesteld, reeds verplicht zijn tot deelneming in een ander bedrijfspensioenfonds dan wel in een beroepspensioenregeling,
- c. de werknemers, die een dagopleiding volgen en uitsluitend gedurende hun school- of studievakanties werkzaam zijn voor een periode niet langer dan maximaal 6 weken achtereenvolgend en niet meer dan in totaal 60 dagen per kalenderjaar,
- d. de werknemers die zijn aan te merken als directeur grootaandeelhouder in de zin van de Regeling aanwijzing directeur grootaandeelhouder 2016 (in werking getreden per 1 januari 2016, Stcrt.2015,19073).

Bijlage b

Contantewaardefactoren 2016

A. Ruil tussen (aanvullend) ouderdompensioen en partnerpensioen op grond van de artikelen 4.1 en 4.2

In de Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules kan alleen het aanvullend ouderdompensioen geruild worden voor aanvullend partnerpensioen.

Leeftijd op ruildatum	Ruilfactor OP voor PP	Ruilfactor PP voor OP	Leeftijd op ruildatum	Ruilfactor OP voor PP	Ruilfactor PP voor OP
15	6,742	nvt	42	4,589	nvt
16	6,679	nvt	43	4,533	nvt
17	6,623	nvt	44	4,479	nvt
18	6,566	nvt	45	4,431	nvt
19	6,513	nvt	46	4,386	nvt
20	6,462	nvt	47	4,346	nvt
21	6,358	nvt	48	4,311	nvt
22	6,256	nvt	49	4,278	nvt
23	6,156	nvt	50	4,247	nvt
24	6,055	nvt	51	4,221	nvt
25	5,954	nvt	52	4,198	nvt
26	5,857	nvt	53	4,181	nvt
27	5,761	nvt	54	4,165	nvt
28	5,668	nvt	55	4,153	0,205
29	5,576	nvt	56	4,145	0,205
30	5,486	nvt	57	4,141	0,205
31	5,398	nvt	58	4,142	0,204
32	5,312	nvt	59	4,148	0,203
33	5,227	nvt	60	4,206	0,200
34	5,146	nvt	61	4,270	0,196
35	5,067	nvt	62	4,340	0,192
36	4,991	nvt	63	4,412	0,186
37	4,917	nvt	64	4,489	0,180
38	4,845	nvt	65	4,573	0,173
39	4,777	nvt	66	4,752	0,167
40	4,710	nvt	67	4,947	0,160
41	4,648	nvt			

Voorbeeld

Een deelnemer van 60 jaar ruilt € 1 aanspraak ouderdompensioen voor € 4,206 aanspraak partnerpensioen.

Een deelnemer van 60 jaar ruilt € 1 aanspraak partnerpensioen voor € 0,200 aanspraak ouderdompensioen.

B. Afkoop kleine pensioenen (artikel 5.3)

Leeftijd op afkoopdatum	Levenslang OP/PP	Latent PP	Flex tot 65	Leeftijd op afkoopdatum	Levenslang OP/PP	Latent PP	Flex tot 65
15	42,326	nvt	nvt	43	31,257	nvt	nvt
16	42,022	nvt	nvt	44	30,750	nvt	nvt
17	41,713	nvt	nvt	45	30,236	nvt	nvt
18	41,398	nvt	nvt	46	29,714	nvt	nvt
19	41,077	nvt	nvt	47	29,186	nvt	nvt
20	40,750	nvt	nvt	48	28,650	nvt	nvt
21	40,417	nvt	nvt	49	28,106	nvt	nvt
22	40,078	nvt	nvt	50	27,555	nvt	nvt
23	39,732	nvt	nvt	51	26,996	nvt	nvt
24	39,379	nvt	nvt	52	26,431	nvt	nvt
25	39,020	nvt	nvt	53	25,859	nvt	nvt
26	38,653	nvt	nvt	54	25,279	nvt	nvt
27	38,280	nvt	nvt	55	24,693	3,244	9,045
28	37,899	nvt	nvt	56	24,100	3,272	8,213
29	37,510	nvt	nvt	57	23,500	3,298	7,367
30	37,115	nvt	nvt	58	22,894	3,320	6,506
31	36,711	nvt	nvt	59	22,282	3,339	5,630
32	36,301	nvt	nvt	60	21,663	3,356	4,737
33	35,882	nvt	nvt	61	21,041	3,367	3,828
34	35,455	nvt	nvt	62	20,414	3,375	2,901
35	35,021	nvt	nvt	63	19,780	3,381	1,955
36	34,578	nvt	nvt	64	19,142	3,382	0,988
37	34,128	nvt	nvt	65	18,500	3,379	nvt
38	33,669	nvt	nvt	66	17,855	3,371	nvt
39	33,203	nvt	nvt	67	17,206	3,359	nvt
40	32,728	nvt	nvt	68	16,555	3,343	nvt
41	32,245	nvt	nvt	69	15,904	3,321	nvt
42	31,755	nvt	nvt	70	15,252	3,294	nvt

Toelichting

Latent partnerpensioen wordt berekend op basis van de leeftijd van de deelnemer en speelt alleen een rol bij afkoop ouderdompensioen.

C. Vaststelling en geldigheid van factoren

De factoren worden ieder jaar opnieuw door het bestuur vastgesteld, zijn sekseneutraal en leiden tot collectief actuair gelijkwaardige pensioenaanspraken.

Voor ruil, vervroeging en uitstel gelden de factoren die zijn vastgesteld voor het kalenderjaar dat ligt vóór de ingangsdatum. Bij einde deelneming gelden voor de ruil van ouderdompensioen voor partnerpensioen de factoren die zijn vastgesteld voor het kalenderjaar waarin de deelneming eindigt.

De niet in het pensioenreglement opgenomen factoren worden op verzoek van de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde kenbaar gemaakt.

Bijlage c

Uitvoeringsregeling gemoedsbezwaarden

Artikel 1   **Werkingsfeer**

1. De persoon die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering kan op grond van het pensioenreglement worden vrijgesteld van de verplichting tot deelneming.
2. De werkgever waar natuurlijke personen werkzaam zijn die gemoedsbezwaren hebben, kan op grond van het uitvoeringsreglement worden vrijgesteld van de verplichting tot aansluiting.

Artikel 2   **Aanvraag voor vrijstelling**

1. Aanvraag voor een vrijstelling wegens gemoedsbezwaren vindt plaats door indiening bij het pensioenfonds van een verklaring die door de aanvrager is ondertekend.
2. In deze verklaring geeft de aanvrager ten minste aan dat hij overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering en dat hij dus noch zichzelf, noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd.
3. Als de werkgever de vrijstelling aanvraagt voor een werknemer die gemoedsbezwaren heeft, verklaart hij of hij ook gemoedsbezwaren heeft tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen.
4. Als een rechtspersoon vrijstelling aanvraagt, dan dient het daartoe bevoegde orgaan van deze rechtspersoon de aanvraag in. Deze aanvraag bevat tevens een verklaring dat de natuurlijke personen van dit orgaan in meerderheid overwegende gemoedsbezwaren hebben.
5. Bij de aanvraag door een rechtspersoon worden gewaarmerkte afschriften bijgevoegd van de:
  - a. statuten van de rechtspersoon;
  - b. notulen van de vergadering, waarin het besluit tot het aanvragen van de vrijstelling is genomen.

Artikel 3   **Verlening van vrijstelling**

1. Het pensioenfonds verleent de vrijstelling als de verklaring naar zijn mening naar waarheid is afgegeven.
2. Het pensioenfonds kan aan een vrijstelling voorwaarden verbinden.
3. Het pensioenfonds verstrekt een bewijs van de verleende vrijstelling.
4. De werkgever aan wie de vrijstelling is verleend, zorgt ervoor dat zijn werknemers gemakkelijk kennis kunnen nemen van dit bewijs.
5. Aan een werkgever die heeft verklaard geen gemoedsbezwaren te hebben tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen, kan op die grond een vrijstelling van de hem anders dan als werkgever opgelegde verplichtingen niet worden geweigerd.

Artikel 4   **Spaarbijdrage**

1. De werkgever die een vrijstelling heeft, betaalt de spaarbijdrage voor een gemoedsbezwaarde werknemer aan het pensioenfonds.
2. De aangesloten werkgever die geen vrijstelling heeft, betaalt voor zijn werknemer die wel is vrijgesteld een spaarbijdrage aan het pensioenfonds.
3. De spaarbijdrage is gelijk aan de pensioenpremie voor een niet-gemoedsbezwaarde werknemer.

Artikel 5   **Deelnemer zonder vrijstelling bij vrijgestelde werkgever**

1. Voor een deelnemer die geen vrijstelling heeft maar verbonden is aan een aangesloten werkgever die wel vrijstelling heeft, stelt het pensioenfonds de pensioenaanspraken vast op basis van de bedragen die de aangesloten werkgever heeft ingehouden op het salaris.
2. De aangesloten werkgever meldt telkens bij betaling van spaarbijdragen aan het pensioenfonds welk deel daarvan is ingehouden op het salaris van de werknemer.

3. Op verzoek van een deelnemer die geen vrijstelling heeft maar verbonden is aan een aangesloten werkgever die wel vrijstelling heeft, wordt de som van de door het pensioenfonds reeds ontvangen en nog te ontvangen spaarbedragen, verminderd met de som van de verhaalde bedragen en met reeds gedane uitkeringen, omgezet in pensioenaanspraken.
4. Het pensioenfonds stelt de pensioenaanspraken vast volgens de actuariële grondslagen op grond van de ABTN.

Artikel 6

Spaarrekening

1. Het pensioenfonds boekt de spaarbijdrage op een rekening die op naam van de werknemer is gesteld. Hierbij heeft het pensioenfonds de spaarbijdrage die de premie voor het Flexpensioen vervangt, apart geadmistreerd.
2. Over de spaarbijdrage wordt een rente vergoed. De te vergoeden rente is de gemiddelde rente zoals die over het voorgaande kalenderjaar van toepassing was op een ING Profijtrekening.
3. De rentevergoeding wordt jaarlijks over het afgelopen jaar bijgeschreven.
4. Het pensioenfonds verstrekt jaarlijks na de rentebijdraving een schriftelijke opgave van de hoogte van het totale spaartegoed.

Artikel 7

Uitkering van het spaartegoed

1. Het spaartegoed wordt in periodieke en gelijke termijnen uitgekeerd.
2. Het spaartegoed dat het Flexpensioen vervangt, gaat in op de Flexpensioendatum en eindigt op de 65-jarige leeftijd.
3. Het spaartegoed dat het ouderdompensioen vervangt, gaat in op de pensioenleeftijd en eindigt na vijftien jaar. In afwijking hiervan kan dit spaartegoed ook ingaan aansluitend op de einddatum van het spaartegoed dat het Flexpensioen vervangt.
4. Het pensioenfonds keert het spaartegoed in een eenmalig bedrag uit als op de ingangsdatum de periodieke termijn lager is dan € 465,94 en de gemoedsbezwaarde daarmee instemt. Artikel 5.3 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8

Overlijden voor ingang uitkeringen

1. Als de werknemer overlijdt voordat de uitkeringen zijn ingegaan, ontvangt de partner een nabestaandenuitkering.
2. De nabestaandenuitkering wordt in periodieke en gelijke termijnen gedurende vijftien jaar uitgekeerd.
3. Als de werknemer overlijdt voordat de uitkeringen zijn ingegaan en er is geen partner, ontvangt de wees of ontvangen de wezen een wezenuitkering.
4. Als de partner overlijdt in de periode dat hij een uitkering ontvangt, dan worden de resterende termijnen omgerekend en uitgekeerd aan de wees of wezen.
5. De wezenuitkering wordt in periodieke en gelijke termijnen uitgekeerd en eindigt op de laatste dag van de maand waarin de wees 21 jaar wordt.
6. Als er geen partner of wees is of als de wees overlijdt vóór de 21-jarige leeftijd, dan wordt het spaartegoed als een eenmalig bedrag aan de erfgenamen uitgekeerd. Dit bedrag wordt volgens het negende lid van artikel 18a Wet LB belast.

Artikel 9**Overlijden na ingang uitkeringen**

1. Als de werknemer overlijdt nadat de uitkeringen zijn ingegaan, ontvangt de partner een nabestaandenuitkering.
2. De nabestaandenuitkering wordt in periodieke en gelijke termijnen uitgekeerd gedurende de nog resterende periode waarin de uitkering aan de werknemer zou zijn uitgekeerd als de werknemer niet was overleden.
3. Als er geen partner is, dan ontvangt de wees of ontvangen de wezen een uitkering.
4. Als de partner overlijdt in de periode dat hij een uitkering ontvangt, dan worden de resterende termijnen omgerekend en uitgekeerd aan de wees of wezen.
5. De uitkering aan de wees of wezen wordt in periodieke en gelijke termijnen uitgekeerd en eindigt de laatste dag van de maand waarin de wees 21 jaar wordt.
6. Als er geen partner en geen wees is of als de wees overlijdt vóór de 21-jarige leeftijd, dan wordt het resterende spaartegoed als een eenmalig bedrag aan de erfgenamen uitgekeerd. Dit bedrag wordt volgens het negende lid van artikel 18a Wet LB belast.

Artikel 10**Omzetting**

1. De aanspraak op het spaartegoed wordt omgezet in een pensioenaanspraak als de:
  - a. deelnemer die geen vrijstelling heeft, niet meer werkzaam is bij de werkgever die een vrijstelling heeft;
  - b. vrijstelling is ingetrokken;
  - c. vrijstelling is vervallen en geen nieuwe vrijstelling is verleend.
2. Een pensioenaanspraak wordt omgezet in een spaartegoed als een vrijstelling wordt verleend.
3. Het pensioenfonds bepaalt tot welke bedragen de werknemer pensioenaanspraken dan wel een spaartegoed krijgt of tot welke bedragen de pensioenaanspraken op grond van artikel 5 worden verhoogd.
4. Het pensioenfonds stelt de pensioenaanspraken vast volgens de actuariële grondslagen op grond van de ABTN en het spaartegoed op basis van de contantwaardefactoren zoals opgenomen in bijlage b.

Artikel 11**Fiscale bepaling**

Op de uitvoeringsregeling gemoedsbezwaarden is artikel 19d Wet LB van toepassing en de daarop gebaseerde fiscale regelgeving.

Artikel 12**Slotbepaling**

Deze regeling is voor het laatst gewijzigd per 1 juli 2016.

Bijlage d

Instapregeling

Artikel 1

Werkingsfeer Instapregeling

De Instapregeling geldt voor:

- de werknemer in dienst van de werkgever die onder de door het pensioenfonds vastgestelde criteria bij het pensioenfonds is aangesloten met gebruikmaking van de Instapregeling, en
- de gewezen werknemer die pensioenaanspraken of pensioenrechten aan de Instapregeling kan ontleen.

Artikel 2

Bepalingen die gelden voor de Instapregeling

1. Het pensioenreglement met betrekking tot Regeling A is van toepassing, voorzover in deze bijlage niet anders is bepaald.
2. De artikelen 1.1 lid 1, 1.7 lid 1, 2.19, 2.20, 5.8, 7.2, 8.4 en 10.5 lid 2 van het pensioenreglement zijn niet van toepassing.

Artikel 3

De instapfactor bij de premiebetaling

1. De instapfactor is de maatstaf voor de door de werkgever verschuldigde pensioenpremie in enig kalenderjaar. Deze is uitgedrukt in een percentage.
2. In aanvulling op artikel 7.1 lid 2 van het pensioenreglement bedraagt de jaarlijkse premie voor de werkgever in de Instapregeling:
  - a. de jaarlijkse premie voor de Regeling A vermenigvuldigd met de in dat kalenderjaar geldende instapfactor, vermeerderd met
  - b. de jaarlijkse premie voor de Regeling arbeidsongeschiktheidspensioen

Artikel 4

De instapfactor bij de verwerving van pensioen

1. De instapfactor is voor de deelnemer de maatstaf voor de verwerving van ouderdomspensioen, partnerpensioen, Anw-compensatiepensioen en wezenpensioen. Deze is uitgedrukt in een percentage.
2. In afwijking van de artikelen 2.14, 2.15, 2.16 en 2.17 van het pensioenreglement worden de in enig deelnemingsjaar te verkrijgen aanspraken uit hoofde van Regeling A vermenigvuldigd met de in dat deelnemingsjaar geldende instapfactor.
3. In afwijking van de artikelen 2.15, 2.16 en 2.17 van het pensioenreglement wordt bij overlijden tijdens de deelneming voor de vaststelling van het partnerpensioen, Anw-compensatiepensioen en wezenpensioen over de ontbrekende deelnemingsjaren tussen de datum van overlijden en de pensioenleeftijd uitgegaan van de instapfactor die gold in het kalenderkwartaal van overlijden.

Artikel 5

Instapfactor en tredeverhogingen

1. De instapfactor is 30%, 40%, 50%, 60%, 70%, 80%, 90% of 100%.
2. De instapfactor van de werkgever geldt ook voor de deelnemer die een arbeidsovereenkomst met deze werkgever heeft.
3. Een tredeverhoging is de overgang van een percentage naar het naast hoger gelegen percentage.
4. Per 1 januari van een volgend deelnemingsjaar neemt de instapfactor toe met minimaal één tredeverhoging.

Artikel 6 ***Instapfactor voor de zieke deelnemer***

1. Als de deelnemer aanspraak maakt op voortgezette premievrije opbouw in verband met arbeidsongeschiktheid, dan geldt voor de gelijkstelling van de instapfactor zoals bedoeld in artikel 5 lid 2 niet meer de voorwaarde dat er sprake moet zijn van een arbeidsovereenkomst.
2. In afwijking van artikel 5 lid 2 geldt voor de deelnemer die ziek is geworden tijdens de deelneming een fictieve instapfactor voor de berekening van een aanspraak op premievrije voortzetting van de opbouw in verband met arbeidsongeschiktheid.
3. De fictieve instapfactor van de zieke deelnemer is in het deelnemingsjaar waarin de aansluiting bij het pensioenfonds van de (voormalige) werkgever van de zieke deelnemer wordt beëindigd, gelijk aan de instapfactor van de (voormalige) werkgever. Per 1 januari van een volgend deelnemingsjaar waarin sprake is van voortgezette deelneming neemt de fictieve instapfactor van de deelnemer toe met één tredeverhoging zoals bedoeld in artikel 5.

Artikel 7 ***Collectieve overgang naar de algemene collectieve pensioenregeling***

1. Met ingang van 1 januari van het kalenderjaar waarin de instapfactor wordt verhoogd tot 100%, gelden voor de verwerving van pensioen onverkort de hoofdstukken 1 tot en met 10 van het pensioenreglement.
2. De tot die datum opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten worden door het pensioenfonds ongewijzigd overgenomen. Op deze aanspraken en rechten is vanaf dat moment de algemene collectieve pensioenregeling onverkort van toepassing.

Bijlage e

Pensioenregeling Accent

Artikel 1

Werkingsfeer pensioenregeling Accent

1. De pensioenregeling Accent geldt voor:
  - de (gewezen) werknemers, hun (ex-)partners en nabestaanden,
  - met een aanspraak of recht dat voortvloeit uit een pensioenovereenkomst, met
  - een van de werkgevers die tot 1 januari 2010 waren aangesloten bij de Stichting Pensioenfonds FNV, hun rechtsvoorgangers dan wel hun rechtsopvolgers.
2. De pensioenregeling Accent geldt niet voor zover de in lid 1 bedoelde aanspraken of rechten, die op 1 januari 2010 al bestonden, niet zijn overgedragen aan het pensioenfonds.

Artikel 2

Bepalingen die gelden voor de pensioenregeling Accent

1. De hoofdstukken 1 tot en met 10 van het pensioenreglement gelden voor de pensioenregeling Accent voor zover daarvan in dit artikel niet wordt afgeweken.
2. In afwijking van hoofdstuk 3 bedraagt de indexering van pensioenaanspraken en pensioenrechten voor gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, en ex-partners, tot 1 januari 2020 60% van de volgens artikel 3.1 van het pensioenreglement vastgestelde indexering.

Artikel 3

Vervallen van de pensioenregeling Accent

1. De pensioenregeling Accent vervalt op 1 januari 2020.
2. Met ingang van 1 januari 2020 gelden voor de verwerving van pensioen onverkort de hoofdstukken 1 tot en met 10 van het pensioenreglement.
3. De tot die datum opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten worden door het pensioenfonds ongewijzigd overgenomen. Op deze aanspraken en rechten is vanaf dat moment de algemene collectieve pensioenregeling onverkort van toepassing.

Bijlage f

Uitvoering nettopensioenen

A. Premie voor de Regeling netto-ouderdompensioenen

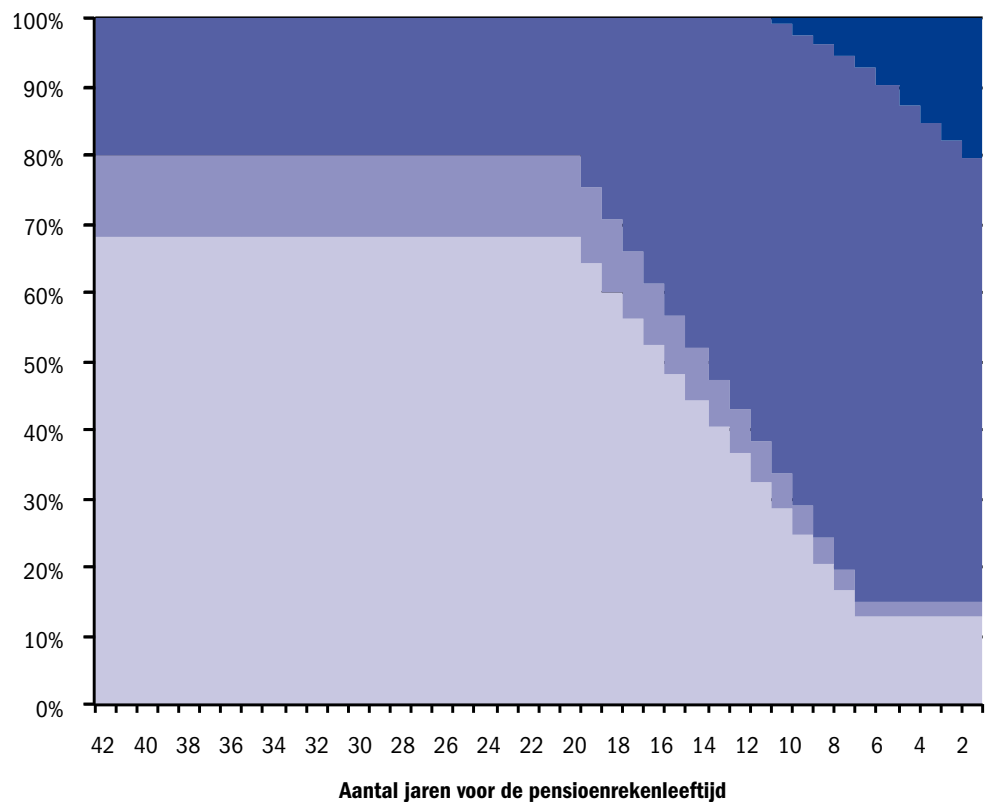
De maximale premie voor het netto-ouderdompensioen (verminderd met de premie voor de Regeling nettopartnerpensioenen) wordt berekend op basis van 3% rekenrente, zoals vastgesteld bij Besluit van 17 december 2014, nr. BLKB2014/2132M voor de nettopensioenenregeling.

Onderstaande percentages betreffen het maximum voor netto-ouderdompensioenen en nettopartnerpensioenen tezamen.

Leeftijdsklassen tot 67 jaar en bijbehorend percentage van het pensioengevend salaris in de collectieve basisregeling van PFZW, voor zover dit meer bedraagt dan € 101.519 (bedrag 2016):

15 tot en met 19	4,0%	45 tot en met 49	9,2%
20 tot en met 24	4,6%	50 tot en met 54	10,6%
25 tot en met 29	5,3%	55 tot en met 59	12,2%
30 tot en met 34	6,0%	60 tot en met 64	14,0%
35 tot en met 39	6,9%	65 tot en met 66	15,3%
40 tot en met 44	8,0%		

B. Grafische weergave PFZW netto-ouderdompensioenbeleggingsbeleid

- Long duration portefeuille
- Staatsobligaties
- Aandelen klassiek opkomende markten
- Aandelen klassiek ontwikkelde markten

C. Asset allocatie op basis van de horizon (pensioenrekenleeftijd 2015: 67 jaar)

De pensioenrekenleeftijd kan in de toekomst wijzigen. Als gevolg hiervan zal ook de beleggingshorizon aangepast worden (de periode die ligt tussen de leeftijd van de deelnemer en de pensioenrekenleeftijd).

Aantal jaar voor de pensioenrekenleeftijd	Aandelen klassiek ontwikkelde markten	Aandelen klassiek opkomende markten	Staatsobligaties	Long duration portefeuille
1	12,8%	2,2%	64,40%	20,60%
2	12,8%	2,2%	67,20%	17,80%
3	12,8%	2,2%	69,60%	15,40%
4	12,8%	2,2%	72,40%	12,60%
5	12,8%	2,2%	75,20%	9,80%
6	12,8%	2,2%	77,60%	7,40%
7	16,7%	2,9%	74,70%	5,70%
8	20,7%	3,6%	71,70%	4,00%
9	24,6%	4,3%	68,50%	2,60%
10	28,6%	5,0%	65,50%	0,90%
11	32,5%	5,7%	61,80%	0,00%
12	36,5%	6,4%	57,10%	0,00%
13	40,4%	7,1%	52,50%	0,00%
14	44,3%	7,8%	47,90%	0,00%
15	48,3%	8,5%	43,20%	0,00%
16	52,2%	9,2%	38,60%	0,00%
17	56,2%	9,9%	33,90%	0,00%
18	60,1%	10,6%	29,30%	0,00%
19	64,1%	11,3%	24,60%	0,00%
20	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
21	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
22	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
23	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
24	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
25	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
26	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
27	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
28	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
29	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
30	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
31	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
32	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
33	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
34	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
35	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
36	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
37	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
38	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
39	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
40	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
41	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%
42	68,0%	12,0%	20,00%	0,00%

D. De kosten als bedoeld in de artikelen 2.40 en 2.48

	Aandelen klassieke ontwikkelde markten	Aandelen klassieke opkomende markten	Staatsobligaties	Long duration portefeuille
Aankoopkosten	0,09%	0,19%	0,075%	- 1)
Verkoopkosten	0,04%	0,22%	0,075%	- 1)
Beheerkosten	0,16%	0,28%	0,17%	0,50%

1. Aan- en verkoopkosten voor deze beleggingscategorie zijn in de aan- en verkoopwaarde verwerkt en bedragen maximaal 0,35%.

De administratiekosten voor de Regeling netto-ouderdomspensioen bedragen € 70 per kalenderjaar tenzij 1,5% van het gemiddelde pensioenkapitaal per kalenderjaar lager is dan € 70. In dat geval wordt het lagere bedrag in rekening gebracht. Daarnaast wordt per kalenderjaar 0,1% van het gemiddelde pensioenkapitaal in rekening gebracht.

Voor de Regeling nettopartnerpensioen bedragen de administratiekosten € 100 per jaar.

Voor beide nettopensioenregelingen geldt dat de excassokosten 2% bedragen van de waarde van het aan te kopen nettopensioenrecht.

E. Actuariële grondslagen

Het pensioenfonds hanteert voor de omzetting van het pensioenkapitaal voor nettopensioen als bedoeld in de artikelen 2.41 en 2.42 in beginsel de actuariële grondslagen uit de collectieve basisregeling.

Afwijking grondslagen voor sterfte en langlevens

Bij een netto-ouderdomspensioen en nettopartnerpensioen wordt rekening gehouden met de afwijkende grondslagen voor sterfte en langlevens die specifiek gelden voor de groep deelnemers met een inkomen hoger dan € 101.519 (2016).

Als daartoe aanleiding bestaat, dan wordt rekening gehouden met afwijkende grondslagen voor sterfte en langlevens die specifiek gelden voor de verzekerde partners in de Regeling nettopartnerpensioen en het nettopartnerpensioen dat kan voortvloeien uit de Regeling netto-ouderdomspensioen.

Bovendien wordt er bij de Regeling nettopartnerpensioen rekening gehouden met afwijkende grondslagen als gevolg van het feit dat het een vrijwillig product betreft waarbij er kans bestaat op risicoselectie.

De gehanteerde rentestand

Voor wat betreft de rente wordt aangesloten bij de maandelijks door DNB gepubliceerde renteterminstructuur (RTS). Voor de Regeling nettopartnerpensioen wordt uitgegaan van de RTS op 31 december van het kalenderjaar voorafgaand aan de verzekerde periode als bedoeld in de eerste volzin van artikel 2.46 lid 3.

Opslag voor Vereist Eigen Vermogen

Bij de omzetting van het pensioenkapitaal in netto-ouderdomspensioen of een hieruit voortvloeiend partnerpensioen in de collectieve basisregeling wordt een voorgeschreven opslag voor Vereist Eigen Vermogen in rekening gebracht. Deze wordt eens per kwartaal vastgesteld op basis van de hoogte van het Vereist Eigen Vermogen voor de basisregeling in het voorafgaande kwartaal. De wijziging gaat in per de eerste dag van de tweede maand volgend op een kwartaaleinde. De opslag bedraagt per 1 mei 2016: 25,4%. De percentages die gelden in volgende kwartalen worden gepubliceerd op de website.

Bij de vaststelling van de premie voor de Regeling nettopartnerpensioen wordt rekening gehouden met de opslag voor Vereist Eigen Vermogen die is vastgesteld op 31 december van het voorafgaande kalenderjaar.

Overzicht van cijfers en bedragen

Overzicht van cijfers en bedragen geldend bij de toepassing van het pensioenreglement per 1-1-2016

Artikel 1.11, lid 1 Bedrag van de AOW-franchise

€ 11.675 voor Regeling A

Artikel 1.11, lid 2 Franchise voor het deel van de premie voor het arbeidsongeschiktheidspensioen

€ 19.758 Het bedrag waarmee het salaris wordt verminderd voordat de premie wordt berekend. Voor deelnemers jonger dan 23 jaar geldt een lagere franchise.
Premiepercentage: 0,4%

Artikel 1.12, lid 2 Maximaal pensioengevend salaris

€ 101.519 Maximaal pensioengevend salaris per arbeidsovereenkomst bij een volledige werktijd. In de artikelen 2.1, 2.10 en 7.1 alsmede in bijlage f komt dit bedrag ook terug.

Artikel 2.29, lid 1 Drempelgrondslag voor arbeidsongeschiktheidspensioen bij WIA

€ 52.766 Van toekenning van arbeidsongeschiktheidspensioen omdat de pensioengrondslag het maximale WIA-jaarloon overtreft, kan alleen sprake zijn voorzover de pensioengrondslag hoger is dan het hiernaast vermelde bedrag.

Artikel 2.36, lid 2 Kosten administratie en beheer vrijwillige aanvullende pensioenmodules

0,4% Op jaarbasis wordt 0,4% van de (waarde van de) units als kosten in rekening gebracht. De feitelijke inhouding van kosten vindt maandelijks plaats. Hiertoe wordt het jaarpercentage van 0,4% herrekend tot een lager toe te passen percentage op maandbasis.

Artikel 2.36, lid 3 Kosten bij omzetting van kapitaal naar recht

0,4% De kosten voor administratie en beheer bedragen 0,4%.
1% De excassokosten bedragen 1%. Bij omzetten van kapitaal naar een aanvullende pensioenaanspraak worden deze kosten onttrokken aan de waarde van de dan aanwezige units.

Artikel 2.40, lid 2 Administratiekosten netto-ouderdomspensioen

€ 70,00 Vaste administratiekosten met een maximum van 1,5%
0,1% Extra administratiekosten

Artikel 2.40, lid 4 Excassokosten netto-ouderdomspensioen

2% Excassokosten

Artikel 2.48, lid 1 Kosten nettopartnerpensioen

€ 100,00 Vaste kosten
2% Excassokosten

Artikel 3.1, lid 2	Indexering van pensioenrechten en pensioenaanspraken	0%	Het pensioenfonds besluit elk jaar of, en zo ja in hoeverre kan worden geïndexeerd gelet op de financiële situatie en de te verwachten ontwikkeling daarvan.
Artikel 5.3, lid 1	Grensbedrag afkoop kleine pensioenen	€ 465,94	Een pensioenrecht kan worden afgekocht, als het op de datum van ingang per jaar minder bedraagt dan het vermelde bedrag.
Artikel 5.4, lid 6	Aanpassing pensioengevend salaris aan de loonontwikkeling	0,68%	Het pensioengevend salaris bij een (premievrije) voortzetting wordt jaarlijks aangepast aan de loonontwikkeling in de sector. Dit geldt ook voor de voortzetting in de artikelen 5.7 lid 3, 5.8 lid 4 en 10.9 lid 3.
Artikel 7.1, lid 2	Franchise voor het deel van de premie voor het ouderdoms-, partner- en wezenpensioen	€ 11.675	Het bedrag waarmee het salaris wordt verminderd voordat de premie wordt berekend. Bij deeltijd naar evenredigheid. Premiepercentage: 23,5%
Artikel 7.2, lid 2	Korting op premie voor vrijwillige voortzetting naast bescherming bij verlof en werkloosheid	2,7%	De korting bedraagt het genoemde percentage van salaris minus franchise.
Artikel 10.8, lid 1	Drempelgrondslag voor arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO	€ 52.766	Van toekenning van arbeidsongeschiktheidspensioen omdat de pensioengrondslag het maximale WAO-jaarloon overtreft, kan alleen sprake zijn voorzover de pensioengrondslag hoger is dan het hiernaast vermelde bedrag.
Artikel 10.8, lid 4	AP-franchise bij WAO	€ 19.758	Het bedrag dat minimaal wordt afgetrokken bij de berekening van een arbeidsongeschiktheidspensioen ingeval van een WAO-hiaat. Bij niet volledige arbeidsongeschiktheid naar rato van de mate van arbeidsongeschiktheid. Bij personen jonger dan 23 jaar geldt een lager bedrag.

Uw *pensioen* bij PFZW

Pensioenfonds Zorg en Welzijn is de pensioenverzekeraar voor werknemers in de sector zorg en welzijn. Wat ons met elkaar verbindt? Het zorgen voor anderen, op alle denkbare manieren. Van ouderenzorg tot jeugdhulpverlening, van geestelijke gezondheidszorg tot adviesbureaus voor opleiding en beroep, van verpleging tot welzijnswerk, van rechtsbijstand tot religieuze zorg.

Bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn pensioen opbouwen betekent meer dan alleen sparen voor later. Er is namelijk ook iets voor u geregeld als u geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt raakt, en voor uw nabestaanden na uw overlijden. Wij stemmen de pensioenregeling af op uw wensen.

Deze bereiken ons via de werkgevers- en werknemersorganisaties uit de sector. Zij zijn vertegenwoordigd in het bestuur van het fonds en de Pensioenraad.

Wij bieden u een goed pensioen tegen een zo laag mogelijke prijs. Dit kan door met z'n allen elkaars lusten en lasten te delen. We spreken daarom van een collectieve pensioenregeling.

Uw werkgever betaalt maandelijks pensioenpremie voor u aan Pensioenfonds Zorg en Welzijn.

Een deel van die premie houdt hij op uw brutosalaris in. De premie wordt belegd in een zorgvuldig afgestemde beleggingsmix, waaruit wij de pensioenen betalen.

Bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn kunt u onder andere rekenen op:

- ouderdompensioen
- voorzieningen bij arbeidsongeschiktheid
- partnerpensioen voor uw partner en
- wezenpensioen voor uw kinderen jonger dan 21 jaar

Wilt u meer informatie over uw pensioen?
Stel direct uw vraag op www.pfzw.nl/info
of bel de klantenservice tijdens kantooruren
(030) 277 55 77.

Pensioenfonds Zorg en Welzijn
Utrechtseweg 91
Postbus 4004, 3700 KA Zeist

pfzw.nl

PENSIOENFONDS

ZORG & WELZIJN